ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zpracovaný podle RVP ZV

Č. j.:ZSMSCEL185/22

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
U Sokolovny 275
ČELECHOVICE NA HANÉ

Účinnost od 1. 9. 2022
Upravený k 1. 9. 2025 a k 1. 9. 2026

Předkladatel:

Základní škola a Mateřská škola Čelechovice na Hané
U Sokolovny 275
Čelechovice na Hané, 798 16
IČO: 70941611
IZO: 102 591 148
REZIDO: 600120333

Ředitel školy:

Mgr. Tomáš Doseděl

Kontakty:

Tel: U Sokolovny 275: 582 373 626
e-mail: skola@zscelechovice.cz
www stránky: http://zscelechovice.cz/
odloučené pracoviště Hlavní 12: 582 373 624

Zřizovatel:

Obec Čelechovice na Hané
Hlavní 9
798 16 Čelechovice na Hané
IČO: 00288144
Tel: 582 373 623

Platnost dokumentu: od 1.9.2022
ŠVP schválen školskou radou dne: 1. 9. 2022
Upravený k 1. 9. 2024 – schváleno školskou radou dne 7. 10. 2024
Upravený k 1. 9. 2025 – schváleno školskou radou dne 1. 10. 2025
Upravený k 1. 9. 2026 – schváleno školskou radou dne 7. 10. 2026

Datum:1. 9. 2022 …….

Podpis ředitele

Razítko/kul

Obsah:

1. Z historie školy 5

2. Charakteristika školy 5

2.1. Úplnost a velikost školy 5

2.2. Vybavení školy 5

2.3. Charakteristika pedagogického sboru 6

2.4. Charakteristika žáků 6

2.5. Dlouhodobé projekty 6

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 6

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 7

3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu 7

3.2. **Výchovné a vzdělávací cíle vzdělávacího programu** 7

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie 8

3.4. **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** 10

3.5. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných 10

3.6. Školní družina 11

3.7. Zájmové vzdělávání 12

3.8. **Začleňování průřezových témat** 12

4. Učební plán 15

5. Učební osnovy 19

5.1. Český jazyk a literatura 19

5.2. Anglický jazyk 68

5.3. Německý jazyk 87

5.4. Matematika 97

5.5. Informatika 138

5.6. Člověk a jeho svět 156

5.7. Dějepis 181

5.8. Občanská výchova 193

5.9. Fyzika 206

5.10. Chemie 214

5.11. Přírodopis 222

5.12. Zeměpis 233

5.13. Hudební výchova 248

5.14. Výtvarná výchova 271

5.15. Výchova ke zdraví 300

5.16. Tělesná výchova 310

5.17. Pracovní činnosti 346

5.18. Cvičení z českého jazyka 371

5.19. Cvičení z matematiky 377

5.20. Cvičení z informatiky 384

5.21 Tvořivé činnosti 390

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků 396

6.1. Pravidla pro hodnocení výsledků žáků 396
6.2 Způsoby hodnocení a získávání podkladů pro hodnocení 396
6.3 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se SVP 399
6.4. Hodnocení výsledků vzdělávání u nadaných žáků 399
6.5. Zásady a pravidla pro sebehodnocení 400
6.6. Stupně hodnocení a klasifikace 400
6.7. Celkové hodnocení žáka 402
6.8. Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku 403
6.9. Komisionální zkoušky, opravné zkoušky a přezkum hodnocení 403
6.10 Výchovná opatření a hodnocení chování 404

Příloha 1 Tabulka průřezových témat 407

1. Z historie školy

Školství v Čelechovicích na Hané začíná psát svou historii v roce 1873. Do té doby neměla obec svou školu. Část žáků docházela do Kostelce na Hané, část do Smržic. Teprve v tomto roce mohou školáci zůstat ve své obci. Vyučuje se ve vyklizeném Beránkově gruntě.
Už o necelé dva roky později však uprostřed obce stála nová obecná škola (nynější obecní úřad); nejprve jednotřídní později dvojtřídní a od roku 1891 trojtřídní.
Počty žactva rok od roku rostou, proto radní v letech 1909 – 1911 nechali postavit novou pětitřídní školu, která slouží žákům 1. stupně dodnes.
V roce 1939 se výnosem České zemské školní rady v Brně zřizuje v obci samostatná měšťanská škola, pro niž zatím chybí budova. Vyučuje se v nové i staré obecné škole, v sokolovně a jedna třída i v adaptovaném tanečním sále hospody. Doporučuje se ihned započít se stavbou školy.
V roce 1946 úřady schválily místo pro stavbu – pozemek ležící podél silnice do Smržic, sousedící se sokolovnou. Nová školní budova byla uvedena do provozu k 1.9.1951.

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Čelechovice na Hané je úplná základní škola s 1.-9. postupným ročníkem. Škola vzdělává cca 165 žáků v 9 třídách. Průměrná naplněnost ve třídách přibližně 18 žáků. Naše škola je spádovou školou pro neúplnou ZŠ Smržice. Na 1. stupni jsou 4 třídy, ve 4. třídě se vyučují žáci 4. a pátého ročníku společně. Na 2. stupni je 5 tříd, v 8. ročníku jsou 2 třídy. Vyučování probíhá ve dvou budovách. 1. a 2 .ročník a školní družina využívá budovu v centru obce, 4. - 9. ročník je umístěn v budově na okraji obce směrem ke Smržicím. Školní družina má 2 oddělení, po jednom na každé budově školy, provozní doba školní družiny je rozdělena na ranní a odpolední část.

2.2. Vybavení školy

Stará budova školy v centru obce má 3 učebny a tělocvičnu. Své prostory zde našla také školní družina. Učebny jsou dostatečně velké vzhledem k počtu dětí, v každé z nich je zřízen hrací koutek. K pohybovým aktivitám využívají žáci školní dvůr. Nová budova školy je situována na okraji obci. Disponuje 5 samostatnými kmenovými třídami a 7 odbornými učebnami, jsou to samostatné pracovny (fyziky a chemie, chemická laboratoř, přírodopisu, pracovna výtvarné výchovy, školní kuchyňka, počítačová učebna, dílny). V budově je umístěno oddělení školní družiny, žáci využívají také literární učebnu se školní žákovskou knihovnu. Škola má světlé a vzdušné prostory. Pro shromažďování žáků, veřejná vystoupení a výstavy používá škola prostornou aulu s galerií. Školní budova je umístěna v klidném prostředí s dostatkem zeleně. K výuce tělesné výuky využíváme tělocvičnu v místní sokolovně a sportovní areál, který je umístěný vedle školy. K pohybovým aktivitám využívají žáci hřiště v areálu školy. Stravování

žáků zajišťuje školní kuchyně s jídelnou, která je umístěna v přízemí nové budovy školy. Materiální vybavení je dostatečné, na tvorbě mnoha pomůcek se podílejí učitelé.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 23 členů, z toho je 15 učitelů a 8 asistentů pedagoga. Všichni vyučující jsou kvalifikovaní. Ve škole pracuje výchovný poradce a speciální pedagog. Většina učitelů byla proškolena v projektech SIPVZ – v počítačové gramotnosti, v moderních metodách práce s digitálními technologiemi. Někteří učitelé si doplňují vzdělání na rozšíření aprobace, navštěvují jazykové školy. Škola má dvě oddělní družiny, která vedou kvalifikované vychovatelky.

2.4. Charakteristika žáků

Převážná většina žáků bydlí v Čelechovicích na Hané, na druhém stupni vyučujeme také žáky ze Smržic. Individuální péči věnujeme integrovaným žákům se SVP a žákům se zdravotním znevýhodněním. Pedagogové věnují rovněž péči nadaným a talentovaným žákům.

2.5. Dlouhodobé projekty

Žáci školy se aktivně zapojují do soutěží a olympiád , např.:

- Pythagoriáda
- Olympiáda v českém jazyce
- Olympiáda v anglickém jazyce
- Zeměpisná olympiáda
- Dějepisná olympiáda
- Matematický klokan
- Přírodovědný klokan
- Přírodovědná soutěž Zlatý list
- Sportovní soutěže OVOV(odznak všestrannosti olympijských vítězů)
- Recyklohraní

Třídní kolektivy vyjíždějí na řadu výletů a exkurzí, pořádáme kulturně-historickou exkurzi do Prahy pro žáky a 9. ročníků. Na 1. stupni organizujeme školu v přírodě, na 2. stupni lyžařský kurz a zimní školu v přírodě. Žáci obou stupňů navštěvují divadelní představení, které pro školy připravuje Městské divadlo v Prostějově. Zajišťujeme pro žáky výchovné koncerty a různé literární pořady, které vybíráme z bohaté nabídky profesionálních umělců. Ve dvouletých cyklech připravuje škola pro veřejnost školní akademii.

2.6. Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči je na dobré úrovni a neustále se rozvíjí. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně, mimo jiné na třídních schůzkách nebo konzultacích s jednotlivými vyučujícími a prostřednictvím školního informačního systému.. Rodiče mohou školu navštívit

školu kdykoliv po vzájemné dohodě s pedagogy. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z důležitých cílů školy. Při škole pracuje Sdružení rodičů, jehož cílem je vytvářet lepší podmínky vyžití dětí, volnočasových aktivit žáků a podporuje rozvoj talentovaných žáků ve všech oblastech. Škola úzce spolupracuje s obcí, organizuje nebo se zúčastňuje řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost. Tradičně spolupracujeme na adventním zastavení, zpívání u stromečku a aprílovém koncertu ZUŠ. Spolupráce se školskou radou je na velmi dobré úrovni. Školská rada se vyjadřuje ke všem důležitým dokumentům, tak jak ukládá školský zákon. Ke spolupráci patří i kontakty s jinými organizacemi, které se pomáhají starat o žáky, jako např. Sokol Čelechovice na Hané, využíváme spolupráce s HZS, který organizuje pro žáky výchovně vzdělávací projekty.
Škola spolupracuje s organizací Člověk v tísni, která působí ve vyloučené lokalitě Studenec 39. Úspěšná je několikaletá spolupráce se ZUŠ Plumlov, která v našich školních prostorách vyučuje hru na hudební nástroje.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje žáky, povzbuzuje méně nadané a chrání a podporuje žáky nejslabší. Zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky, pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Přátelská a vstřícná atmosféra vybízí žáky ke studiu, práci i činnostem podle jejich zájmu a poskytuje jim prostor a čas k aktivnímu učení a k plnému rozvinutí jejich osobnosti. Hodnocení výkonů a pracovních výsledků žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažít úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní. V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, a zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti. ŠVP vychází z obecných cílů vzdělávání a klíčových kompetencí. RVP ZV a v souladu s požadavky na změnu tradiční školy, která klade důraz na faktografické znalosti žáků. Dlouhodobé snahy odborné pedagogické veřejnosti o inovaci pedagogického procesu a života školy vedou k novému pojetí výchovně vzdělávacího procesu. Škola je místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se, vede žáky k získávání důležitých kompetencí: učit se, řešit problémy a vede k sociálním dovednostem. Umožňuje pozitivní prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjí kritické myšlení a schopnosti sebehodnocení.

3.2. Výchovné a vzdělávací cíle vzdělávacího programu

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence. Tyto kompetence vytvářejí základ všeobecného vzdělání pro celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
   Žáci se učí:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- Vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě
- Využívat informační a komunikační prostředky a technologie

2. Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy
   Žáci se učí:
   - Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
   - Uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vzchází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají v jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a posilování funkcí občanské společnosti. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- kompetence v učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní
- kompetence digitální

K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení.

1. Kompetence k učení
   - klademe důraz na čtení s porozuměním, práce s textem a informacemi
   - individuálním přístupem k žákům umožníme prožít radost z učení
   - vytvářet situace, aby žák mohl rozvíjet svoji tvořivost
   - vedeme žáky k samostatnému organizování různých akcí
   - žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
   - zadáváme zajímavé domácí úkoly
   - žáci využívají školní a obecní knihovnu, školní počítače s připojením na internet
2. Kompetence k řešení problémů
   - ve výuce využíváme k motivaci problémové úlohy z praxe
   - vedeme žáky k vyhledávání a třídění získaných informací a jejich vhodnému používání
   - zadáváme samostatné práce, které vedou k logickému řešení problémů, využíváme netradičních úloh
   - starší žáci připravují různé aktivity pro mladší žáky (soutěže, hry, akce pro ŠD apod.)
3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky vhodnou formou vyjádřit svůj názor, zároveň umět akceptovat názory jiných
- žáci připravují relace do školního rozhlasu, umějí se vyjadřovat písemnou formou (např. příspěvky do obecního zpravodaje)
- vedeme k respektování individualit, podporujeme přátelské vztahy v kolektivech tříd a mezi třídami
- vedeme žáky k sebehodnocení
- využíváme vyučovacích metod vedoucích ke kooperativnímu učení, vedeme ke spolupráci a k týmové práci
- žáci se účastní veřejných kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují

4. Kompetence sociální a personální
   - při vyučování používáme skupinovou práci, podporujeme vzájemnou pomoc žáků při učení
   - vedeme žáky k utváření pravidel chování a k jejich respektování
   - vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co negativně ovlivňuje vztahy mezi lidmi
   - vedeme žáky k schopnosti projevit solidaritu
   - učíme žáky přispívat svou prací k práci skupiny

5. Kompetence občanské
   - vedeme žáky k respektování školního řádu
   - v třídních kolektivech si společně stanovují pravidla chování
   - klademe důraz na individuální rozdíly mezi žáky (národnostní, kulturní apod.)
   - vedeme žáky k ochraně životního prostředí a k ochraně kulturních a společenských hodnot
   - žáci se aktivně zapojují do zlepšování okolí školy a obce
   - při pobytech na školách v přírodě a výletech se chovají žáci jako zodpovědné osoby
   - učíme žáky znát nejen jejich práva, ale také respektovat práva jiných, vedeme k odpovědnosti a k plnění povinností

6. Kompetence pracovní
   - motivujeme žáky k pracovním činnostem, k pracovním návykům
   - vedeme žáky k posouzení reálných možností při volbě povolání
   - výběrem volitelných předmětů a zájmových útvarů pomáháme při profesní orientaci
   - vedeme ke znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje

7. Kompetence digitální
   - Pomáháme žáky orientovat se v digitálním prostředí
   - Vedeme žáky k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně.

a) **Pravidla a průběh tvorby, realizace** a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP:
   PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a s žákem.
   V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úprava očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Výstupy, upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory PPP a SPC. IVP může být upravován během roku podle potřeb žáka. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.“
b) **Pravidla pro zapojení dalších subjektů:**
   Škola spolupracuje s PPP Prostějov a SPC Prostějov.
c) **Zodpovědné osoby** a jejich role v systému péče žáky se speciálně vzdělávacími potřebami.
   Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovným poradcem, speciálním pedagogem a metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogický pracovníkem, který koordinuje práci pedagogů se žáky se SVP.
d) **Specifikace provádění podpůrných opatření** a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jako podpůrná opatření jsou v naší škole využívána doporučení poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:
   - v oblasti metod výuky např. respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
   - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
   - respektování pracovního tempa žáků a poskytnutí dostatečného času k zvládnutí úkolů
   - využívání skupinové výuky, u mladších žáků střídání forem a činností během výuky
e) **Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče**
   Vzdělávací obsah těchto předmětů bude přizpůsobován vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.5. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Výchova a vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka mimořádně nadaného:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §28 vyhlášky č. 27/2016Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce po obdržení doporučení poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i na kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamenává do školní matriky

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola spolupracuje s PPP Prostějov, podle potřeby možno spolupracovat s Menzou ČR, popř. PdF UP Olomouc.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaného a mimořádně nadaného žáka např, :

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních kol

Rozšiřujeme základní učivo do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, v nichž žák projevuje svůj talent a nadání. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci dobrou paměť, logický úsudek a zálibu v řešení problémových úloh. Umožňujeme jim pracovat s naučnou literaturou, vyhledávají hlavolamy, záhady, zadáváme problémové úlohy. Žáci řeší matematické úlohy v různých soutěžích a olympiádách. Nadané žáky pověřujeme vedením týmové práce, dáváme prostor pro hlubší bádání a zkoumání. Žáky s hudebním a výtvarným nadáním zapojujeme aktivně ve vyučovacích hodinách (doprovází na hudební nástroje apod.), dáváme náročnější a složitější práce (volí různé techniky ve výtvarné výchově). Jsou pověřovány vedením skupin. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení pohybových aktivit, jsou zapojováni do sportovních soutěží, reprezentují školu, žáci jsou podporování v mimoškolních aktivitách (navštěvují ZUŠ, sportovní oddíly, taneční školu ap.) Při výchově žáků mimořádně nadaných věnujeme péči osobnostní výchově, vedeme k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. U dětí sportovně nebo umělecky nadaných tolerujeme absence vázané na přípravu. Požadavky na rozsah a zvládnutí učiva konzultujeme se žákem a jeho rodiči a prověřujeme podle předem daného harmonogramu.

3.6. Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelé/ky se seznámily s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojily do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

3.7. Zájmové kroužky

Škola ve spolupráci s dalšími partnery nabízí volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním, jazykovým, matematickým, se zaměřením na informatiku a vycházející žáci se připravují na přijímací zkoušky z českého jazyka a matematiky. Kroužky jsou organizovány na základě zájmu žáků v celoročním cyklu.

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč všemi vzdělávacími oblastmi, propojují je. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání. V základním vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

Realizace průřezových témat se děje třemi způsoby:

1. na úrovni školy je nedílnou součástí koncepce naší školy
2. realizuje se integrací do předmětů jednotlivých ročníků
3. realizuje se v podobě krátkodobých a dlouhodobých projektů

Osobnostní a sociální výchova

Cílem je rozvíjet u žáků praktické životní dovednosti vztahující se k němu samotnému, jeho myšlení, pocity, chování, komunikace, spolupráce, mezilidské vztahy apod. Je to praktické osvojování si zásad morálky v běžném životě.
Děje se tak na úrovni:

osobnostního rozvoje
(prolíná výukou všech předmětů, respektuje věkové odlišnosti, klade důraz na dovednosti pro učení a studium, sebepoznání a sebepojetí, zájmovou činnost, soutěživost)

sociálního rozvoje
(poznávání lidí, mezilidské vztahy, dokázat komunikovat a spolupracovat, učit se týmové práci, hodnotit sebe i druhé, respektovat druhé)

morálního rozvoje
(řešení problémů v třídním kolektivu, dokázat pomoci v různých situacích, správně se rozhodnout a zaujmout určitý postoj)

Výchova demokratického občana

Škola je společenství lidí, které se musí řídit určitými pravidly. Má být otevřená, přátelská, založená na prožitcích, které mohou žáka trvale ovlivnit. Vzájemná tolerance, úcta, důvěra, dobrá školní atmosféra, spolupráce mezi žáky i učiteli dává dětem příležitosti k demokratickému řešení problémů. Výchova musí směřovat k rozvoji osobnosti dítěte a současně respektovat základní lidská práva, povinnosti a svobody a uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratický způsob řešení situací.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Prostupuje celým základním vzděláním, podporuje mezinárodní myšlení, vede k výchově budoucích evropských občanů, kteří budou schopni orientovat se v evropském prostředí, budou schopni porovnávat jednotlivá prostředí. Základ tvoří rodina a země, ve které žijeme. Žáci se seznamují s životem dětí v jiných zemích, s jejich zvyky a tradicemi.
Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení a tvořivost.

Multikulturní výchova

Seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, rozvíjí smysl pro spravedlivost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování etnických skupin, náboženských či národnostních a rozvíjí schopnost snášet se a spolupracovat s nimi. Multikulturní výchova se dotýká mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou. Škola by měla zabezpečit takové sociální a kulturní zázemí, kde se všichni budou cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit, kde dojde ke vzájemnému poznávání jednotlivých sociálních kultur ve vzájemném respektování a bez předsudků.

Environmentální výchova

Prolíná všemi předměty a vede k pochopení vztahu člověka a životního prostředí. Poskytuje náměty pro vypěstování návyků nezbytných pro každodenní jednání člověka vůči prostředí. Vede k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Vede žáky k rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí, podněcuje aktivity žáků, které vedou k ochraně prostředí, k citlivému přístupu k přírodě (organizování pravidelného sběru papíru, třídění odpadu, soutěže zaměřené na ekologii, šetření vodou, energií apod.)

Mediální výchova

Nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, které přestavují významný zdroj informací, zkušeností, prožitků. Hovoří o významu médií pro každodenní život, přispívá k vytváření kolektivu – k vytváření týmu, vede ke spolupráci, vzájemnému respektování a tolerování názorů jiných členů ve skupině (tvorba rozhlasové relace, zpravodajství, tvorba školního časopisu, práce s technikou). Mediální výchova má žáka vybavit základní úrovní mediální gramotnosti. To znamená osvojit si některé základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií – historie, struktura fungování, a pak i získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní zapojení jedince do mediální komunikace – analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, vyhodnotit jejich komunikační záměr, volba takového média, které bude sloužit jako prostředek dalšího vzdělávání či naplnění volného času.

Všechna průřezová témata jsou zařazena do všech předmětů na 1. i na 2. stupni a jsou volena tak, aby podporovala výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy a prohlubovala i výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů. K realizaci konkrétních průřezových témat dochází v aktivitách jednotlivých předmětů, ale i v každodenním životě.

Mohou vznikat různé projekty či nepatrné činnosti, další vhodné příležitosti, kterými jsou průřezová témata posilována (filmová a divadelní představení, televizní a rozhlasové pořady, výstavy, exkurze, besedy apod.)

Realizace tematických okruhů průřezových témat v jednotlivých předmětech je zapracována v přiložených tabulkách.

4. Učební plán

Učební plán pro 1.stupeň od 1. 9. 2022

Vzdělávací oblast	**Vzdělávací obor**	**Vyučovací předmět**	**Ročník**					**Celkem předměty**	**z toho DČD**
			1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	**Český jazyk**	8+1	7+2	5+2	6+2	6+2	42	9
	Cizí jazyk	**Anglický jazyk**			3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	**Matematika**	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	**Informatika**				1	1	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	**Prvouka**	2	2	1+1			14	3
		Přírodověda				1+1	2		
		Vlastivěda				2	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	**Hudební výchova**	1	1	1	1	1	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**Tělesná výchova**	2	2	2	2	2	10	
Svět umění a práce	Výtvarná výchova	**Výtvarná výchova**	1	2	2	1	1	7	
	Člověk a svět práce	**Pracovní činnosti**	1	1	1	1	1	5	
Celková povinná časová dotace			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	**16**
z toho disponibilní časová dotace			1	3	4	4	4		16

Poznámky k UP:

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v předmětě Český jazyk. V 1. ročníku je navýšena 1 disponibilní hodina.
Ve 2. ročníku jsou navýšeny 2 disponibilní hodiny. Ve 3. roč. jsou navýšeny 2 disponibilní hodiny. Ve 4.-5. roč. po 2 disponibilních hodinách.

Cizí jazyk je vyučován od 3.-5.roč. s 3 hodinovou
dotací.

Matematika a její aplikace je realizována v předmětě matematika, ve 2.-5. roč. navýšení o 1 disponibilní hodinu.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována v předmětech
prvouka

přírodověda (ve 4. roč. navýšení o 1 disp. hodinu), vlastivěda (5. roč. nyvýšení o 1 hodinu).

Předměty speciálně pedagogické péče nejsou zařazeny do učebním plánu, protože na 1. stupni je méně než 7 žáků se SVP.
Speciálně pedagogická péče bude poskytována žákům individuálně.

Učební plán pro 2. stupeň od 1. 9. 2022

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	z toho DČD
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	**Český jazyk a literatura**	4+1	3+1	4+1	4+1	19	4
	Anglický jazyk	**Anglický jazyk**	3	3+1	3	3+1	14	2
	Německý jazyk	**Německý jazyk**	0	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace		**Matematika**	3+1	4	4	4+1	18	3
Informatika		**Informatika**	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Dějepis	**Dějepis**	2	1	2	2	11	1
	Výchova k občanství	**Občanská výchova**	1	1	1	0+1		
Člověk a příroda	Fyzika	**Fyzika**	1+1	2	2	1	25	5
	Chemie	**Chemie**			2	1+1		
	Přírodopis	**Přírodopis**	2	2	1+1	1		
	Zeměpis	**Zeměpis**	1+1	1+1	2	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	**Hudební výchova**	1	1	1	1	9	
	Výtvarná výchova	**Výtvarná výchova**	2	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**Tělesná výchova**	2	2	2	2	10	
	Výchova ke zdraví	**Výchova ke zdraví**	1	1	0	0		
Člověk a svět práce		**Pracovní činnosti**	1	0+1	1	1	4	1

Volitelné předměty	**viz seznam**	0	0	0	0+2	2	2
		29	29	32	32	**122**	**18**

Poznámky k UP :
Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace je realizována v předmětech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk a Cvičení z českého jazyka. Český jazyk je navýšen v 6.-9. ročníku a anglický jazyk v 7. a 9. ročníku o jednu disponabilní hodinu.

Matematika a její aplikace je realizován v předmětě matematika a cvičení z matematiky.Předmět Matematika je v 6., 8. a 9. roč. posílen o 1 disponibilní hodinu.

Vzdělávací oblast Informatika je realizována ve stejmojmeném předmětě a je zařazena v průběhu 6. - 9. ročníku.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována v předmětech Dějepis a Občanská výchova. Tato vzdělávací oblast je posílena o 1 disponabilní hodinu.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizována v předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. V této vzdělávací oblasti bylo využito 5 hodin disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v předmětech Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována v předmětech Tělesná výchova a výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována v předmětu Pracovní činnosti. V 7. ročníku byla navýšena časová dotace o jednu disponabilní hodinu.

Volitelné předměty se na 2. stupni realizují v 9. třídě dle zájmu žáků v předmětech **cvičení z českého jazyka, cvičení z matematiky, cvičení z informatiky a tvořivé činnosti**
v celkové dotaci 2 hodiny DČD.

5. Učební osnovy

5.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

I. stupeň

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i psané podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko - kulturní vývoj lidské společnosti.
V prvním ročníku má předmět komplexní charakter, ve 2. – 5. ročníku se vzdělávací obor rozděluje na jednotlivé složky (jazykové vyučování, čtení a literární výchova, slohový výcvik a psaní). O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Ve 2. – 5. ročníku se psaní nevěnuje celá vyučovací hodina, ale zpravidla menší časové celky.

Časová dotace : 1. a 2. ročník - 9 hodin týdně, 3. – 5. ročník - 8 hodin týdně,
Celková dotace českého jazyka na 1. stupni : 42 hodin

Formy a metody práce, které se využívají podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů:
- výuka v kmenových třídách
- krátkodobé projekty
- návštěva knihovny, práce s knihou a texty na internetu
- kulturní vystoupení

Vzdělávací obsah českého jazyka a literatury je rozdělen do tří složek:

1. Komunikační a slohová výchova - žáci se učí vnímat a chápat rozličná jazyková sdělení, kultivovaně psát, číst s porozuměním a komunikovat přiměřeně svému věku
2. Jazyková výchova - žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka a rozvíjí své logické myšlení
3. Literární výchova - žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se poznávat umělecký záměr autora a formulovat vlastní názory na přečtený text. Poznává duchovní bohatství minulosti i dnešní doby.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje u žáka k:
- správnému osvojení techniky čtení a psaní, zvládnutí základů českého pravopisu
- rozvíjení slovní zásoby, používání elementárních pravidel stylistiky
- vytvoření jazykových znalostí a dovedností potřebných ke studiu
- získání základních znalostí potřebných ke studiu jazyků
- vytvoření návyků a schopností pro účinnou komunikaci
- seznámení s nejdůležitějšími literárními žánry a formami
- utváření trvalého zájmu o četbu
- orientování se v v mnohostranné nabídce televize, filmu, divadla a ostatních médií
- rozvíjení logického myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie, které využívá učitel k rozvíjení a utváření klíčových kompetencí u žáků:

1. Kompetence k učení
   Učitel:
   - klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
   - rozvíjí schopnost formulovat myšlenky do náležitého ústního nebo písemného projevu
   - předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání
   - v jiných oblastech
   - rozvíjí u žáků schopnost analyzovat a kriticky posuzovat psaný nebo mluvený projev
   - podněcuje tvořivost žáků a realizaci vlastních nápadů, vést je k sebehodnocení
   - vede žáky k vytvoření systému získaných poznatků
   - vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
   - seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

2. Kompetence k řešení problémů
   Učitel vede žáka k:
   - samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
   - rozpoznání chyb v textu a umět odůvodnit správné řešení

3. Kompetence komunikativní
   Učitel:
   - rozvíjí schopnost vhodně komunikovat se spolužáky, učiteli a s ostatními dospělými
   - ve škole i mimo ni
   - vede žáky k jasnému, zřetelnému a souvislému vyjadřování svých myšlenek
   - rozvíjí schopnost naslouchat názorům jiných a hovořit o nich
   - pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků

4. Kompetence sociální a personální
   Učitel:
   - rozvíjí schopnost žáků pracovat ve skupině, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
   - vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

5. Kompetence občanské
   Učitel:
   - seznamuje žáka s českým slovesným dědictvím a vysvětlí mu jeho význam,
   - vede žáka k respektování tradic, jako kulturní a historické dědictví naše a ostatních národů
   - podporuje žákovu potřebu literárního projevu, recitace, četby

6. Kompetence pracovní
   Učitel vede žáka k:
   - používání získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
   - dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
   - udržování svého pracovního prostoru

7. Kompetence digitální

Učitel vede žáka k:

- využívání digitálních technologií k usnadnění a zkvalitnění výsledků své práce
- získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

II. Stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku - 5 hodin týdně
v 7. ročníku - 4 hodiny týdně
v 8. a 9. ročníku - 5 hodin týdně.

Formy a místo realizace:

- vyučovací hodina **-** skupinové vyučování (s využitím jazykových příruček, pracovních listů, odborné literatury, časopisů a internetu), výklad, samostatná práce (vyhledávání informací, práce s autentickými materiály), hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- odborné exkurze a vycházky
- vyučování probíhá ve třídách, v pracovně informatiky, v historických lokalitách a objektech spojených s osobnostmi literatury

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, …).

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,…

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,…)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,…)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,…

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel
vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
sleduje při hodině pokrok všech žáků
vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k plánování postupů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel:
zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel
vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru
vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žák je schopen ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák je schopen získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák je schopen vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- žák je schopen využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák je schopen chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák je schopen předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova **ČJL-3-2-01** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky dokáže skládat slabiky, slova, jednoduché věty **Literární výchova** **ČJL-3-3-01** čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • dokáže skládat slabiky, slova, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky • čte slabiky, slova s vázaným slabikováním • čte slova se slabikotvorným r, l • rozumí nově osvojeným slovům, při práci je vhodně užívá • hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací • tvoří jednoduché věty • rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat **ČJL-3-3-04** pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	sluchové rozlišení hlásek, výslovnost písmeno, hláska motivační pohádky k písmenům analýza, syntéza slabik analýza a syntéza slabiky, slov pomocí skládacích karet čtení zavřených slabik, slova se souhláskou na konci čtení slov s dvojhláskou čtení jednoduchých vět z poznaných slov čtení psacího písma čtení složitějších víceslabičných slov čtení krátkých celků s porozuměním orientace v textu, vyhledávací čtení čtenářská dílnička správné hlasité vyjadřování poslech a dramatizace pohádek, využití říkanek a básniček hry s rýmy, básničky, rýmované pohádky – cvičení paměti	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 7, OSV 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova **ČJL-3-1-01** plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti průpravné uvolňovací cviky **ČJL-3-1-03** respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru **ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním **ČJL-3-1-09** píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev **ČJL-3-1-11** seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh • píše slabiky, jednoduchá slova a věty • rozlišuje psací a tiskací písmena • přepisuje tiskací písmeno do psací podoby • dokáže psát diktát jednotlivých slov a jednoduchých vět	poslech – otázky a odpovědi správné sezení, držení psacího náčiní průpravné uvolňovací cviky psaní prvních písmen a slabik psaní číslic psaní slabik, slov a krátkých vět s následnou sebekontrolou opis, přepis, diktát písmen, slabik, slov a jednoduchých vět tvoření vět s danými slovy základní formy společenského styku hlasová hygiena krátké vyprávění zážitků	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Jazyková výchova ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p tvoří slabiky Literární výchova ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Komunikační a slohová výchova ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitostiČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje slova

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova **ČJL-3-2-02** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná **ČJL-3-2-04** rozlišuje slovní druhy v základním tvaru **ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy **ČJL-3-2-07** rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky **ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě –	hlásky – slabiky – slova – věty věty, druhy vět slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená abeceda samohlásky – krátké, dlouhé souhlásky – tvrdé, měkké, obojetné slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě vlastní jména osob, zvířat, měst a vesnic slovní druhy-podstatná jména, předložky, spojky, slovesa v základním tvaru slova s párovými souhláskami rozlišování spisovného a nespisovného jazyka	OSV 1, OSV 6, OSV 7, OSV 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • zvládá rozdělit slovo na konci řádku • tvoří ze slov smysluplné věty, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami • pozná párové souhlásky – spodobu na konci slov • pozná konec věty a začátek věty následující • věty začíná velkým písmenem • rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací a přací • spisovně se vyjadřuje ve větách, pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou výslovnost, je schopen vyjádřit svůj názor, pocity		
Komunikační a slohová výchova **ČJL-3-1-01** plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti **ČJL-3-1-02** porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti **ČJL-3-1-03** respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru **ČJL-3-1-04** pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost **ČJL-3-1-05** v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči **ČJL-3-1-06** volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních	rozvoj, kultivace a využívání jazykových dovedností základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání vypravování podle osnovy jednoduchý popis děj – vyprávění o vlastním pozorování a příhodách ze života vyprávění podle obrázků vyjadřování obsahu přečteného	OSV 1, OSV 2, OSV 7, OSV 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
situacích **ČJL-3-1-07** na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev **ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním **ČJL-3-1-09** píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše správné tvary písmen abecedy • správně spojuje písmena i slabiky • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše podle diktátu **ČJL-3-1-10** píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení **ČJL-3-1-11** seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	procvičování správných tvarů písmen a číslic nácvik psaní velkých tiskacích písmen psaní slabik, slov, vět psaní adres a dopisů	
Literární výchova **ČJL-3-3-01** čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu **ČJL-3-3-02** vyjadřuje své pocity z přečteného textu **ČJL-3-3-03** rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a správné dýchání • naslouchá přednesu	postupný přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení slov reprodukce říkadel a pohádek poezie – verše, rýmy, poslech nácvik výrazného čtení, interpunkce správné čtení předložek v textu čtení přiměřených textů s porozuměním intonace při čtení vět samostatné plnění úkolů k danému textu besedy o knize	OSV 1, OSV 7, OSV 8, VMEGS 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • dokáže přečtený text vyprávět • seznamuje se s ilustrátory dětských knih	tiché čtení s porozuměním ústní reprodukce textu poslech, odpovědi na otázky lidové zvyky a tradice v literatuře	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Jazyková výchova ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech Komunikační a slohová výchova ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty Literární výchova ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova **ČJL-3-2-01** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky **ČJL-3-2-02** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná **ČJL-3-2-03** porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost **ČJL-3-2-04** rozlišuje slovní druhy v základním tvaru **ČJL-3-2-05** užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves **ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	abeceda znělé a neznělé souhlásky slova souznačná, protikladná a slova podobného významu slova nadřazená a podřazená slova jednoznačná a mnohoznačná stavba slova vyjmenovaná slova podstatná jména – mluvnické kategorie podstatná jména vlastní a obecná slovesa – mluvnické kategorie ostatní slovní druhy – určování základních tvarů věta jednoduchá, souvětí	OVS 1, OSV 2, OSV 7, OSV 8, MV 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky **ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • určuje rod, číslo a pád podstatných jmen • rozlišuje názvy obcí, ulic a správně je píše • určuje osobu, číslo a čas sloves • vyjmenuje písmena abecedy • řadí slova podle abecedy		OSV 1, OSV 2, OSV 8, MV 2
Komunikační a slohová výchova **ČJL-3-1-01** plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti **ČJL-3-1-02** porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti **ČJL-3-1-03** respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru **ČJL-3-1-04** pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost **ČJL-3-1-05** v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků vyprávění jednoduchého příběhu popis vyjádření obsahu přečteného textu komunikační pravidla pravidla slušného chování rozvoj komunikačních kompetencí procvičování bezchybného opisu a přepisu-sebekontrola nácvik vyhledávání chyb ve vlastním písemném projevu	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích **ČJL-3-1-07** na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev **ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním **ČJL-3-1-09** píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev **ČJL-3-1-10** píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení **ČJL-3-1-11** seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh **Literární výchova** **ČJL-3-3-01** čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **ČJL-3-3-02** vyjadřuje své pocity z přečteného textu • využívá četbu jako zdroj poznatků • reprodukuje text **ČJL-3-3-03** rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění **ČJL-3-3-04** pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení • čte s porozuměním potichu i nahlas	praktické čtení (pozorné, přiměřené, rychlé a uvědomělé) prožitkové čtení a naslouchání textu a mluvenému slovu tvořivé činnosti s literárním textem (přednes, reprodukce, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) základní literární pojmy (rozpočítadla, hádanky, říkanky, básně, povídky, verš a rým) besedy nad knihou, seznamování s ilustrátory dětských knih	OSV 1, OSV 6, OSV 7, OSV 8, VMEGS 1, MV 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• orientuje se v textu • seznamuje se s ilustrátory dětských knih		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Jazyková výchova
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Komunikační a slohová výchova
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Literární výchova
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	***JAZYKOVÁ VÝCHOVA*** - **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; - **slovní zásoba a tvoření slov** – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov - **slovní zásoba a tvoření slov** – slova spisovná a nespisovná - **skladba** – základní skladební dvojice - **skladba** – věta jednoduchá a souvětí - **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	OSV 1, OSV 2, OSV 6, OSV 8

Výstupy		Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	***LITERÁRNÍ VÝCHOVA***	
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání	
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	OSV 1, OSV 6, OSV 7, OSV 8 VMEGS 1, MV 1, MV 2, MV 3, MV4
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	***KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA***	
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	OSV 1, OSV 2, OSV 6, OSV 7, OSV 8 VMEGS 1 MV 1, MV 2, MV 3

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Jazyková výchova

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek -dě, -tě,-ně, -bě, -pě, -vě, -mě,
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Komunikační a slohová výchova

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně	

Ročník: 5.

ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	***JAZYKOVÁ VÝCHOVA*** - **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma;	OSV 1, OSV 2, OSV 6, OSV 8
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- **slovní zásoba a tvoření slov** – stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov	
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova spisovná a nespisovná	
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- **skladba** – základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí		

ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- **pravopis** – vyjmenovaná slova - **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je		
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	***LITERÁRNÍ VÝCHOVA***	
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- poslech literárních textů	OSV 1, OSV 6, OSV 7, OSV 8 VMEGS 1, MV 1, MV 2, MV 3, MV4
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář;	

ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení		
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta		
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	***KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA*** - **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV 1, OSV 2, OSV 6, OSV 7, OSV 8, VMEGS 1, MV 1, MV 2, MV 3
ČJL-5-1-06	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě		
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru		
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace		
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry		
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav	

	z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Jazyková výchova
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek
dě -tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p - rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Komunikační a slohová výchova

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • sestavuje zprávu a oznámení • informuje o akcích a událostech týkajících se školy a regionu	**Zpráva a oznámení** zprávy a oznámení z tisku	OSV 8, MeV 6
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu • zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích • kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni	**Dopis** **Osobní a úřední dopis**	OSV 8, MuV 2
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	**Vypravování**	OSV 1, OSV 11, MuV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• používá vmluveném projevu podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu • vhodně používá jazykových prostředků • rozlišuje podstatné informace od ostatních ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • pojmenovává předměty a zná jejich vlastnosti a využití při práci • vytvoří objednávku konkrétního zboží ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**Časová posloupnost a osnova vypracování** **Výpisky, výtah, hlavní myšlenky textu** výpisky z odborného textu, výtah z učebnic pro 6. ročník **Objednávka** sestavení objednávky zboží, služeb **Popis** popis pracovního postupu	Info 6. .ročník OSV 1, OSV 10 OSV 1, OSV 2, OSV 6 OSV 1, OSV 6, OSV 8 D 6. ročník OSV 7, OSV 8, OSV 11 Aj 6. ročník OSV 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• pracuje s různými typy podstatných jmen, užívá jmenných tvarů přídavných jmen, vhodně používá slovesné tvary • popisuje jednotlivé kroky v časové posloupnosti • sestavuje návod pro práci s různými pracovními nástroji a pomůckami • pracuje s odborným textem		OSV 1, OSV 6, OSV 8
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • používá v mluvním projevu podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	**Zvuková stránka jazyka** spisovná výslovnost, slovní přízvuk, zvuková stránka věty	OSV 8
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov • volí vhodné zvukové jazykové prostředky pro určitý komunikační záměr		OSV 8, VMEGS 2, MuV 1, MuV 3, EV 4
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • osvojuje si základní normy písemného a ústního vyjadřování • pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka	**Úvod o českém jazyce** jazyk a jeho útvary, jazykové příručky	OSV 8, VMEGS 1, VMEGS 2
	Jazykové příručky pravopis, spisovná čeština	EV 2, EV 4, MeV 1, MuV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • používá jazykové příručky (Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny) ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • určuje slovní druhy • rozlišuje jména obecná, vlastní, konkrétní, abstraktní, pomnožná, látková a hromadná • skloňuje jména v regionu • správně používá a určuje přídavná jména včetně procvičování pravopisu • skloňuje a stupňuje přídavná jména, využívá různých přípon • vyhledává a určuje zájmena • skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary • užívá spisovných slovesných tvarů, vhodně používá tvarů podmiňovacího způsobu ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • vyhledává a určuje základní větné členy • tvoří věty s podmětem vyjádřeným různými slovními druhy • správně určuje rozvíjející větné členy • určuje věty hlavní a vedlejší • spojuje věty správnými spojovacími výrazy	**Tvarosloví** slovní druhy podstatná jména přídavná jména zájmena slovesa **Skladba** základní větné členy rozvíjející větné členy věta jednoduchá a souvětí **Nářečí** nářečí	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • osvojuje si základní normy písemného a ústního vyjadřování • pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka • rozlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • interpretuje vlastními slovy smysl díla • přednese vhodný literární text • zná hlavní představitele literárních žánrů – ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • stručně reprodukuje obsah přiměřeně složitého textu • čte s porozuměním ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • rozlišuje základní literární druhy a žánry a rozdíly mezi nimi • reprodukuje přečtený text • vyhledává informace o regionální literatuře v knihovně	**Rozvrstvení národního jazyka** **s**pisovný jazyk, nářečí, obecná čeština **Z české lit. 19. stol. – největší čeští autoři 19. stol.** (např. Němcová, Erben, Neruda, Jirásek) **Putování historií** autoři píšící o dávné historii Země a cestopisná literatura (např. Augusta, Polo, Nepil, Čelakovský) **Mýty, báje, pohádky, pověsti** rozdíly mezi literárními útvary, druhy pohádek, regionální pověsti, autoři a ukázky bájí, pohádek a pověstí (např. cikánská pohádka, Petiška, Hulpach, Cibula, Hudečková, Lisická) **Příběhy odvahy a dobrodružství**	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• vytváří vlastní výtvarný doprovod k literárním textům ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vnímá kladné charakterové vlastnosti dospělých, dětí, vztahy mezi dětmi ve své třídě	hrdinství dospělých i dětí, jejich vlastnosti (např. díla spisovatelů Verne, Kosina, Foglar)	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09pdokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury-má pozitivní vztah k literatuře

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • vystihuje povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy a zvláštnosti	**Charakteristika** vnitřní, vnější, přímá, nepřímá charakteristika	OSV 1
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • s použitím známých jazykových prostředků sestaví vlastní životopis	**Životopis** vlastní životopis	MuV 3
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu • využívá vhodných jazykových a stylistických	**Opakování učiva o slohu** slohové úvary, postupy, využití, vypravování	OSV 2, OSV 7, OSV 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
prostředků ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • vyjadřuje své pocity a dojmy z přečteného uměleckého textu • procvičuje subjektivně zabarvený popis • využívá znalostí tvarosloví	umělecký popis	OSV 1, OSV 6, OSV 11
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu • využívá četby a znalostí z literatury při charakteristice známé literární postavy	**Charakteristika literární postavy** rozdíl mezi popisem osoby a charakteristikou	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • rozlišuje v textu podstatné a okrajové informace • odliší spisovný a nespisovný projev • vhodně používá svých poznatků v komunikaci	**Výtah** výtah z učebního textu	OSV 1, OSV 8, OSV 10
	Popis	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • pojmenovává vlastnosti předmětů • cvičí se ve schopnosti popisovat předměty, postupy • učí se chápat časové vztahy, posloupnost, návaznost • sestavuje výčet materiálů a pomůcek	popis obrazu, předmětu, uměleckých děl a pracovního postupu **Žádost**	OSV 1, OSV 2, MuV 2
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • formuluje ústní a písemnou žádost • používá elektronickou formu při podávání žádosti	žádost o zaslání zboží **Tvarosloví**	Info 7. ročník
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	OSV 1, OSV 2, OSV 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• využívá znalosti o podstatných jménech konkrétních a abstraktních v ústním i písemném projevu • správně používá přídavná jména • zbytečně nepoužívá zájmena ukazovací a vhodně rozlišuje zájmena vztažná • rozlišuje druhy číslovek a správně pravopisně je používá • převádí slovesa z činného do trpného rodu a naopak • rozlišuje neohebné slovní druhy a vyhledává je v textu • nahrazuje příslovce jinými s opačným významem • volí nejvhodnější předložky a spojky v souvětí • vyhledává v textu částice a citoslovce • procvičuje a ověřuje správnost velkých písmen, orientuje se ve svém městě – názvy ulic a důležitých budov • vyhledává rčení, slova jednoznačná a mnohoznačná • užívá ve větách synonyma, antonyma, homonyma • rozeznává a používá složená slova • rozlišuje otázky zjišťovací a doplňovací	**Skladba**	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího • používá věty jednočlenné a dvojčlenné • vytváří větné ekvivalenty • vyhledává a určuje základní větné členy – holé, rozvité, několikanásobné • vyjádří podmět různými slovními druhy	druhy vět podle postoje mluvčího, věta jednočlenná a dvojčlenná, větné ekvivalenty, základní větné členy, druhy přívlastků, rozlišování věty hlavní a vedlejší a nahrazování větných členů vedlejšími větami	OSV 11 VDO 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• určuje přísudek a slovní druh, kterým je vyjádřen • rozlišuje různé typy přívlastků, příslovečného určení a určuje je • seznamuje se s druhy vedlejších vět • rozlišuje věty hlavní a vedlejší • nahrazuje větné členy vedlejšími větami • vyhledává spojovací výrazy mezi větami ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • chápe rozdíly mezi fantazií a lží • zaznamenává hlavní myšlenku textu	**Příběhy plné fantazie** příběhy ze současnosti a fantazie (např. Saint Exupéry, Prévert)	VMEGS 1, VMEGS 3
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • rozlišuje literární fikci od skutečnosti • rozpozná literaturu uměleckou od věcné – populárně naučné • charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry – báje, pověsti, legendy, pohádky • interpretuje ukázky z přečtených knih • beseduje o četbě, divadelním i filmovém představení • seznamuje se s židovskou problematikou v minulosti a dnes	**Staré příběhy, eposy** staré řecké báje a pověsti (např. Odysseova dobrodružství, Ezopovy bajky, Příběhy tisíce a jedné noci, Jirásek – jeho díla), židovské pověsti	OSV 10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • vyhledává literární díla, jejichž hlavním tématem je přátelství a láska ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích • orientuje se v knihovně, vyhledává díla od konkrétních autorů • uvádí příklad spisovatelů jednotlivých žánrů • formuluje vlastní názory k četbě • obohacuje vlastní jazykovou kulturu • chápe smysl kulturních akcí	**Přátelství a láska v literatuře od antiky po současnost** ukázky z děl spisovatelů, kteří píší o lásce a přátelství (např. Neruda, Seifert, Hrabal, Svěrák, Čelakovský) **Lidské osudy a úsměvy v literatuře** ukázky z vybraných děl českých, romských i světových autorů (např. London, Marshall, Suchý, Pavel, V+W, Bass, Lacková)	D 6.ročník OSV 11, VMEGS 2

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p	rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p	správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p	ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p	zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-3-01p	orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p	ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p	rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p	dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Obecné výklady o českém jazyce	
• odlišuje spisovný a nespisovný projev – nářečí, obecnou češtinu, chápe jejich funkčnost v dané komunikační situaci ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • obohacuje slovní zásobu • procvičuje různé způsoby tvoření slov • má přehled o slovanských a světových jazycích *ČJL-9-2-03* samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a jazykovými příručkami	slovanské jazyky, útvary českého jazyka, jazyková kultura, obohacování slovní zásoby, práce s Pravidly českého pravopisu	VMEGS 3, MeV 4
	Slovní zásoba, význam slov	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími • zvládá pravopis nejpoužívanějších slov cizího původu • používá samostatně různé typy slovníků pro určení významu slova • využívá cizí slova v jazykových projevech	slova přejatá, výslovnost a pravopis slov cizích a přejatých, práce se slovníky	OSV 2, OSV 9
	Mluvnické kategorie jmenné a slovesné	
• běžně používá jmenné a slovesné kategorie v jazykovém projevu mluveném i psaném ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozpozná vhodné tvary pro jednotlivé komunikační styly	podstatná jména, skloňování jmen obecných, přejatých a cizích vlastních jmen	OSV 10
	Slovesné tvary	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • skloňuje přídavná jména a zájmena • určuje mluvnické kategorie přídavných jmen a sloves • využívá různých slovesných tvarů • píše bez chyb koncovky jmen a sloves • používá slovesné tvary vidu dokonavého i nedokonavého • tvoří vidové dvojice • prohlubuje učivo slovesného rodu	přídavná jména, zájmena, slovesa	
	Stavba věty	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy	stavba věty, věta jednočlenná, dvojčlenná,	OSV 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
gramatických jednotek ve větě a v souvětí • rozezná větu jednoduchou a souvětí • používá a určuje věty jednočlenné • aplikuje větu dvojčlennou v běžném mluveném projevu	jednoduchá	
	Základní větné členy	
• upevňuje vědomosti o základních a rozvíjejících větných členech • tvoří věty s podmětem vyjádřeným různými slovními druhy • samostatně vytváří věty s několikanásobnými větnými členy	základní větné členy, rozvíjející větné členy a několikanásobné větné členy	
	Souvětí	
• rozlišuje věty hlavní od vedlejších • tvoří souvětí podřadná a souřadná • spojuje věty spojovacími výrazy • procvičuje interpunkci v jednoduchých souvětích	souvětí, určování vět hlavních a vedlejších, spojování vět spojovacími výrazy	
	Starší literatura	
• chápe význam náboženství v nejstarších dobách • rozumí problémům a rozdílům mezi světovými náboženstvími v současnosti • rozlišuje literární druhy a žánry: epika, lyrika, drama • zná hlavní vývojová období starší národní a světové literatury	Bible, ukázky z antické lit., starší česká lyrika, epika, drama, ukázky světové literární tvorby (např. starodomská legenda a díla spisovatelů Olbracht, Hrubín, Komenský, Cervantes, Moliére, Krylov)	VMEGS 2, VMEGS 3, MuV 4, EV 4
	Od romantismu k moderní literatuře	
• orientuje se ve vývojových obdobích od romantismu po současnost ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného • individuálního stylu autora	ukázky z literatury 19. stol., představitelé romantické a realistické lit. (např. Puškin, Erben, Borovský, Dickens, Hugo, Wilde, Čechov, Němcová, Sládek)	VMEGS 1, MuV 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zná typické představitele vývojových období starší české a světové lit. • vybírá si hodnotnou četbu ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • pracuje s jazykem literárního díla • používá zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš • formuluje názory na diskutované problémy		
	Shrnutí učiva o slohu	
• vnímá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • výstižně komunikuje • využívá vhodných jazykových a stylistických prostředků • převádí text z nespisovné podoby jazyka do • spisovné	slohové útvary, postupy, využití	
	Charakteristika	
• rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní	charakteristika literárních postav	MuV 3
• používá vhodných jazykových prostředků pro charakteristiku • pojmenovávájednotlivé vlastnosti a podává ucelené informace o charakteru popisovaného literárního hrdiny		
	Popis	
• používá různé druhy popisů • vystihuje charakter předmětu, uměleckého díla,	popis předmětu, uměleckého díla, pracovního postupu	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
pracovního postupu • pojmenovává vlastnosti, postupuje v časovém sledu		
	Líčení	
• odlišuje prvky líčení a popisu • využívá vhodné výrazy k vyjádření svých citů, pocitů a nálad	subjektivně zabarvený popis	
	Výtah	MeV 1
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • používá vhodné jazykové prostředky při výtahu z učebnic jiného předmětu • vyhledává klíčová slova, formuluje základní myšlenky textu • vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu	výtah z učební látky jiného předmětu	
	Výklad	
• ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • používá vhodné jazykové prostředky při výtahu z učebnic jiného předmětu	jednoduchý výklad, referát	OSV 1, OSV 11
• vyhledává klíčová slova, formuluje základní myšlenky textu • vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• vybírá vhodné jazykové prostředky při výkladu		
	Úvaha	
• zpracovává úvahy na vhodné téma • uplatňuje vlastní zkušenosti, názory a postoje	jednoduchá úvaha	OSV 2, OSV 6
	Shrnutí o slohu	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozliší subjektivní a objektivní sdělení • orientuje se v různých slohových útvarech	různé slohové útvary v literárních ukázkách	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Obecné výklady o jazyce	
• ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • registruje přízvuk • správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny • volí vhodné jazykové prostředky pro určitý komunikační záměr • seznamuje se s ukázkami slovanských jazyků • má přehled o slovanských a světových jazycích • pracuje s ukázkami starších i současných textů • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	řeč, jazyk, projev mluvený a psaný, slovanské jazyky, vývoj jazyka – neologismy, útvary českého jazyka, jazykověda, jazyková kultura	OSV 1, OSV 2 VMEGS 3
	Zvuková stránka jazyka	
• správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny • správně klade přízvuk, melodii věty, tempo a tvoří pauzy v běžné komunikaci	samohlásky a souhlásky, spodoba znělosti, slova neslabičná, přízvuk, větná melodie	OSV 1, OSV 8, OSV 11
	Pravopis	
• ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • procvičuje známá pravidla pravopisu • využívá zkratky v písemném projevu • využívá pravopisné znalosti, najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb	pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební	OSV 6 MuV 1
	Tvoření slov	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• tvoří nová slova odvozováním, rozliší různé způsoby tvoření slov • určuje věcné významy slov • pracuje se slovníky • používá termíny vyučovacích předmětů • hraje si se slovy • volí podobná slova	stavba slova, odvozování, skládání, zkracování, rozbor slova, předpony, přípony, koncovky, kořen	OSV 10
	Slovní zásoba a význam slov	
• určuje věcně význam slov • používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov	slovo a sousloví, rozvoj slovní zásoby, odborné názvosloví, význam slov, slova domácí, mezinárodní	
	Ohebné slovní druhy	
• skloňuje podstatná jména obecná i vlastní • skloňuje a stupňuje přídavná jména • používá správné tvary zájmen a číslovek • vhodně užívá tvary slovesa být ve slohových pracích a jejich nahrazování plnovýznamovými slovesy	slovní druhy ohebné, podstatná jména obecná a vlastní, hromadná a pomnožná, přídavná jména, druhy, vzory, stupňování, pomocné sloveso být	OSV 7, VDO 1
	Neohebné slovní druhy	
• vyhledává příslovce • užívá příslovečné spřežky • správně učívá neohebné slovní druhy	slovní druhy neohebné	
• používá různé slovní druhy vhodně jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí		
	Věty	
• určuje druhy vět podle postoje mluvčího • určuje pravopis různých typů vět • vyhledává zápor v textu	věty podle postoje mluvčího, mluvnický zápor	OSV 7, OSV 8, OSV 10
	Větné členy	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• hledá rozdíly ve stavbě věty a souvětí • určuje větné členy, rozšíří větný člen na několikanásobný • rozlišuje druhy přísudku • vyhledává příklady řízenosti, shody, přimykání • orientuje se v rozdílech mezi větou jednočlennou a dvojčlennou • používá věty se sponovými slovesy	skladební dvojice, shoda, řízenost, přimykání, věta jednočlenná, dvojčlenná, sponová slovesa	OSV 1, OSV 8
	Přívlastky, doplněk	
• rozlišuje větné členy podle vztahu závislosti ve větě • ovládá interpunkci u různých přívlastků • odlišuje doplněk od příslovečného určení	shoda přísudku s podmětem, přívlastek těsný a volný, doplněk	OSV 8, MuV 2
	Souvětí	
• rozlišuje souvětí souřadné a podřadné • rozezná věty hlavní a vedlejší • určuje druhy vedlejších vět • vyhledává věty řídící a závislé • určuje poměry mezi větami hlavními v souvětí souřadném • určuje poměr mezi větami vedlejšími	souvětí souřadné a podřadné, věty hlavní a vedlejší, druhy vět vedlejších, poměry mezi větami v souřadném souvětí	OSV 6, OSV 8
•	**Přímá řeč, samostatný větný člen**	
• odlišuje přímou řeč v písemném projevu • využívá znalosti o oslovení, vsuvce, větě neúplné	řeč přímá a nepřímá, samostatný větný člen, vsuvka, pořádek slov	
• využívá znalosti o jazykové normě • v písemném projevu ovládá pravopis • určuje samostatný větný člen • zachovává pořádek slov v české větě		
	Vypravování	
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i	samostatný projev ústní i písemný	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
věcně správnému písemnému projevu • tvoří vlastní literární text • vypravuje scény z filmu, hry, ukázky z knih		
	Popis	
• vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • člení text do odstavců dle osnovy • popisuje složitější pracovní postupy a umělecká díla • používá vhodnou slovní zásobu	práce se slovy, nahrazování synonym, jednotlivé druhy popisu	EV 2, EV 4
	Charakteristika	
• vystihne povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy, zvláštnosti • rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní • používá vhodnéjazykové a stylistické prostředky	obecná charakteristika, charakteristika literární postavy	OSV 2, OSV 9
	Líčení	
• procvičuje subjektivně zabarvený popis • používá vhodné jazykové a stylistické prostředky • odlišuje prvky vypravování, líčení, popisu	subjektivně zabarvený popis	
	Výklad	
• zpracovává osnovu výkladu na základě výběru vhodných jazykových prostředků, formuluje hlavní myšlenky textu	jednoduchý výklad, referát	
	Úvaha	
• odlišuje fakta od názorů a hodnocení • zpracovává úvahu • uplatňuje svoje zkušenosti, názory a postoje při tvorbě úvahy	jednoduchá úvaha	OSV 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Fejeton	
• seznamuje se s fejetony na aktuální téma	ukázky fejetonů v tvorbě literárních umělců	
	Proslov	
• připraví a s oporou o text přednese krátký proslov	krátký proslov (např. k ukončení školní docházky)	
	Monolog, dialog, diskuse	
• rozlišuje monolog a dialog ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vede dialog se spolužákem na dané téma • uspořádá diskusi na aktuální téma dle vlastního zájmu • rozpozná, zda autor textu je – není nestranným pozorovatelem • ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	monolog, dialog, krátká diskuse	
	Funkční styly	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • vyhledává různé styly, informace z učebnic, beletrie, novin, časopisů a dalších informačních zdrojů a dále s nimi tvořivě pracuje na základě • osobních dispozic a zájmů	hovorový, odborný, umělecký, administrativní a řečnický styl	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel		
	Vypravěčství	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • pracuje s jazykem literárního díla, odliší řeč vypravěče a literárních postav • všímá si použitých jazykových prostředků různých autorů • chápe rozdíly mezi fantazií a skutečností • reprodukuje hlavní myšlenku díla • charakterizuje jednotlivé literární druhy	vyprávění spisovatelů (díla spisovatelů např. Werich, K. Čapek, Vančura, Hašek, Hrabal, Kohout)	
	Literatura 20. století	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • orientuje se mezi významnými autory české a světové literatury ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • charakterizuje jednotlivé literární druhy a žánry • diskutuje o četbě • zaujímá postoje ke konfliktním situacím vyplývajících z jednání literárních postav • orientuje se v epických žánrech – pohádky pro dospělé, různé typy povídek, novela, román ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty vybírá si hodnotnou četbu	ukázky z děl spisovatelů od konce 19. století (např. Frynta, Vyskočil, Křesťan, Viewegh, Salivarová, Pavel, Leacock, Fulghum, Hemingway)	VMEGS 2
• přiřazuje literární text k literárnímu žánru • formuluje názory na diskutované problémy ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů,		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
v knihovně i v dalších informačních zdrojích • rozumí významu a smyslu literárního textu • chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot		
	Divadlo	
• orientuje se ve struktuře písňového textu • zná typické představitele písňových textů 20. stolení: Voskovec – Werich, Suchý – Šlitr, Svěrák, Burian ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • diskutuje o zhlédnutých divadelních představeních • rozlišuje divadelní žánry • zná typické představitele českého a světového dramatu ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • porovnává různá ztvárnění literární předlohy	písňové texty a ukázky z divadelní tvorby (např. bratři Čapkové, V + W, S + Š, Smoljak + Svěrák), srovnání literární předlohy s filmovým nebo divadelním zpracováním	
	Poezie	
• rozlišuje jazykové prostředky v poezii, všímá si prvků kompozice (kontrast, opakování, gradace) • rozlišuje žánry a formy – píseň, sonet, pásmo • epigram • seznamuje se s ukázkami z tvorby významných českých i světových básníků	různé druhy lyriky a epiky strofa, verš, rým, rytmus (např. díla autorů Mácha, Vrchlický, Toman, Wolker, Nezval, Prévert, Seifert)	
	Vědeckofantastická literatura	
• vyhledává literární díla s vědeckofantastickou tematikou • zná typické představitele sci-fi • rozlišuje literární fikci od skutečnosti	ukázky z děl českých a světových spisovatelů (např. K. Čapek, Orwell)	OSV 10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• rozumí významu a smyslu literárního textu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

5.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

I. stupeň:

Na 1. stupni ZŠ směřuje vzdělávání v tomto předmětu k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Úspěšnost jazykového vzdělávání je závislá na výsledcích vzdělávání v českém jazyce. Je však také důležité, zda se stane jazyková kultura žáků středem zájmu v ostatních oblastech základního vzdělávání.

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk, utváření vztahu k tomuto předmětu. Žáci si mají upevnit dovednosti a využívat jazykové komunikace v cizím jazyce. Mají se naučit číst s porozuměním - přiměřeně jazykově, obsahově a rozsahem. Úkolem výuky je též poznat kulturu příslušné jazykové oblasti, umět vyhledávat nejdůležitější informace, pochopit význam znalostí cizího jazyka pro osobní život. Žáci mají být vedeni k toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.
Vyučování anglického jazyka probíhá v součinnosti s ostatními vyučovanými předměty.
Ve výuce se kromě vzdělávání realizují části průřezových témat - sociální výchova, mediální výchova, výchova k učení v evropských a globálních souvislostech.

Časová dotace: 3. - 5. ročník - 3 hodiny týdně
Celková dotace anglického jazyka na 1.stupni: 9 hodin

Formy a metody práce, které se využívají podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů:

- vyučovací hodina **-** skupinové vyučování, dialogy, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- žáci jsou děleni podle možností na menší skupiny v rámci ročníku
- vyučování probíhá v kmenových třídách, v pracovně informatiky

Výchovné a vzdělávací strategie, které využívá učitel k rozvíjení a utváření klíčových kompetencí u žáků:

1. Kompetence k učení
   Žák:
   - chápe důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium a praktický život
   - je veden k propojování vzájemně probíraných témat a jazykových jevů
   - vyhledává informace o anglicky mluvících zemích
   - zařazuje získané informace k daným oblastem a využívá je v procesu učení
   - operuje se získanými termíny i v dalších předmětech
   - naplňuje způsob zdokonalování se v anglickém jazyce

2. Kompetence k řešení problémů
   Žák:
   - řeší jednoduché problémové situace v rámci anglického jazyka
   - je schopen užívat anglický jazyk bez ostychu
   - řeší problémy s omezenou slovní zásobou
   - se dokáže vyjádřit vlastními slovy, umí popsat situaci a řešit ji

3. Kompetence komunikativní
   Žák:
   - porozumí jednoduchému sdělení v angličtině a vhodně reaguje
   - porozumí přiměřenému textu a jednoduchému slovnímu projevu s využitím gest, zvuků, umí na ně reagovat
   - využívá získaných znalostí z angličtiny k navázání kontaktu v pracovní skupině i v běžném životě

4. Kompetence sociální a personální
   Žák:
   - dodržuje v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
   - poskytne pomoc, radu a informaci v případě potřeby
   - je schopen spolupracovat s ostatními na jednoduchém úkolu, respektovat vědomosti a dovednosti jiných

5. Kompetence občanské
   Žák:
   - získává informace o zvycích v anglicky mluvících zemích, porovnává je s našimi
   - oceňuje kulturní a historické tradice
   - se dokáže vcítit se do situace ostatních lidí, odmítat hrubé zacházení

6. Kompetence pracovní
   Žák:
   - Pracuje samostatně s dvojjazyčným slovníkem
   - využívá znalosti anglického jazyka k získávání informací z jiných vzdělávacích oblastí
   - dále rozvíjí získané znalosti k budoucímu možnému uplatnění v rámci EU

7. Kompetence digitální
   Žák:
   - využívá digitální zdroje informací k vypracování zadaných úkolů
   - využívá pro prezentaci své práce digitální vybavení, které je v dané učebně dostupné
   - pracuje s digitálními technologiemi za účelem zvýšení efektivity své práce
   - si uvědomuje důležitost anglického jazyka pro práci s digitálními zařízeními

II stupeň

Vzdělávací obsah předmětu:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu

- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití jazyka a účinné komunikaci v běžných situacích (speaking)
- získávání schopnosti číst s porozuměním jednoduché texty v anglickém jazyce (reading)
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení po stránce jazykové i obsahové na úrovni osvojených znalostí (listening)
- schopnost písemně a gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty a krátké texty (writing)
- osvojování spisovné výslovnosti, péče o rozvoj slovní zásoby a chápání gramatických pravidel
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka, práce s těmito informacemi (reálie)
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní i profesní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- vyučování anglického jazyka probíhá v součinnosti s ostatními vyučovanými předměty
- ve výuce se kromě vzdělávání realizují části vzdělávacích obsahů – průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova, multikulturní výchova

Časové vymezení:

- v 6. a 9. ročníku jsou 3 vyučovací hodiny a v 7. a 9. ročníku 3vyučovaví hodiny týdně

Formy a místo realizace:

- vyučovací hodina **-** skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- žáci jsou děleni podle možností na menší skupiny v rámci ročníku
- vyučování probíhá ve třídách, v pracovně informatiky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující budou na úrovni vyučovacího předmětu uplatňovat rozmanité formy a metody práce a jimi cíleně vést žáka k osvojení si a rozvíjení klíčových kompetencí,

Kompetence

Kompetence k učení

- žák je schopen vyhledávat a třídit informace a všestranně s nimi pracovat
- žák vidí smysl a cíl učení tak, aby měl zájem se vzdělávat a věnovat se dalšímu studiu
- žáci jsou schopni uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky do vyšších celků
- žáci se učí vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie učení

Kompetence k řešení problémů

- žák je schopen rozpoznávat a pochopit problémové situace
- žák je schopen navrhnout různé způsoby řešení
- žák je schopen konat uvážlivá rozhodnutí
- žák je schopen uvědomovat si důsledky svých činů a zodpovídat za ně

Kompetence komunikativní

- žák je schopen výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřovat svoje myšlenky a názory
- žák je schopen naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- žák je schopen aplikovat různé typy komunikace mezi lidmi a využívat různé informační a komunikační prostředky
- žák je schopen využívat komunikativních dovedností k vytváření plnohodnotných vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák je schopen na základě jasných kritérií vyhodnotit své činnosti
- žák je schopen čerpat poučení z hodnocení druhých lidí
- žák je schopen spolupráce ve skupině a spoluvytváření pravidel práce
- žák je schopen podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, respektovat různá hlediska a názory

Kompetence občanské

- žák podílí na udržování kvalitního životního prostředí
- žák respektuje kulturní tradice a historické dědictví v celosvětovém měřítku
- žák zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, chápe principy lidského soužití
- žák je schopen zodpovědně se rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žák je schopen efektivně organizovat svoji práci
- žák je schopen se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žák je schopen využívat své znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání
- žák je schopen při práci chránit své zdraví i zdraví ostatních

Kompetence digitální

- žák je schopen ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák je schopen získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- žák je schopen vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- žák je schopen využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák je schopen chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák je schopen předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI **CJ-3-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně **CJ-3-1-02** zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal **CJ-3-1-03** rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu **CJ-3-1-04** rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu **CJ-3-1-05** přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení **CJ-3-1-06** píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**zvuková a grafická podoba jazyka –** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **tematické okruhy** – představení se + pozdravy, rodina, škola (barvy, čísla, abeceda), volný čas (každodenní aktivity, kamarádi, pocity), lidské tělo, jídlo, oblékání, denní rutina, zvířata **slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, - pozdravy, barvy, čísla, školní potřeby, pocity, členové rodiny, abeceda, části těla, jídlo + pití, zvířata, každodenní činnosti a aktivity, sporty, hudební nástroje, oblečení **mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - sloveso „to be“, vazba „have got“, množné číslo, vazba „I like/don’t like“, tvoření otázek („Have you got…?“), přítomný čas prostý v první osobě, can/can‘t	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Poznávání lidí; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **MKV** – Kulturní diference; Multikulturalita

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
CJ-3-1-01p žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák **CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností **CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ** žák **CJ-5-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů **CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-5-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	**zvuková a grafická podoba jazyka –** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **tematické okruhy** – rodina, moje rodina a přátelé, zvířata, jídlo, škola, volný čas (každodenní aktivity), domov, moje obec, počasí, svátky a prázdniny **slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, - čísla, dny v týdnu + měsíce, popis lidí, přídavná jména (porovnávání), pokrmy, školní rozvrh, pokoje a místa v domě, město/vesnice, popis směru cesty, počasí, roční období, svátky/prázdniny **mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - sloveso „to be“, osobní zájmena, vazba „have got“, množné číslo, přivlastňovací	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Poznávání lidí; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **MKV** – Kulturní diference; Multikulturalita **EV –** Vztah člověka k prostředí

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák **CJ-5-3-01** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům **CJ-5-3-02** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **PSANÍ** žák **CJ-5-4-01** napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života **CJ-5-4-02** vyplní osobní údaje do formuláře	zájmena, komparativ, vazba „I like/don't like/do you like?“, časové údaje („o'clock, half,…“) + předložky pojící se s časem, přítomný čas prostý, vazba „there is/there are“ + předložky, imperativ, místní předložky, přítomný čas průběhový	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
POSLECH S POROZUMĚNÍM *CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností* *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování* **MLUVENÍ** CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje *CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk* *CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** *CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ - *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák **CJ-5-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností **CJ-5-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **CJ-5-1-03** rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ** žák **CJ-5-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů **CJ-5-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**zvuková a grafická podoba jazyka –** fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **tematické okruhy** – formální a neformální pozdravy; rozloučení; seznamování; hláskování; číslovky; barvy; měsíce; anglická abeceda; představování; krásy Londýna; názvy některých států; národnosti; osobní údaje; představování; volný čas, volnočasové aktivity; škola a třídní klima; rodina; New York; popis osoby; slavné osobnosti; program dne; školní kluby; školní rozvrh – předměty; čas - určování času **slovní zásoba –** základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, - pozdravy a rozloučení, číslovky, barvy, měsíce, státy, národnosti, osobní údaje, volný čas a volnočasové aktivity, rodina,	**OSV** – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Poznávání lidí; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika **VMEGS** – Evropa a svět nás zajímá **MKV** – Kulturní diference; Multikulturalita

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák **CJ-5-3-01** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům **CJ-5-3-02** rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **PSANÍ** žák **CJ-5-4-01** napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života **CJ-5-4-02** vyplní osobní údaje do formuláře	popis osoby, program dne, školní rozvrh – předměty, určování času **mluvnice –** základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - základní rozkazy; člen určitý a neurčitý; tvary slovesa „to be“; slovesa „love, like, hate“; pravidelné a nepravidelné množné číslo; předložky „next to, between, opposite“; WH otázky; slovesa „have got, has got“; přídavná jména a příslovce; zájmena v pozici předmětu; řadové číslovky; přítomný čas prostý; časové příslovce; zjišťování časových údajů	**VDO** – Občanská společnost a škola

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák *CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností* *CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování* **MLUVENÍ**

žák *CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje* *CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk* *CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)* **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák *CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* **PSANÍ** žák *- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** **CJ-9-2-01** zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**Učivo** • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby -fonetický přepiš slov, základní pravidla výslovnosti větných celků, pravopis-psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se	• VMEGS1 • MV4 • VDO1 • OSV1

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech **CJ-9-2-03** vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** **CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení	k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – dům, domov, domácí práce, povinnosti, okolí bydliště-popis, člověk a jeho popis, oblečení, obchody, produkty, nakupování, ceny, škola, školní předměty, denní rutina • tematické okruhy – domov, oblečení, nakupování, škola, denní rutina • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - předložky místa, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, sloveso must, have to, přítomný čas průběhový, přítomný čas prostý, sloveso Can/Can´t, How much…?	• OSV3 • OSV7 • OSV8 • MEDV1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **PSANÍ** CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák **CJ-9-2-01** zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích **CJ-9-2-02** mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	**Učivo** • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – fonetický přepis známých slov, základní pravidla výslovnosti větných celků, psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - sport, sportovní vybavení, Národní sporty v Kanadě a USA, zdravá strava, jídlo, recepty, volně žijící zvířata na farmě, můj	• VMEGS2 • VDO1 • OSV1 • OSV3

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **žák** **CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** **žák** **CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení	domácí mazlíček, místa ve městě, dovolená, New York City, filmy, recenze, herci, herečky, životopis, Díkuvzdání, Vánoce, Nový rok, Den nezávislosti • tematické okruhy – sport, jídlo, zdravý životní styl, zvířata, dovolená, cestování, svět filmu, kultura • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – přídavná jména, stupňování přídavných jmen, minulý čas slovesa to be, minulý čas pravidelných sloves – zápor, minulý čas nepravidelných sloves – zápor, minulý čas – otázka, pravidelná slovesa, minulý čas – otázka, nepravidelná slovesa	• OSV7 • OSV8 • EV4 • MEDV1 • MEDV5

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby **MLUVENÍ** CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák **CJ-9-2-01** zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	**Učivo** • zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem – sport, jídlo, idoly teenagerů, filmy, kreativní aktivity, čas před obrazovkou, slavní umělci, kulturní blog, fantastické postavy, Harry Potter, pohádka, narozeninová oslava, slavnostní ukončení školy, americké svátky, české	• VMEGS1 • MV4 • VDO1 • MV1

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech **CJ-9-2-03** vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **žák** **CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** **žák** **CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení	tradice, geografie, světové strany, výlet, dovolená, aktivity na dovolené, Skotsko, počasí, město, směry, Glasgow, turistické informace • tematické okruhy – sport, slavné osobnosti, tradice, dovolená, počasí, turismus • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – minulý čas prostý - sloveso to be, minulý čas prostý- pravidelná slovesa, minulý čas prostý – nepravidelná slovesa, minulý čas prostý – zápor/otázka, vyjadřování souhlasu, nesouhlasu – So do I. / Me too. /I don´t, vyjádření množství, srovnávání, schopnosti – can/can´t, minulý čas průběhový, minulý čas prostý vs. Průběhový, návrhy, plány do budoucna, datumy, vyjádření modality - should/shouldn´t , vyjádření budoucnosti – to be going to, vyjádření budoucnosti – will/won´t, vazba would like to/ wouldn´t like to	• OSV1 • OSV7 • OSV8 • EV4 • MEDV1 • MEDV3 • MEDV4

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
POSLECH S POROZUMĚNÍM CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby **MLUVENÍ** CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **PSANÍ** CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák **CJ-9-1-01** rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně **CJ-9-1-02** rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ**	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – homofona, homonyma, výslovnost nepravidelných sloves, výslovnost ŋ, britská vs. americká výslovnost • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním	• VMEGS1 • EV3 • EV4 • OSV2

žák **CJ-9-2-01** zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích **CJ-9-2-02** mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech **CJ-9-2-03** vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **žák** **CJ-9-3-01** vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech **CJ-9-3-02** rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** **žák** **CJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **CJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **CJ-9-4-03** reaguje na jednoduché písemné sdělení	situacím; práce se slovníkem - a birthday party, weather, set your goals, your choice, a green city, being green, inventions, eco-friendly, character, friendship, teenage problems, friendship x brotherhood, dogs and humans, workplaces, job, work and travel, job advertisements, healhy x unhealthy habits, appointment with a doctor, consulting room, illnesses, Czech and British stereotypes, Czech laws, British tea, national stereotypes • tematické okruhy – a birthday party, weather, my personal growth, environment, character traits and friendship, teenage problems, my furture job, health and illnesses, British stereotypes, Czech stereotypes • mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – be going to, will, won´t, will – use, expressing the future, numbers, more than x less than (U) x fewer than (C), as many…as (C) / as much…as (U), first conditional, passive, present perfect, would rather, would prefer, will have to, present perfect – still / yet/ already, present perfect – since / for, if + past simple would + infinitive, expressing contrast, be allowed to, can and be allowed to / must and have to	• OSV6 • OSV7 • OSV8 • MEDV1 • MEDV4 • MEDV5 • MV2 • VDO1 • MDV3 • MV4

O

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním:
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení:
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
Čtení s porozuměním:
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní:
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vzdělávací obsah předmětu:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití jazyka a účinné komunikaci v běžných situacích
- získávání schopnosti číst s porozuměním jednoduché texty v německém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení po stránce jazykové i obsahové na úrovni osvojených znalostí
- schopnost písemně a gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty a krátké texty
- osvojování spisovné výslovnosti, péče o rozvoj slovní zásoby a chápání gramatických pravidel
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka, práce s těmito informacemi (reálie)
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní i profesní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- vyučování německého jazyka probíhá v součinnosti s ostatními vyučovanými předměty
- ve výuce se kromě vzdělávání realizují části vzdělávacích obsahů – průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, výchova demokratického občana,výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, enviromentální výchova, multikulturní výchova

Časové vymezení:
v sedmém až devátém ročníku po dvou hodinách týdně

Formy a místo realizace:
vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a autentickými materiály, hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující budou na úrovni vyučovacího předmětu uplatňovat rozmanité formy a metody práce a jimi cíleně vést žáka k osvojení si a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence

Kompetence k učení

- žák je schopen vyhledávat a třídit informace a všestranně s nimi pracovat
- žák vidí smysl a cíl učení tak, aby měl zájem se vzdělávat a věnovat se dalšímu studiu
- žáci jsou schopni uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky do vyšších celků
- žáci se učí vybírat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie učení

Kompetence k řešení problémů

- žák je schopen rozpoznávat a pochopit problémové situace
- žák je schopen navrhnout různé způsoby řešení
- žák je schopen konat uvážlivá rozhodnutí
- žák je schopen uvědomovat si důsledky svých činů a zodpovídat za ně

Kompetence komunikativní

- žák je schopen výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřovat svoje myšlenky a názory
- žák je schopen naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- žák je schopen aplikovat různé typy komunikace mezi lidmi a využívat různé informační a komunikační prostředky
- žák je schopen využívat komunikativních dovedností k vytváření plnohodnotných vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák je schopen na základě jasných kritérií vyhodnotit své činnosti
- žák je schopen čerpat poučení z hodnocení druhých lidí
- žák je schopen spolupráce ve skupině a spoluvytváření pravidel práce
- žák je schopen podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, respektovat různá hlediska a názory

Kompetence občanské

- žák podílí na udržování kvalitního životního prostředí
- žák respektuje kulturní tradice a historické dědictví v celosvětovém měřítku
- žák zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, chápe principy lidského soužití
- žák je schopen zodpovědně se rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žák je schopen efektivně organizovat svoji práci
- žák je schopen se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky

- žák je schopen využívat své znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání
- žák je schopen při práci chránit své zdraví i zdraví ostatních

Kompetence digitální

- žák je schopen ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák je schopen získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák je schopen vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- žák je schopen využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák je schopen chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák je schopen předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **DCJ-9-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně **DCJ-9-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **DCJ-9-1-03** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** **DCJ-9-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů **DCJ-9-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **DCJ-9-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM**	**Učivo** • **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, výslovnost samohlásky + h, výslovnost přehlásek ä, ö, ü, slovní přízvuk, větná melodie, větný přízvuk, slovní přízvuk v cizích slovech, Ich-Laut, Ach-Laut, v nebo f • **slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - osobní údaje, číslovky do 20, hudba a hudební nástroje, volnočasové aktivity, zájmové činnosti, číslovky do dvou tisíc, jazyka a země, kontaktní údaje osob, místnosti ve škole, školní předměty, dny v týdnu, zuerst-dann-danach • **tematické okruhy –** osobní údaje, pozdravy, představování, seznamování, identifikace pokynů učitele, informace o osobách, , volnočasové aktivity, pojmenování zemí, škola, vyučovací předměty, dny v týdnu	• VMEGS1 • MV1 • OSV8 • VDO1 • MV4

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům **DCJ-9-3-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům **DCJ-9-3-03** rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** **DCJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **DCJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **DCJ-9-4-03** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – osobní zájmena, sloveso wohnen, heiβen, kommen a sein, předložky in a aus, jednotné číslo pravidelných sloves v přítomném čase, sloveso mögen v jednotném čísle, zápor s nicht, otázky typu ANO/NE, spojky und, aber, oder, číslovky, slovesa v množném čísle, přivlastňovací zájmena – mein a dein, zájmena man, sloveso sprechen, 2. pád osobních zájmen, člen určitý, sloveso haben, předložky am, um, von - bis, von, slovesa unterrichten, rechnen, reden	• MEDV1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
POSLECH S POROZUMĚNÍM DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele **MLUVENÍ** DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **PSANÍ** DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **DCJ-9-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně **DCJ-9-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **DCJ-9-1-03** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** **DCJ-9-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů **DCJ-9-2-02** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Učivo** • **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slabé koncovky -e, -er, -en, výslovnost některých souhlásek, hláskování, dlouhé a krátké o • **slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - školní pomůcky, Sie a du, přídavná jména potřebná k popisu lidí, barvy, jídla a nápoje, rozhovory ve školní jídelně, příslovce častosti immer-oft-manchmal-selten-nie, členové rodiny povolání, vztahy v rodině, domácí zvířata, dům, přídavná jména potřebná k popisu domu, domácí práce	• VMEGS1 • OSV8

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **DCJ-9-3-01** rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům **DCJ-9-3-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům **DCJ-9-3-03** rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** **DCJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **DCJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **DCJ-9-4-03** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• **tematické okruhy –**škola, učitelky a učitelé, vyučování, jídelna, jídlo a pití v jídelně a kavárně, objednávka, jídla a nápoje, rodina, povolání, domácí mazlíček, domov, bydlení, domácí práce • **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – člen neurčitý, zápor kein, 4.pád, množné číslo, vykání, předložky für a in, sloveso möchten + 4.pád, es gibt, silná slovesa nehmen a essen, osobní zájmeno es, přivlastňovací zájmena v jednotném čísle, osobní zájmena ve 4.pádě, slovesa arbeiten, starten, finden, silná slovesa fahren, schlafen a waschen, podstatná jména s příponou -in, přivlastňovací zájmena v množném čísle, příslovce místa, způsobová slovesa müssen a können, slovesa putzen a gießen, Wo + 3.pád	• MV1 • MV4 • MEDV1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **PSANÍ** DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
POSLECH S POROZUMĚNÍM **DCJ-9-1-01** rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně **DCJ-9-1-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **DCJ-9-1-03** rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **MLUVENÍ** **DCJ-9-2-01** se zapojí do jednoduchých rozhovorů	**Učivo** • **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – • **slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - cestování, dopravní prostředky, narozeniny, oslavy, vyjádření přání, oblečení, nákupy, dovolená, počasí, roční období, měsíce, plány na prázdniny, prázdninové aktivity	• VDO1 • VMEGS1 • OSV6

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **DCJ-9-2-03** odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** **DCJ-9-3-01** rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům **DCJ-9-3-02** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům **DCJ-9-3-03** rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák **DCJ-9-4-01** vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **DCJ-9-4-02** napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **DCJ-9-4-03** stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• **tematické okruhy –**denní rutina, cestování, rodinné oslavy, nakupování, oblečení, prázdniny, dovolená, počasí, roční období • **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – slovesa s odlučitelnou předponou, wohin + 4.pád, Mit wem? Mit + osobní jména, způsobová slovesa: dürfen a wollen, sloveso helfen, sich treffen, mit + 3.pád, wohin? zu +3.pád, rozkazovací způsob sloves s odlučitelnými ve větě, slovesa s odlučitelnými předponami ve větě, způsobové sloveso sollen, spojka deshalb na pozici 1, sloveso s odlučitelnou předponou einladen, werden, préteritum sloves sein a haben, slovesa passen, stehen a gefallen + 3.pád, wünschen a schenken +3. a 4.pád, zájmeno wann, wo + 3.pád, Wohin? nach + název místa, tázací zájmeno welch-(který, která, které) v . a 4.pádě, Wie? Mit + 3.pád, zájmeno es, předložky: vor a nach + 3.pád	• OSV7 • OSV8 • MV1 • MEDV1 • MV4

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.4 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň

Vzdělávací předmět Matematika a její aplikace je určen pro všechny ročníky 1.stupně.
Jeho obsahem je celá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, který je v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání určen pro 1. stupeň.
Je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v každodenním životě a umožňuje tak získat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním. Zde je kladen důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům, žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Výuka probíhá v kmenových třídách ve 45minutových celcích, osvojené učivo a znalosti si žáci procvičují a upevňují také v počítačové učebně ve výukových programech.

Časová dotace vyučovacího předmětu je: 1. ročník 4 hod. týdně, 2. až 5. ročník 5 hod. týdně.
Celková dotace matematiky na 1. stupni: 24 hodin

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Čísla a početní operace
   - žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách, dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění.
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
   - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, běžné v reálném světě, které analyzují z tabulek, diagramů a grafů
3. Geometrie v rovině a prostoru
   - žáci určují, znázorňují a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti tvarů, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, učí se porovnávat, odhadovat, měřit
   - nestandardní aplikační úlohy a problémy
   - tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy, jsou nezávislé na znalostech a dovednostech, zde je nutné uplatnit logické myšlení. Na nich se žáci učí řešit problémové

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (využití pomůcek, měřidel a pracovních listů)
- samostatná práce žáků
- řešení problémů
- počtářské soutěže
- didaktické hry (s důrazem na činnostní učení)
- práce v interaktivní učebně
- práce s výukovým softwarem na PC

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení
   Žák:
   - samostatně organizuje a řídí vlastní učení pomocí různých způsobů, metod a strategií
   - aktivně vyhledává a třídí informace, jejich propojování a systematizaci
   - samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky
   - poznává smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok
   - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání

2. Kompetence k řešení problémů
   Žák:
   - vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, učí se je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti, vyhledává různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
   - jejich ověřování a srovnávání
   - uvědomuje si propojení matematiky s ostatními předměty

3. Kompetence komunikativní
   Žák:
   - správně, výstižně a logicky formuluje své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
   - seznamuje se s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
   - pomocí matematických soutěží získává zdravou soutěživost a dosahuje co nejlepších výsledků
   - využívá širokých možností informačních a komunikačních prostředků

4. Kompetence sociální a personální
   Žák:
   - pracuje ve dvojici i menší pracovní skupince při vyhledávání informací
   - dodržuje stanovená pravidla pro činnost skupiny
   - samostatně se rozvíjí, má dostatečnou sebedůvěru

5. Kompetence občanské
   Žák:
   - respektuje názory druhých
   - chápe vzájemné vztahy a souvislosti

6. Kompetence pracovní
   Žák:
   - předchází možným zdravotním a bezpečnostním rizikům při práci a eliminuje je
   - pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup
   - dokončuje započatou práci

7. Kompetence digitální
   Žák:
   - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení a při zapojení do života školy
   - získává, vyhledává a třídí data, informace a digitální obsah

II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

Vzdělávání v matematice zaměřeno na:
- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Časová dotace v 6. a 7. ročníku je 4. hodiny týdně, v 8. a 9. roč. 5 hodin týdně

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.zeměpis – měřítko, výpočty chemie - řešení rovnic, převody jednotek,…..)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, sbírky úloh, statistických údajů)
- samostatného vyvozování a aplikace na praktické úlohy
- výukové programy, aplikace

Předmětem prolínají **průřezová témata**:
OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- práce s mapou, slevy, využití poměru,….

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí,….
VMEG – srovnání států, HDP, grafy,….

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci :
- si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- si vytvářejí zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředků výpočetní techniky

Učitel
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci
- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model

- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence digitální

Žáci

-ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

-získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

-využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

-chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace **M-3-1-01** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • poznává jednotlivá čísla na základě názoru • určí počet daného čísla do 20 • využívá matematické pomůcky ¨ • pozná české mince • užívá značku pro litr, kilogram, metr, korunu **M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • orientuje se v číselné řadě 0–20 • určí vztahy mezi čísly užitím slov: před, za, hned před, hned za, první a poslední • porovnává čísla 0–20 • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ¨ **M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • zobrazí čísla 0-20 na číselné ose • přečte, zapíše a zobrazí na číselné ose čísla do 20	číslice a čísla 0-10 porovnávání čísel sčítání, odčítání řešení jednoduchých slovních úloh číselná osa číslice a čísla 10–20 porovnávání čísel sčítání, odčítání řešení jednoduchých slovních úloh číselná osa jednotky-litr, kilogram, metr, koruna dvojciferná čísla, pojem jednotka, desítka číselná řada 10-20 číselná osa sčítání bez přechodu desítky odčítání bez přechodu desítky rozklad čísel sčítání s přechodem desítky slovní úlohy	OSV 1, OSV 3, OSV 5, OSV 9, OSV 10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • sčítá a odčítá v oboru do 10 • sčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku • odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku ¨ • sčítá s přechodem desítky • graficky znázorní, zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání • užívá komutativní zákon při sčítání **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • řeší jednoduché slovní příklady s využitím sčítání a odčítání do 10 • řeší jednoduché slovní příklady s využitím sčítání a odčítání do 20 • odhadne cenu některých potravin a celkovou cenu nákupu • řeší slovní úlohy vedoucí k porovnání čísel v oboru 0-20 **Závislosti, vztahy a práce s daty** **M-3-2-01** orientuje se v čase • vyjmenuje dny v týdnu, měsíce a určí jejich pořadí • určí místo v řadě • orientuje se v prostoru **M-3-2-02** popisuje jednoduché závislosti z praktického života • řeší jednoduché slovní úlohy typu o n-více, o n-méně	české mince, nakupování pojmy vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za, první, poslední tabulky, posloupnosti	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností **M-3-2-03** doplňuje tabulky a posloupnosti čísel • učí se provádět samokontrolu **Geometrie v rovině a v prostoru** **M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • rozliší a pojmenuje jednoduché geometrické útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) • vyhledá v prostoru určitý geometrický útvar • modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině • pozná geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule **M-3-3-02** porovnává velikost útvarů • určí shodné a neshodné tvary základních útvarů **M-3-3-03** rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	základní geometrické útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník základní geometrické útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Číslo a početní operace M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 10, numerace do 20 M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10

Závislosti, vztahy a práce s daty
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace **M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší příklady na sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru čísel do 20 **M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zapíše a přečte číslo v oboru do 100 • porovnává čísla do 100, řadí je vzestupně a sestupně **M-3-1-03** užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	sčítání do 20 s přechodem desítky odčítání do 20 s přechodem desítky slovní úlohy zápis čísla do 100 číselná osa porovnávání čísel do 100 sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky sčítání a odčítání jednociferných čísel s přechodem desítky v oboru čísel do 100	OSV 1, OSV 3, OSV 5, OSV 9, OSV 10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zakreslí číslo v oboru do 100 na číselné ose **M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • přičítá desítky k desítkám, odčítá desítky od desítek • přičítá jednotky k desítkám, odčítá jednotky od desítek • sčítá a odčítá čísla do 100 bez přechodu desítky • sčítá a odčítá dvojciferná čísla bez přechodu desítky • sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem desítky • sčítá písemně dvojciferná čísla do 100 i s přechodem přes desítku • odčítá dvojciferná čísla bez přechodu přes desítku • seznámí se s principem násobení do 50 a násobení 10 • užívá symboly násobení a dělení • zná význam závorek a řeší příklady se závorkami **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • analyzuje slovní úlohu, provede zápis a vyřeší slovní úlohu v oboru čísel do 100 • vyřeší příklady na násobení a dělení • provádí samokontrolu a postupně i sebehodnocení **Závislosti, vztahy a práce s daty** **M-3-2-02** popisuje jednoduché závislosti z praktického života • rozlišuje mince a bankovky v hodnotě do 100 • počítá s mincemi a bankovkami	nakupování - používání mincí a bankovek slovní úlohy - využití operací sčítání, odčítání řady násobků znázornění násobků násobení 1-5 dělení 1-5 slovní úlohy praktická manipulace s maketami mincí a bankovek, nákupy, využití v praktickém životě	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi **M-3-2-03** doplňuje tabulky posloupnosti čísel a schémata násobků • vyjmenuje řady násobků 1-5 • užívá dělení pomocí manipulace s předměty **Geometrie v rovině a v prostoru** **M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • připraví si potřebné pomůcky k rýsování • pojmenuje a vysvětlí – bod, přímka, čára, úsečka • vymodeluje přímku • narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky • rozezná geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule, válec **M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • změří a zapíše úsečky v daných jednotkách • porovná úsečky, měří a odhaduje délku • užívá jednotky délky – metr, centimetr, decimetr	tabulky a schémata násobků základní rovinné útvary - bod, úsečka, přímka základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec délka úsečky jednotky délky m, dm, cm převody jednotek	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Číslo a početní operace M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20 M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 bez přechodu desítky M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky **Závislosti, vztahy a práce s daty** M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi **Geometrie v rovině a v prostoru** M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko

Ročník: 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace **M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • násobí a dělí v oboru malé násobilky	násobení 6-9 dělení 6-9 slovní úlohy s aplikací násobení a dělení	OSV 1, OSV 3, OSV 5, OSV 9 OSV 10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• používá násobilku k řešení slovních úloh **M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • sčítá a odčítá dvojciferná čísla pamětně s přechodem přes desítku v oboru čísel do 100 **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • řeší jednoduché slovní příklady i příklady s více početními výkony v oboru čísel do 100 • provádí sebekontrolu a sebehodnocení **M-3-1-02** čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zapíše a přečte číslo do 1000 • porovná čísla do 1000, řadí je vzestupně a sestupně **M-3-1-04** provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • sčítá a odčítá zpaměti v oboru čísel do 1000 • sčítá a odčítá písemně v oboru čísel do 1000 • seznámí se se zaokrouhlováním čísel na stovky a desítky • užívá symbolu „rovná se“ • řeší jednoduché rovnice **M-3-1-05** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • řeší slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání v oboru do 1000	tabulky sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes desítku v oboru do 100 slovní úlohy – jednoduché i s více početními výkony matematické zákony počítání se závorkami zápis čísel v desítkové soustavě porovnávání čísel v oboru do 1000 řazení čísel řešení jednoduchých rovnic sčítání čísel v oboru do 1000 odčítání čísel v oboru do 1000 písemné sčítání a odčítání čísel v oboru do 1000 slovní úlohy zaokrouhlování čísel závislosti a vztahy mezi čísly neúplný podíl násobení a dělení mimo obor malé násobilky	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• analyzuje a řeší slovní úlohy z praktického života s aplikací osvojených početních operací **Závislosti, vztahy a práce s daty** **M-3-2-01** orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času **M-3-2-02** popisuje jednoduché závislosti z praktického života • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi a bankovkami • rozliší všechny české mince a bankovky v hodnotě do 1 000 Kč • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení • provádí sebekontrolu a sebehodnocení **M-3-2-03** doplňuje tabulky, schémata násobků a posloupnosti čísel • doplňuje neúplné tabulky násobků **Geometrie v rovině a v prostoru** **M-3-3-02** porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • používá jednotky délky – milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr • jednotky délky užívá k měření v praktických úkolech • změří rozměr geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník)	praktická cvičení na jednoduché převody jednotek hmotnosti a objemu úsečka a její délka měření velikosti úseček převody jednotek-km, m, dm, cm, mm zápis zjištěné délky měřením polopřímka, polopřímka opačná různoběžky, rovnoběžky, kolmice kruh, kružnice	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zjištěný rozměr srozumitelně zapíše a vyjádří ve vhodných jednotkách **M-3-3-01** rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • narýsuje a označí – bod, úsečku, přímku, polopřímku, trojúhelník, obdélník, čtverec • definuje polopřímku, opačné polopřímky, kruh, kružnici • rozliší kruh, kružnici • objasní vzájemnou polohu dvou přímek v rovině • rozezná jehlan, kužel • provádí sebekontrolu a sebehodnocení	manipulace s kružítkem čtverec, obdélník, trojúhelník jehlan, kužel	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Číslo a početní operace M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 **Závislosti, vztahy a práce s daty** M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi **Geometrie v rovině a v prostoru** M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace **M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	➢posloupnost přirozených čísel do 10 000, 100 000, čtení čísel, zápis čísel, rozklad čísla v desítkové soustavě, rozvinutý zápis čísla, orientace na číselné ose, sudá a lichá čísla ➢ vlastnosti početních operací ➢ pamětné sčítání a odčítání do 10 000, 100 000 ➢ malá násobilka, velká násobilka, násobení a dělení 10, 100, 1 000, dělení se zbytkem	OSV1
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➢ písemné sčítání a odčítání do 10 000, 100 000 ➢ písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem v oboru do 10 000, 100 000 ➢ dělení jednociferným dělitelem v oboru do 10 000, 100 000 ➢ zaokrouhlování přirozených čísel v oboru do 10 000, 100 000, odhady výsledků	OSV10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel **M-5-1-04** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel **M-5-1-05** modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku **Závislosti, vztahy a práce s daty** **M-5-2-01** vyhledává, sbírá a třídí data **M-5-2-02** čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy **Geometrie v rovině a v prostoru** **M-5-3-01** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce **M-5-3-02** sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran **M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice	➢ řešení jednoduchých a složených slovních úloh, rovnice, výpočty, odpověď ➢ zlomky – čtení, psaní, zápis, zlomek jako část celku ➢ závislosti a jejich vlastnosti ➢ sestavování tabulek teploty, čtení v jízdních řádech, odečítání hodnot z diagramů, grafy ➢ základní útvary v rovině - rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice ➢ grafický součet a rozdíl úseček, obvod čtverce, obdélníka a trojúhelníka, délka lomené čáry ➢ jednotky délky, času, hmotnosti, převody ➢ vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rýsování rovnoběžek, různoběžek, kolmic	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	➢ jednotky obsahu - obsah čtverce, obsah obdélníku, znázornění ve čtvercové síti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
používá kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

Ročník: 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace **M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	➢ posloupnost přirozených čísel do 1 000 000, čtení čísel, zápis čísel, rozklad čísla v desítkové soustavě, rozvinutý zápis čísla, orientace na číselné ose, sudá a lichá čísla ➢ vlastnosti početních operací ➢ pamětné sčítání a odčítání do 1 000 000	OSV1
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➢ písemné algoritmy početních operací ➢ písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 ➢ písemné násobení dvojciferným a n-ciferným činitelem v oboru do 1 000 000 ➢ písemné dělení dvojciferným dělitelem v oboru do 1 000 000	OSV4 OSV5
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	➢ zaokrouhlování přirozených čísel v oboru do 1 000 000, odhady výsledků	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	➢ řešení jednoduchých a složených slovních úloh, rovnice, výpočty, odpověď	
M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-06	➢ zlomek jako část celku ➢ zlomek a čtvercová síť, znázornění zlomků	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	➢ porovnávání zlomků ➢ sčítání a odčítání zlomků	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	➢ čtení, psaní, zápis, porovnávání desetinných čísel ➢ číselné řady desetinných čísel	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	➢ orientace na číselné ose ➢ záporná celá čísla na číselné ose	
Závislosti, vztahy a práce s daty **M-5-2-01**vyhledává, sbírá a třídí data	➢ orientace v tabulce, grafu, diagramu, jízdním řádu	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	➢ tvorba tabulky, grafu, diagramu	VMEGS2
Geometrie v rovině a v prostoru **M-5-3-04** narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	➢ rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice, kruhu, konstrukční postupy	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	➢ jednotky obsahu, převody, obsah obrazců pomocí čtvercové sítě	OSV1
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	➢ vlastnosti osově souměrných útvarů, osy souměrnosti obrazců ➢ vlastnosti prostorových útvarů – kvádr, krychle-čtvercová síť, jehlan, koule, kužel válec	OSV10

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Nestandardní aplikační úlohy a problémy **M-5-4-01** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	➢ jednoduché praktické slovní úlohy, složené slovní úlohy ➢ číselné a obrázkové řady, rébusy ➢ magické čtverce	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Číslo a početní operace
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
používá kalkulátor
Závislosti, vztahy a práce s daty
M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
Geometrie v rovině a v prostoru
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p	*vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
M-5-3-03	*sestrojí rovnoběžky a kolmice*
M-5-3-05p	*určí osu souměrnosti překládáním papíru*
	pozná základní tělesa

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu *M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor* • čte, zapisuje a zobrazuje na číselné ose desetinná čísla • zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád • násobí a dělí desetinná čísla 10,100,1000 • převádí jednotky délky a hmotnosti • písemně provádí všechny početní operace s desetinnými čísly • užívá kapesní kalkulátor • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly • provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací	**Desetinná čísla** zobrazení desetinných čísel na číselné ose porovnávání desetinných čísel zaokrouhlování desetinných čísel násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 ¨ sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinných čísel písemné algoritmy při početních operacích s desetinnými čísly vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly slovní úlohy s užitím desetinných čísel	OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Z- vzdálenosti ve vesmíru, rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel F – okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) F – Fyzikální veličiny Poznávání lidí - vzájemné

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti *M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku* *M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary* • třídí trojúhelníky podle délek stran a podle velikosti vnitřních úhlů • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, těžnice, vnitřní a vnější úhly) • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku • sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku • vypočítá velikost třetího vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velkosti dalších dvou úhlů • řeší úlohy na prostorovou představivost *M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem* • narýsuje a změří úhel dané velikosti • rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů • užívá jednotky stupeň a minuta • odhaduje velikost úhlu • graficky sčítá, odčítá a násobí úhly • sestrojí osu úhlu • provádí početní operace s úhly udanými ve stupních a minutách • vyznačí vrcholové a vedlejší úhly a určí jejich velikost • řeší úlohy na prostorovou představivost	**Trojúhelník** vnější a vnitřní úhly trojúhelníku výpočet vnitřního úhlu trojúhelníku rozdělení trojúhelníků podle délek stran a podle úhlů rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník výšky trojúhelníku těžnice trojúhelníku, těžiště kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná trojúhelníková nerovnost **Úhel a jeho velikost** pojem úhel velikost úhlu (stupeň, minuta, práce s úhloměrem) rozdělení úhlů dvojice shodných úhlů sčítání a odčítání úhlů (graficky i početně) násobení a dělení úhlů osa úhlu	poznávání se ve skupině/třídě Komunikace - komunikace v různých situacích Kooperace a kompetice - dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastí linku jejich myšlenky - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny) Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů - problémy v seberegulaci EV Vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • vypočítá obsah čtverce a obdélníku • užívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců *M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar* • určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné • sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti • pozná, zda je rovinný obrazec osově souměrný a určí jeho osu *M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti* analyzuje vlastnosti kvádru a krychle • sestrojí obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání *M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles* • odhadne a vypočítá objem a povrch kvádru a krychle • převádí jednotky obsahu a objemu *M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles* • sestrojí síť kvádru a krychle ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*** • matematizuje a řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru a krychle • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací	**Osová souměrnost** shodnost geometrických útvarů osová souměrnost konstrukce v osové souměrnosti osově souměrné rovinné útvary **Objem a povrch kvádru a krychle** objem tělesa v krychlové síti jednotky objemu (včetně odvozených od litru) objem krychle a kvádru síť krychle a kvádru stěnová a tělesová úhlopříčka zobrazení krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání slovní úlohy na povrch krychle a kvádru	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• řeší úlohy na prostorovou představivost • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*** • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • rozezná prvočíslo a číslo složené • provede rozklad přirozeného čísla na prvočinitele • určí soudělná a nesoudělná čísla • rozliší pojem násobek a dělitel • určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel • modeluje a řeší jednoduché slovní úlohy	**Dělitelnost přirozených čísel** násobek a dělitel znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 prvočísla a čísla složená čísla soudělná a nesoudělná rozklad čísla na součin prvočinitelů společný dělitel a největší společný dělitel společný násobek a nejmenší společný násobek slovní úlohy na dělitelnost vedoucí k určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele	F – numerické výpočty Z- atmosféra, zeměpis světadílů OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění -cvičení dovednosti zapamatování - řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • modeluje a zapisuje zlomkem část celku • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část zlomkem, desetinným číslem • převádí zlomek na základní tvar • porovnává zlomky • zobrazí zlomek na číselné ose • určí společného jmenovatele zlomků • provádí početní operace se zlomky • převádí zlomek na smíšené číslo, desetinné číslo a naopak • užívá zlomky při řešení praktických situací • matematizuje a řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*** • zapíše záporné a kladné číslo a znázorní ho na číselné ose • určí číslo opačné k danému číslu • zobrazí dané racionální číslo na číselné ose • porovná racionální čísla	**Zlomky** pojem zlomek, čitatel, jmenovatel zobrazení na číselné ose porovnávání zlomků rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar společný jmenovatel početní výkony se zlomky smíšená čísla, převrácená čísla převod zlomku na desetinné číslo a obráceně praktické úlohy se zlomky **Racionální čísla** zápis celých čísel a zobrazení na číselné ose číslo opačné absolutní hodnota čísla racionální číslo sčítání a odčítání racionálních čísel násobení a dělení racionálních čísel slovní úlohy na výpočty s racionálními čísly	Poznávání lidí - vzájemné poznávání ve skupině/třídě Komunikace - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání Kooperace a kompetice - dovednost odstoupit od vlastního nápadu - dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek Vztah člověka k prostředí - náš životní styl MEV Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu Z – měřítko plánu, mapy (uč. 6. roč.)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy • provádí početní operace s celými a racionálními čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*** ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*** • určí shodné útvary • užívá věty o shodnosti útvarů v početních úlohách • sestrojí trojúhelník pomocí vět o shodnosti útvarů • sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti • dbá na kvalitu a přesnost rýsování • určí útvar, který je středové souměrný • určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce • určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce • užívá shodná zobrazení v praxi	**Shodnost a středová souměrnost** určení shodných útvarů věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníků podle vět o shodnosti trojúhelníků sestrojení obrazu ve středové souměrnosti útvary středově souměrné shodná zobrazení v praxi **Poměr, přímá a nepřímá úměrnost**	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• řeší úlohy na prostorovou představivost ***M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*** • porovná veličiny poměrem užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část poměrem • zvětší a rozdělí danou hodnotu v daném poměru • daný poměr zjednoduší krácením • matematizuje a řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru • využívá měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map ***M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*** rozliší, zda daná závislost je nebo není přímá či nepřímá úměrnost • vyjádří funkční vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou a grafem • zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic • přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic • narýsuje graf přímé úměrnosti • matematizuje a řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací	poměr, postupný poměr, převrácený poměr převod poměru na základní tvar pravoúhlá soustava souřadnic přímá úměrnost, graf přímé úměrnosti nepřímá úměrnost, graf nepřímé úměrnosti trojčlenka užití trojčlenky k řešení úloh z praxe měřítko plánu a mapy slovní úlohy **Procenta, úroky**	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*** • vysvětlí pojem 1% • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část procentem • užívá základní pojmy procentového počtu • určí, kolik procent je daná část z celku • určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent • určí celek z dané části z daného počtu procent • zaokrouhluje a provádí odhady s danou • přesností • matematizuje a řeší slovní úlohy na výpočet • počtu procent, procentové části, celku • řeší jednoduché příklady na výpočet úroků • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*** • rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků a zná jejich vlastnosti • sestrojí rovnoběžník, lichoběžník z daných prvků • využívá potřebnou matematickou symboliku ***M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů***	základní pojmy procentového počtu určení počtu procent určení procentové části určení celku slovní úlohy na výpočty s procenty jednoduché slovní úlohy na výpočet úroku **Čtyřúhelníky** vlastnosti a rozdělení rovnoběžníků konstrukce rovnoběžníků výpočet obsahu trojúhelníku slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu trojúhelníku výpočet obsahu rovnoběžníků slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu rovnoběžníku vlastnosti a rozdělení lichoběžníků konstrukce lichoběžníku	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku • matematizuje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku ***M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*** analyzuje vlastnosti hranolů • rozezná a pojmenuje hranol ***M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*** • načrtne a sestrojí jednoduchý hranol ve volném rovnoběžném promítání ***M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*** • odhadne a vypočítá objem a povrch hranolu s trojúhelníkovou nebo čtyřúhelníkovou podstavou ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles*** • sestrojí síť jednoduchého hranolu ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*** • matematizuje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti	výpočet obsahu lichoběžníku slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu lichoběžníku **Hranoly** rozdělení hranolů konstrukce sítě jednoduchého hranolu výpočet objemu a povrchu hranolu slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolu	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta* *-zvládá orientaci na číselné ose* *-užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* *- používá technické písmo* *- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech	**Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta** pojem druhá mocnina a odmocnina vyhledání druhé mocniny a odmocniny v tabulkách výpočet druhé mocniny a odmocniny pomocí kalkulátoru	Fy- Jednotky fyzikálních veličin VMEG Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě - život a dění v jiných zemích Fy – Vyjádření neznámé ze vzorce

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• v pravoúhlém trojúhelníku rozliší přeponu a odvěsny • definuje Pythagorovu větu • vypočítá chybějící stranu pravoúhlého trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • užívá Pythagorovu větu při řešení slovních úloh z praxe • určí mocninu s přirozeným mocnitelem • provádí základní početní operace s mocninami • zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti • určí mocninu s přirozeným mocnitelem • provádí základní početní operace s mocninami • zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ***M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*** užívá pojem výraz • matematizuje různé reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu daného číselného výrazu • zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • provádí početní operace s výrazy • užívá vzorce druhých mocnin pro zjednodušení výrazů ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic*** • užívá a zapisuje vztah rovnosti • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti svého řešení rovnice	druhá mocnina a odmocnina zlomku, součinu a desetinného čísla početní operace s druhou mocninou a odmocninou Pythagorova věta a věta obrácená výpočet přepony a odvěsny pravoúhlého trojúhelníku slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty **Mocniny s přirozeným mocnitelem** mocniny s přirozeným mocnitelem početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti **Výrazy** číselný výraz hodnota číselného výrazu proměnná výraz s proměnou celistvý výraz mnohočlen sčítání, odčítání a násobení výrazů vzorce pro výpočet druhé mocniny dvojčlenu **Lineární rovnice** rovnost,	EV Vztah člověka k prostředí - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady) OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) Kooperace a kompetice - dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastí linku jejich myšlenky rozvoj sociálních dovedností pro- kooperaci (vedení a organizování práce skupiny) OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin • matematizuje a řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice • vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností • zdůvodní zvolený postup řešení • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti • při řešení úloh účelně využívá kalkulátor ***M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*** • definuje kruh, kružnici • sestrojí tečnu kružnice daným bodem (na kružnici i vně kružnice) • vysvětlí Thaletovu větu • užívá Thaletovu větu při konstrukcích • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a dvou kružnic • vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice ***M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*** • analyzuje vlastnosti válce ***M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovin*** ***M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*** • odhadne a vypočítá objem a povrch válce ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles***	vlastnosti rovnic lineární rovnice s jednou neznámou kořen (řešení) lineární rovnice ekvivalentní úpravy lineárních rovnic zkouška rovnice slovní úlohy řešené pomocí rovnic **Kruh, kružnice, válec** kruh, kružnice vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, vnější přímka, tětiva vzájemná poloha dvou kružnic - vnější a vnitřní dotyky dvou kružnic, středná, kružnice soustředné Ludolfovo číslo výpočet obsahu a obvodu kruhu a délky kružnice slovní úlohy vedoucí k výpočtu obsahu a obvodu kruhu a délky kružnice Thaletova kružnice konstrukce tečny kružnice daným bodem vně kružnice válec a síť válce výpočet objemu a povrchu válce slovní úlohy vedoucí k výpočtu povrchu a objemu válce	- dovednosti pro učení a studium OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• sestrojí síť válce • užívá pojem kruh, kružnice, válec v praktických situacích ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*** • analyzuje a řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*** ***M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*** ***M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*** ***M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary*** • používá základní pravidla přesného rýsování • sestrojí osu úsečky a úhlu • sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti • využívá pojem množina bodů dané vlastnosti • sestrojí trojúhelník podle vět o shodnosti trojúhelníků a postup zdůvodní • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky • využívá potřebnou matematickou symboliku	**Konstrukční úlohy** množiny bodů dané vlastnosti základní konstrukční úlohy zápis jednoduchých konstrukcí užitím matematické symboliky konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků s využitím znalostí množin bodů dané vlastnosti	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• řeší úlohy na prostorovou představivost *M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data* *M-9-2-02 porovnává soubory dat* • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat • provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky formou tabulky nebo grafem • čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi • určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky •vypočítá aritmetický průměr • určí z dané tabulky modus a medián • čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti	**Základy statistiky** statistický soubor statistické šetření jednotka, znak, četnost aritmetický průměr medián, modus diagramy - sloupkový, kruhový	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* *M-9-2-02p porovnává data*

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním vydělí mnohočlen jednočlenem • upraví výraz na součin vytýkáním nebo pomocí vzorců • rozpozná a zapíše lomený výraz • určí definiční obor lomeného výrazu • krátí a rozšiřuje lomený výraz • provádí početní operace s lomenými výrazy • převede složený lomený výraz na součin dvou lomených výrazů • řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, kde využívá znalostí o lomených výrazech • matematizuje a řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*** • řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou	**Lomený výraz, řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli** lomený výraz definiční obor lomeného výrazu krácení lomeného výrazu na základní tvar rozšiřování lomeného výrazu na daného jmenovatele početní operace s lomenými výrazy složený lomený výraz lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli vyjádření neznámé ze vzorce slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli **Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými** soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metoda řešení soustavy	OSV Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Fy- Vyjádření neznámé ze vzorce OSV Komunikace - komunikace v různých situacích VMEG Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě - život a dění v jiných zemích Z, Ov, CH Inf- Excel OSV Hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování,… OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - dovednosti pro řešeníproblémů

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• analyzuje a řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti • při řešení úloh účelně využívá kalkulátor ***M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*** • rozezná funkční vztah od jiných vztahů • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • určí definiční obor a obor hodnot funkce • rozliší funkci lineární, kvadratickou a nepřímou úměrnost a sestrojí její graf • pomocí lineární funkce řeší graficky soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými ***M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*** • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ***M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*** • určí shodné a podobné útvary v rovině • určí a použije poměr podobnosti • sestrojí rovinný obraz podobný danému • rozdělí a změní úsečky v daném poměru • používá poměr při práci s plány a mapami • definuje goniometrické funkce	sčítací metoda řešení soustavy slovní úlohy vedoucí k řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými **Funkce** funkce definiční obor a množina hodnot funkce závislá a nezávislá proměnná funkce graf funkce rostoucí, klesající a konstantní funkce lineární funkce a její graf přímá úměrnost jako zvláštní příp**.** lineární funkce kvadratická funkce a její graf nepřímá úměrnost a její graf **Podobnost, goniometrické funkce** podobnost a poměr podobnosti podobnost trojúhelníků věty o podobnosti trojúhelníků dělení úsečky a změna úsečky v daném poměru technické výkresy, plány a mapy poměr stran v podobných trojúhelnících goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	a sociálních rolí- zvládání učebních problémů OSV Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity(pružnosti nápadů, schopnost „dotahovat“ nápady do reality) Fy, Z EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - průmysl a životní prostředí(vliv průmyslu na prostředí) - změny v krajině(krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit) VMEG Jsme Evropané - Evropská integraceOSV Kooperace a kompetice - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná komunikace,vedení a organizování práce skupiny)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• určí hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek a kalkulátoru • sestrojí grafy funkcí sinus a tangens ostrého úhlu • užívá goniometrických funkcí při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku • užívá goniometrických funkcí při výpočtech objemů a povrchů těles a při řešení úloh z praxe • nalézá různá řešení předkládaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblasti ***M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*** ***M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*** ***M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*** ***M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*** • odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu a kužele • odhadne a vypočítá objem a povrch koule ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles*** • sestrojí síť jehlanu ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu*** ***M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí*** • užívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele	vyhledání hodnot goniometrických funkcí v tabulkách a na kalkulátoru grafy funkcí sinus a tangens ostrého úhlu výpočty v pravoúhlém trojúhelníku užitím goniometrických funkcí výpočty objemů a povrchů těles s použitím goniometrických funkcí slovní úlohy vedoucí k výpočtům s goniometrickými funkcemi **Jehlan, kužel, koule** jehlan, kužel síť jehlanu výpočet objemu a povrchu jehlanu a kužele koule, poloměr koule objem a povrch koule slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemů a povrchu jehlanu, kužele a koule **základy finanční matematiky** úrok, úročení	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• matematizuje a řeší úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu těles • nalézá různá řešení předkládaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost • při řešení úloh účelně využívá kalkulátor • vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře • určí hledanou jistinu • provádí jednoduché a složené úrokování • vypočítá úrok z úroku • řeší úlohy z praxe	jistina úroková doba úrokovací období úroková míra jednoduché úrokování složené úrokování slovní úlohy na jednoduché a složené úrokování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* *- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *- zvládá početní úkony s penězi* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa*

- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* *- používá technické písmo* *- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům* *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí* *- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

5.5 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Je kladen důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, tabletech v počítačové učebně. Některá témata probíhají bez počítače.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Předmět informatika je vyučován jako samostatný předmět v 3., 5., 6., 7., 8. a 9.ročníku. Časová dotace činí 1 hodina týdně ve všech ročnících.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s pomůckami
- skupinová práce při řešení úkolů
- samostatná práce

Rozdělení žáků do skupin a počet skupin je limitován vybavením školy, kapacitou učebny a pomůckami. Je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.
Řád učebny je součástí vybavení počítačové učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

<u>Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků</u>

Kompetence k učení
Učitel vede žáky:

- vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává pojmy týkající se INF
- nalézá souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- buduje pozitivní přístup a vztah k práci s digitální technikou a pomůckami

- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- samostatně nalézá možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- průběžně zdokonaluje své ICT dovednosti a schopnosti
- k práci přistupuje samostatně a tvořivě

Kompetence komunikativní
Žák:
- naslouchá a respektuje názory druhých
- plní úkoly, při kterých vzájemně komunikuje s ostatními
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá druhým, porozumí jim, zapojuje se do diskuse
- učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- prezentuje své myšlenky, názory a výsledky své práce
- na vzorových příkladech rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence k řešení problémů
Žák:
- samostatně promýšlí pracovní postupy
- aplikuje získané poznatky v praxi
- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se kriticky myslet, je schopen obhájit svá rozhodnutí
- zpracovává a řeší problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- kriticky hodnotí různé mediální sdělení

Kompetence sociální a personální
Žák:
- se účastní skupinového vyučování, naslouchá a pomáhá ostatním
- je odpovědný za své jednání
- pracuje v týmu, rozdělí a naplánuje práci, hlídá časový harmonogram
- hodnotí výsledek svou práci a práci ostatních
- při vzájemné komunikaci je ohleduplný

Kompetence občanské
Žák:
- dodržuje pravidla slušného chování
- dodržuje legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- cituje použité prameny, chrání své heslo
- při zpracovávání informací kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Žák:

- správně a bezpečně používá výpočetní techniku
- organizuje a plánuje postupy plnění úkolu
- aktivně dokončuje započatou práci

Kompetence digitální

Žák:

- správně používá digitální zařízení a technologie
- zná postupy a způsoby, jak získávat, vyhledávat a posuzovat data a informace
- seznamuje se s aplikacemi a službami, které usnadní práci či zjednoduší pracovní postupy
- chápe význam digitálních zařízení a kriticky hodnotí jejich přínosy
- předchází situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožující tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický celek – Data, informace a modelování	**Model jako zjednodušené vyjádření skutečnosti**	**MEDV2**
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	**Piktogramy, emodži**	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	**Kód**	
- sdělí jednoduchou informaci obrázkem	**Přenos na dálku, šifra**	
- předá jednoduchou informaci zakódovanou pomocí textu či čísel	**Pixel, rastr, rozlišení**	
	Tvary, skládání obrazce	
- zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text		
- zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček		
Tematický celek – Algoritmizace a programování	**Symbolické zápisy postupů**	**OSV9**
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	**Sestavení programu a oživení robota**	**OSV1**
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		
- sestaví robota podle návodu	**Opakování příkazů**	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		
- sestaví program pro robota		
- pomocí programu ovládá světelný výstup a motor		
- pomocí programu ovládá senzor		
- používá opakování, události ke spouštění programu	**Ověření správnosti**	
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu		
Tematický celek – Digitální technologie	**Digitální zařízení**	**MEDV6**
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	**Ovládání aplikací**	**EV4**
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží	**Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace** **Ovládání myši**	**OSV2**
- pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí	**Psaní slov na klávesnici** **Editace textu**	**OSV8**
- edituje digitální text	**Kreslení bitmapových obrázků**	**OSV5**
- vytvoří obrázek	**Přehrávání zvuku a videa**	
- přehraje zvuk či video	**Práce se souborem**	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu		
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor		
- používá krok zpět, zoom		
- řeší úkol použitím schránky		
- u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst		**MEDV1**
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	**Propojení technologií, internet**	**MEDV3** **MEDV4**
- uvede různé příklady využití digitálních technologií	**Využití digitálních technologií**	**MEDV5**
- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace	**Sdílení dat, cloud** **Bezpečnost při práci s digitálním zařízením**	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele**	
- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí		**OSV7**
- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj	**Uživatelské jméno a heslo**	**OSV10** **MV2**
- v textu rozpozná osobní údaje	**Osobní údaje** **Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)**	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Ročník: 5

Tematický celek – Data, informace a modelování **I-5-1-01** uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat **I-5-1-02** popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji **I-5-1-03** vyčte informace z daného modelu - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Data, druhy dat** **Text, obrázek, tabulka** **Graf, hledání cesty** **Schémata, obrázkové modely** **Model**	**MEDV1** **OSV2**
Tematický celek – Algoritmizace a programování	**Příkazy a jejich spojování**	

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů **I-5-2-02** popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení **I-5-2-03** v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy **I-5-2-04** ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Opakování příkazů** **Pohyb a razítkování** **Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy** **Vlastní bloky a jejich vytváření** **Kombinace procedur** **Kreslení čar** **Pevný počet opakování** **Ladění, hledání chyb** **Náhodné hodnoty** **Čtení programů** **Změna vlastností postavy pomocí příkazu** **Ovládání pohybu postav** **Násobné postavy a souběžné reakce** **Programovací projekt** **Vlastní bloky a jejich vytváření** **Programovací projekt** **Řešení problému krokováním** **Modifikace programu** **Animace střídáním obrázků** **Spouštění pomocí událostí**	**MEDV6** **OSV1** **MEDV7** **OSV7** **OSV9**
Tematický celek – Informační systémy **I-5-3-01** v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi **I-5-3-02** pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**Vysílání zpráv mezi postavami** **Doplňování tabulky a datových řad** **Kritéria kontroly dat** **Řazení dat v tabulce** **Vizualizace dat v grafu** **Systém, struktura, prvky, vztahy**	**OSV8**

- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický celek – Data, informace a modelování **I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	**Přenos informací, standardizované kódy** **Znakové sady** **Přenos dat, symetrická šifra** **Identifikace barev, barevný model** **Vektorová grafika** **Zjednodušení zápisu, kontrolní součet** **Binární kód, logické A a NEBO**	**OSV5** **OSV3** **MEDV7** **OSV10**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu		**MEDV1**
Tematický celek – Algoritmizace a programování	**Vytvoření programu**	
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	**Opakování** **Podprogramy**	
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		
Tematický celek – Digitální technologie		
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - vybere vhodný formát pro uložení dat	**Instalace aplikací** **Metody zabezpečení přístupu k datům**	
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - vytvoří jednoduchý model sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do počítačové sítě	**Počítačová síť**	**OSV8**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**Postup při řešení problému s digitálním zařízením**	
Tematický celek – Informační systémy **I-9-3-02** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka, graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce a grafu - navrhne tabulku pro záznam dat	**Data v grafu a tabulce** **Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce** **Kontrola hodnot v tabulce** **Filtrování, řazení a třídění dat** **Porovnání dat v tabulce a grafu** **Řešení problémů s daty**	**MEDV6**
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva **I-9-3-04** sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu		
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém	**Informační systémy, uživatelé, činnosti, práva** **Uživatelé, činnosti, práva, databázové relace**	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím souvisící práva		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický celek - Algoritmizace a programování	**Vytvoření programu** **Úprava programu** **Opakování s podmínkou**	**OSV5** **OSV3**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen **I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému **I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Události, vstupy** **Objekty a komunikace mezi nimi**	**MEDV6** **MEDV7** **OSV10**
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - používá podmínky pro větvení programu - používá souřadnice pro programování - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ***Tematický celek - Data, informace a modelování*** **I-9-1-01** získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku	**Větvení programu, rozhodování** **Grafický výstup, souřadnice** **Podprogramy s parametry** **Proměnné** **Standardizovaná schémata a modely**	**MEDV1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat - vytvoří jednoduchý model	**Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu** **Orientované grafy, automaty** **Modely, paralelní činnost**	
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji		**OSV2** **OSV7**
Tematický celek – Digitální technologie **I-9-4-02** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos **I-9-4-03** vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky **I-9-4-04** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače **I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému** **Správa souborů, struktura složek** **Instalace aplikací** **Domácí a školní počítačová síť** **Fungování a služby internetu** **Princip e-mailu** **Metody zabezpečení přístupu k datům** **Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)** **Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)**	**OSV8** **MEDV2** **MEDV3** **MEDV4** **MEDV5**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický celek – Algoritmizace a programování **I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	**Sestavení a oživení robota** **Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním**	**OSV5** **OSV3**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému **I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk)** **Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)** **Čtení programu** **Projekt Můj robot**	**OSV7** **OSV10** **OSV8**
Tematický celek – Informační systémy **I-9-3-03** vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat **I-9-3-02** nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	**Relativní a absolutní adresy buněk** **Použití vzorců u různých typů dat** **Funkce s číselnými vstupy** **Funkce s textovými vstupy** **Vkládání záznamu do databázové tabulky** **Řazení dat v tabulce** **Filtrování dat v tabulce** **Zpracování výstupů z velkých souborů dat**	**MEDV1** **OSV2**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický celek – Algoritmizace a programování **I-9-2-05** v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu **I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému **I-9-2-01** po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen **I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ***Tematický celek – Digitální technologie***	**Programovací projekt a plán jeho realizace** **Popsání problému** **Testování, odladění, odstranění chyb** **Pohyb v souřadnicích** **Ovládání myší, posílání zpráv** **Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu** **Nástroje zvuku, úpravy seznamu** **Import a editace kostýmů, podmínky** **Návrh postupu, klonování.** **Animace kostýmů postav, události** **Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné** **Výrazy s proměnnou** **Tvorba hry s ovládáním, více seznamů** **Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy** **Hardware a software**	**OSV5** **OSV3** **OSV10** **MEDV1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě **I-9-4-02** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Data a zpracování**	
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	**Sítě** - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování)	
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače **I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Bezpečnost, chybové stavy počítače** - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat	**OSV2** **OSV7** **OSV8** **MEDV2** **MEDV3** **MEDV5** **MEDV6**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.6. ČLOVĚK A JEHO SVĚT (prvouka, přírodověda, vlastivěda)

Charakteristika vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základní školy.
Obsah tohoto celku je tvořen poznatky o člověku, rodině, společnosti, o naší vlasti, o evropských státech. Dále se obsah oblasti týká přírody, kultury, dějin, techniky, lidského zdraví a dalších témat. Součástí je také filozofie udržitelného rozvoje společnosti.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je rozdělena do pěti **tematických okruhů**:
Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
Na prvním stupni je vzdělávací oblast Člověk a jeho svět obsažena v předmětu **prvouka**, ve druhém období jsou vyučovány dva předměty – **vlastivěda** a **přírodověda**.

Formy a metody práce, které se využívají podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů:
- výuka v kmenové třídě, vycházky, výlety, exkurze, besedy
- časté začleňování krátkodobých projektů, realizace dlouhodobých (celoročních) ročníkových, nebo celoškolních projektů
- vhodné propojení jednotlivých části učiva během dne (týdne)

Časová dotace: 1., 2., 3. ročník: Prvouka - 2 hodiny týdně
4. ročník: Vlastivěda - 2 hodiny týdně; Přírodověda - 2 hodiny týdně
5. ročník: Vlastivěda - 2 hodiny týdně; Přírodověda - 2 hodiny týdně
Časová dotace celkem: 14 hodin týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení
   Žák:
   - samostatně organizuje a řídí vlastní učení
   - aktivně vyhledává, třídí, propojuje a systematizuje informace; k jejich tvůrčímu využití v praxi (encyklopedie, internet, výukové programy)
   - poznává smysly a cíle učení; umí posuzovat vlastní pokrok
   - projevuje ochotu věnovat se potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání (na základě prožitku úspěchu)

2. Kompetence k řešení problémů
   Žák:
   - vnímá problémové situace ve škole i mimo ni; pochopení; dokáže problémy pojmenovat, rozlišit problémy na důležité a méně důležité
   - vyhledává zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
   - ověřuje správnost řešení problému

3. Kompetence komunikativní
   Žák
   - správně a výstižně formuluje své myšlenky a názory na události ve společnosti, v přírodě a v historii
   - samostatně a uvědoměle vystupuje a jedná, umí naslouchat druhým lidem

- vyhledává různé texty a obrazové materiály o probraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- využívá širokých možností moderních informačních a komunikačních prostředků

4. Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů vlastivědného a přírodovědného charakteru
- dodržuje pravidla pro činnost skupiny
- uvědomuje si svoji roli v rodině, ve třídě, ve škole i ve světě
- samostatně se rozvíjí a má dostatečnou sebedůvěru

5. Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory druhých lidí (na základě příkladů z historie) uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- zapojuje se do aktivního života třídy, školy (vystoupení pro veřejnost, besedy, soutěže, exkurze,...)
- chápe základní vztahy v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů
- chápu význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

6. Kompetence pracovní

Žák:

- seznamuje se s vlastnostmi některých materiálů
- uvědomuje si možná zdravotní a hygienická rizika při práci, eliminuje je
- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá vlastní postup

7. Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení a při zapojení do života školy
- získává, vyhledává a třídí data, informace a digitální obsah

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PRVOUKA

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme **ČJS-3-1-01** rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • používá název školy • orientuje se ve školní budově • orientuje se v blízkém okolí školy a bydliště • popíše cestu do školy a zpět **ČJS-3-1-02** začlení svou obec do obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • vyjádří rozdíly mezi městem a vesnicí • dokáže vyprávět o svém domově, bydlišti a okolní krajině • používá název státu, popíše státní vlajku a vnímá náš stát jako součást Evropy **Lidé kolem nás** **ČJS-3-2-01** projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí • dokáže oslovit třídního učitele, ředitele školy a spolužáky jejich jmény • respektuje rozdílné osobnosti svých spolužáků • dodržuje základní normy společenského chování • rozlišuje nežádoucí formy chování	škola společná prohlídka školní budovy domov, obec, bydliště, místní krajina vlajka jako státní symbol, náš stát jako součást evropského společenství vzájemné představování, chování lidí právo a spravedlnost, principy demokracie rodina soužití lidí, ohleduplnost, tolerance, povolání komunikace s dospělými a vrstevníky, možná rizika	VDO 1, VMEGS 2, OSV 1, OSV 2, OSV 6, OSV 7, MV 2, EV 1, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • dokáže si připravit pomůcky a uspořádat pracovní místo • udržuje pořádek ve svých věcech i kolem sebe • rozlišuje čas k práci a odpočinku • pozná povolání rodičů **ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky, zná své postavení v rodině • dokáže pomoci v domácnosti a lidem ve svém okolí • komunikuje s prodavačem, dokáže zacházet s přidělenými penězi	finanční gramotnost	
Lidé a čas **ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • vyjmenuje dny v týdnu • rozlišuje čtyři roční období, dokáže je charakterizovat a popsat proměny přírody • vyjmenuje měsíce ročních období **ČJS-3-3-03** uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí • popíše některé zvyky a tradice	orientace v čase, hodiny dny v týdnu roční doby, měsíce v roce, kalendář tradiční zvyky, kultura	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody **ČJS-3-4-02** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • rozliší domácí a volně žijící zvířata • rozpozná některé stromy a volně rostoucí rostliny **ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • chová se ohleduplně k přírodě a živočichům **Člověk a jeho zdraví** **ČJS-3-5-01** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje základní hygienické návyky • orientuje se v základech správné životosprávy • dokáže se správně chovat u lékaře • popíše části těla • dodržuje zásady správné péče o chrup • pojmenuje běžná onemocnění **ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • dokáže přivolat pomoc při mimořádné situaci	poznávání živočichů a rostlin ochrana přírody proměny přírody podle ročních období péče o zdraví režim dne, pracovní den školáka, aktivní formy využívání volného času správná výživa a pitný režim vhodné oblečení lidské tělo osobní bezpečí, tísňové linky,	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • respektuje nejzákladnější dopravní značky a předpisy **ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	dopravní výchova	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Místo, kde žijeme
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
Lidé kolem nás
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků
Lidé a čas
ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p	pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny
Člověk a jeho zdraví	
ČJS-3-5-01p	uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity
ČJS-3-5-01p	pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p	rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
ČJS-3-5-03p	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Ročník : 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme **ČJS-3-1-01** vyznačí místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo • dokáže si zapsat rozvrh hodin a orientovat se v něm • popíše svou cestu do školy a širší okolí školy • dokáže se pohybovat v nejbližším okolí svého bydliště, v síti obchodů a služeb **ČJS-3-1-02** začlení svou obec do obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci • rozlišuje okolní obce • pojmenuje nejbližší kopec, řeku • popíše jednoduchým způsobem okolní krajinu **Lidé kolem nás**	škola organizace výuky okolí školy domov, obec, bydliště, místní krajina	VMEGS 1, OSV 1, OSV 2, OSV 7, MV 1, MV 2, EV 1, EV 4, VDO 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • zná základní pravidla slušného chování • dokáže slušně pozdravit, požádat o pomoc a poděkovat • orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky v širší rodině • vysvětlí potřebu a význam použití přístrojů v domácnosti • vyjádří povinnosti členů rodiny • dokáže vyprávět o významných událostech v rodině • chápe jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti • používá peníze v běžných situacích **ČJS-3-2-02** odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • dokáže si vážit výsledků své vlastní práce i práce ostatních • vysvětlí význam některých povolání	chování a soužití lidí rodina, kultura stolování, rodinný stůl, způsoby podávání stravy povinnosti členů rodiny hodnota práce povolání člověk jako individualita, mezi námi žijí tělesně a smyslově postižení lidé romská národnost, výchova k rasové snášenlivosti a toleranci rizikové situace, rizikové chování etické zásady předcházení konfliktům zvládání vlastní emocionality přátelství, kamarádství, kulturní slovník způsoby placení	
Lidé a čas **ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • orientuje se v čase, rozlišuje kalendářní a školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty • rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost	orientace v čase změny délky dne a noci v závislosti na ročních obdobích, rovnodennost, slunovrat denní režim kultura – významné svátky, zvyky a tradice	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, zvycích a o práci lidí Rozmanitosti přírody **ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • má povědomí o významu životního prostředí • rozlišuje jednotlivá prostředí – les, louka, pole, zahrada • zapojuje se aktivně do třídění odpadu a sběru druhotných surovin **ČJS-3-4-02** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • pojmenuje domácí a hospodářská zvířata • pozná vybraná volně žijící zvířata a ptáky • zná některé živočichy chované pro radost • rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté • pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny • popíše význam pokojových rostlin • dokáže o ně pečovat a pozná jejich životní podmínky	pozorování a popis proměn přírody během roku životní prostředí ochrana životního prostředí, hospodaření s odpady domácí, hospodářská a volně žijící zvířata stromy, byliny, zemědělské plodiny pokojové rostliny životní podmínky rostlin	
Člověk a jeho zdraví ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních	péče o zdraví zdravá výživa	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje hygienu • dokáže sestavit zdravý jídelníček • ošetří drobné poranění **ČJS-3-5-02** rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • dokáže správně přejít vozovku • dodržuje základní pravidla pro chodce • pojmenuje vybrané dopravní značky • předchází a vyhýbá se nebezpečným situacím **ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek **ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	jednoduché ošetření drobného poranění, práce s lékárničkou ochrana před infekcemi prevence nemocí a úrazů osobní bezpečí, tísňové linky dopravní výchova	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků

Lidé a čas

ČJS-3-3-01p orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme **ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí **ČJS-3-1-02** začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) **Lidé kolem nás** **ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • má povědomí o principech soužití s minoritami • zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz • na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje **ČJS-3-2-02** odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností **Lidé a čas** **ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **ČJS-3-3-02** pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	prostředí domova, orientace v místě bydliště prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy riziková místa a situace obec, místní krajina okolní krajina (oblast, region), mapa vlasti, názvy a vymezení území, orientace podle světových stran ČR jako součást EU, státní symboly, prezident, armáda ČR, sousední státy zemský povrch a jeho tvary, ovzduší, vodstvo na pevnině počasí, teplo, srážky rodina chování lidí soužití lidí, respekt k identitám, soužití s minoritami, právo a spravedlnost zdravé projevy sebevědomí, empatie a pomoc druhým způsoby placení rozpočet domácnosti	OSV 1, OSV 2, OSV 7, EV 1, EV 2, EV 4, VDO 1, VDO 2, MV 2, VMEGS 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• dokáže uvést základní údaje z historie a současnosti obce • uvádí základní přehled místních historických památek **ČJS-3-3-03** uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • popíše některé místní lidové zvyky **Rozmanitost přírody** **ČJS-3-4-03** provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek • užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, hmotnost, objem, teplotu, čas • rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny **ČJS-3-4-02** roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • uvede základní podmínky života • dokáže rozdělit živočichy na savce, ptáky, obojživelníky, ryby, hmyz • uvádí hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla vybraných živočichů • dokáže popsat rozdíly v rozmnožování jednotlivých skupin živočichů • rozlišuje domácí a hospodářská zvířata	současnost a minulost v našem životě kultura regionální památky – radnice, muzeum, divadlo vlastnosti a změny látek – barva, rozpustnost, hořlavost, chuť voda a vzduch koloběh vody nerosty, horniny a půda vážení a měření živá a neživá příroda životní podmínky živočichové, jejich životní podmínky, rovnováha v přírodě lesy, pole, louky, vodní zdroje rostliny, jejich životní podmínky, rovnováha v přírodě rizika v přírodě, mimořádné události	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství • pojmenuje části rostlin • popíše projevy života rostlin • pozná vybrané druhy plodů a semen, jejich význam • rozlišuje vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny rozlišuje vybrané hospodářské a léčivé rostliny • pojmenuje běžné jedlé a jedovaté houby **ČJS-3-4-01** pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a s nimi spojená rizika • má povědomí o významu životního prostředí pro život lidí **Člověk a jeho zdraví** **ČJS-3-5-02** rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici • orientuje se ve výbavě pro cyklisty **ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	lidské tělo – stavba, základní funkce a projevy, barva pleti péče o zdraví, prevence infekčních chorob zdravá výživa, energetická potřeba organismu, reklama a výživová doporučení odborníků, vhodná skladba a skladování potravin osobní bezpečí, vhodná místa pro hru, bezpečná cesta do školy návykové látky nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech **ČJS-3-5-01** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • popíše části lidského těla • popíše kostru • má přehled o funkci svalů, vnitřních a smyslových orgánů • dokáže vysvětlit význam aktivního pohybu pro zdraví člověka • orientuje se ve složkách zdravé výživy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Místo, kde žijeme
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
Lidé kolem nás
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Přírodověda

Ročník: 4. a 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody **ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka **ČJS-5-4-02** vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	➢ **voda a vzduch – výskyt**, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život ➢ **rostliny, živočichové, houby – znaky** života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ➢ **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ➢ **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam ➢ **vesmír a Země** – den a noc, roční období, sluneční soustava	EV2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy **ČSJ-5-4-04** porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	➢ **životní podmínky – rozmanitost** podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí ➢ **rovnováha v přírodě – význam**, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	EV3
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	➢ **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	
ČSJ-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-4-06	➢ **látky a jejich vlastnosti** – formy a vlastnosti vody ➢ **nerosty a horniny, půda – hospodářsky** významné nerosty	
Člověk a jeho zdraví **ČJS-5-5-01** využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	➢ **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce ➢ **lidské tělo** – vývoj jedince	OSV4 OSV2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození		
ČSJ-5-5-03 účelně plánuje svůj volný čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➢ **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů ➢ **návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV11
ČSJ-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	➢ **osobní bezpečí, krizové situace – šikana**, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, bezpečné chování v silničním provozu, vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ➢ **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); IZS	
ČSJ-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➢ **návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, rizika, odmítání návykových látek	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSJ-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou **ČSJ-5-5-07** rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	➢ **péče o zdraví** – osobní, intimní a duševní hygiena, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, vhodná skladba stravy, výběr a uchování potravin, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, AIDS), prevence nemocí a úrazů, první pomoc ➢ **přivolání první pomoci** v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku ➢ **osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné** chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, sexuální a jiné zneužívání, brutalita, jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Rozmanitost přírody *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* *ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období* *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* *ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny* *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují* *ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Člověk a jeho zdraví
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vlastivěda

Ročník: 4. a 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ŽÁK 4. a 5. ročníku (1. etapa): ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury,	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** - **domov, škola, obec (město), místní krajina, okolní krajina (místní oblast, region)** - **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky	OSV 1 VMEGS 2, 3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy ŽÁK 4. a 5. ročníku (2. etapa):	- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR - **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly **LIDÉ KOLEM NÁS** - **rodina –** postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV 7 MV 2 EV 3 VDO 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	**LIDÉ A ČAS** - **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	MEDV 1 OSV 1
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	**LIDÉ KOLEM NÁS** - **rodina –** postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání	MV1 VDO1 OSV1
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

ČJS-5-3-04p	rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách, uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
Lidé kolem nás	
ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p	dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-03p	rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p	uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p	používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p	porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p	sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

5.7. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět.
Časová dotace:
6. ročník – 2 hodiny týdně
7. ročník – 1 hodina týdně
8. ročník – 2 hodiny týdně
9. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Formy a místo realizace:
- vyučovací hodina - skupinové vyučování (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů a internetu), výklad, samostatná práce (vyhledávání informací, práce s autentickými materiály), hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- odborné exkurze a vycházky
- vyučování probíhá ve třídách, v pracovně informatiky, v historických lokalitách a objektech

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:
- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,…
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,…
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,…
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,…
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,…
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,…
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,…

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:
OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,…
VDO – demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,…
EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,…
MEV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur,.mezinárodní solidarita,…
VMEG – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,…
MEV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,…

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,…
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní
- a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- -odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data a informace digitálního obsahu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje se s novými technologiemi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Člověk v dějinách **Žák** ➢ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků D-9-1-01 ➢ uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-02 ➢ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu D-9-1-03 Počátky lidské společnosti ➢ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-01 ➢ objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost D-9-2-02 **Žák**	**Úvod do dějepisu** **Úvod do vyučování dějepisu, význam dějin pro jedince a společnost** **Prameny poznání dějin, muzeum, archiv, galerie, archeologie** **Měření času, dějepisná mapa** **Pravěk** Starší doba kamenná Mladší doba kamenná, doba bronzová a železná	OSV1 OSV5 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 VDO1 VDO2 VDO3 VDO4 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MV2 MV3 MV4 MV5 EV3

➢ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací D-9-3-01 ➢ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví D-9-3-02 ➢ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury D-9-3-03 ➢ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie D-9-3-04 ➢ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států D-9-4-01 ➢ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-02 ➢ vymezí úlohu křesťanské víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí D-9-4-03	Starověk Nejstarší starověké civilizace Kulturní odkaz **Antické Řecko a Řím** **Raný středověk** Nový etnický obraz Evropy (stěhování národů), utváření prvních středověkých států **Velká Morava a český stát – postavení a vnitřní vývoj v Evropě** **Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy**	EV4 MEDV1 MEDV2 MEDV7 MV1 MV2 VDO1 VDO2 VDO3 VDO4 OSV1 OSV5 OSV7 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MV1 MV2 MV3 MV4 MV5

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, interaktivní tabule, digitální učební materiály, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, soubory diapozitivů, videokazety, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, …

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

- Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- Žák:

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

- Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- Žák:

D-9-2-01p má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- Žák:

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

- Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
- Žák

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-03p má základní poznatky z období počátků českého státu

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: ➢ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury D-9-4-04 Objevy a dobývání, počátky nové doby ➢ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech D-9-4-02 ➢ vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlení žádající reformu církve D-9-5-01	**Středověk** **Raný středověk** **Společnost** ➢ Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • **Kultura raného středověku** ➢ Románská kultura, gotická kultura • **Vrcholný a pozdní středověk** ➢ český stát za posledních přemyslovských králů, české království za Lucemburků **Renesance, reformace**	OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 EV3 EV4 MEDV1 MEDV2 MEDV7

➢ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život D-9-5-02 ➢ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky D-9-5-03 ➢ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie D-9-5-04 ➢ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky D-9-5-05 ➢ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních styků a uvede příklady významných kulturních památek D-9-5-06	**Husitství a jeho odkaz** **Zámořské objevy** **Český stát v 15. – 18. století** **Třicetiletá válka** **Kultura na počátku novověku**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: D-9-4-04p zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY Žák: D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Ročník: 8.

Žák: ➢ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-6-01 ➢ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě D-9-6-02	• **Historický vývoj na konci 17. století a v 18. století osvícenství, průmyslová revoluce** • **Velká francouzská revoluce a napoleonské období a jejich vliv na Evropu, vznik USA**	OSV1 OSV5 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 VDO1 VDO2 VDO3 VDO4

➢ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-03	• **České země v době národního obrození, osvobozenecké hnutí v Evropě**	VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií D-9-6-04	• **Proměny ve společnosti v druhé polovině 19. století, kolonialismus, konflikty mezi velmocemi**	MV1 MV2 MV3 MV4 MV5
➢ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-01	• **První světová válka**	EV3 EV4 MEDV1
➢ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-02	• **Nové politické uspořádání Evropy, vznik Československa**	MEDV2 MEDV7

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
D-9-6-03p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák: D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války D-9-7-01p

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Moderní doba Žák: ➢ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-03	**Totalitní systémy, hospodářská krize, druhá světová válka**	OSV1 OSV5 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11
➢ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv D-9-7-04	**Holocaust**	VDO1 VDO2 VDO3 VDO4
➢ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí D-9-7-05	**Vývoj Československa do konce druhé světové války**	VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MV1 MV2

Rozdělený a integrující se svět Žák:		MV3 MV4 MV5
➢ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-01	**Rozdělení světa do vojenských bloků, studená válka**	EV3 EV4 MEDV1 MEDV2
➢ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-02	**Mezinárodní organizace**	MEDV5 MEDV7
➢ posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-03	**Rozpad koloniálního systému, Československo do roku 1989**	
➢ prokáže základní orientaci v problémech současného světa D-9-8-04	**Obnova demokracie ve východní a střední Evropě, problémy současného světa**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

MODERNÍ DOBA
Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Očekávané výstupy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

D-9-7-05p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky, D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

-

5.8. Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět

Časová dotace
6.ročník – 1 hodina týdně
7.ročník – 1 hodina týdně
8. ročník – 1 hodina týdně
9.ročník - 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu občanská výchova:

- vede postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- pomáhá orientovat se ve významných okolnostech společenského života
- utváří vztahy žáků ke skutečnosti
- napomáhá formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vede k sebepoznávání
- přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů
- seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí
- učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat zodpovědnost za vlastní názory, chování i jejich důsledky
- vede žáky k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot
- vede žáky k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního i rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- navozuje uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- vyučovací hodina
- skupinové vyučování
- diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, hraní rolí, projekty, PC, video
- Beseda
- Brainstorming
- Sociohry
- dotazníky, rozhovory, ankety
- exkurze (okolní prostředí, významné instituce a podniky)

<u>Průřezová témata</u>

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- VMEG (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MUV (kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí,vztah člověka k prostředí)
- MEV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující budou na úrovni vyučovacího předmětu uplatňovat rozmanité formy a metody práce a jimi cíleně utvářet a rozvíjet klíčové kompetence.

Kompetence k učení
Žák

- **se učí** vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků a nalézat souvislosti
- hodnotí získané poznatky a třídí je a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů
Žák

- tvořivě přistupuje k řešení problému
- kriticky myslí a je schopen hájit svá rozhodnutí
- **v**yhledává vhodné informace, pracuje s nimi a umí nalézt řešení

Kompetence komunikativní
Žák

- je veden k souvislému a kultivovanému formulování a vyjadřování svých myšlenek názorů
- naslouchá promluvy druhých lidí, učí se akceptovat názor druhého člověka a vhodným způsobem reagovat na připomínky ostatních
- učí žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- vede žáky k využívání vhodných technologií komunikace

Kompetence sociální a personální
Žák

- učí se spolupracovat v týmu, vzájemné pomoci a naslouchání
- je veden k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- snaží se hodnotit svoji práci i práce ostatních

Kompetence občanské

Žák

- učitel předkládá žákům poznatky o legislativě a obecné morální zákony a vede žáky k jejich dodržování
- pracuje podle vymezených pravidel

- plní své povinnosti a využívá své znalosti a schopnosti k všestrannému rozvoji osobnosti
- učí se respektovat názory a hodnoty druhých
- je veden k zodpovědným rozhodnutím podle dané situace
- formuluje volní a charakterové rysy
- zdokonaluje se ve vnímání odlišností
- učí se odmítat fyzické i psychické násilí a uvědomuje si povinnost mu čelit
- učí se chápat smysl kulturních i historických tradic i aktivního zapojení do kulturních aktivit

Kompetence pracovní

Žák
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- osvojuje si zásady duševní hygieny a zdokonaluje se v jejich uvědomělém používání
- snaží se chránit své zdraví i zdraví ostatních
- učí se, jak předcházet úrazům
- učí se dodržování zásad bezpečnosti práce či pravidel silničního provozu

Kompetence digitální

Žák
- běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby využívat při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- rozvíjí schopnost samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsahy včetně volbypostupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učí se využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušilisvé pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- učí se chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje se s novými technologiemi, učí se kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání
- učí se předcházet situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i zdraví ostatních; pochopit nutnost při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Občanská výchova

Ročník: **6.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Člověk v rytmu času	
Žák	Cyklus dne, týdne a roku	OSV1
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Můj program dne	OSV2
	Volný čas	OSV3
		OSV4
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		OSV5
	Domov a rodina	OSV6
	Moje rodina	OSV7
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Rodinné vztahy	OSV8
		OSV9
	Hospodaření domácnosti	OSV10
	Můj rozpočet	OSV11
	Druhy rozpočtů	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		VDO1
	Život ve škole	VDO2
	Škola – základ života	VDO3
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Vztahy ve třídě	VDO4
	Umění učit se	
	Lidská setkání	VMEGS1
		VMEGS2
		VMEGS3
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	**Obec, region**	VMEGS4
	Místo, kde žijeme	
	Obecní zřízení	MEDV1
	Život v naší obci	MEDV2

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Regionální tradice a zvyklosti **Má vlast** Národní bohatství a tradice Tradice české státnosti, státní symboly Česká republika – demokratický právní stát Významné osobnosti Naši prezidenti Rasy a jazyky	MEDV3 MEDV4 MEDV5 MEDV6 MEDV7 MV1 MV2 MV3 MV4 MV5 EV1 EV2 EV3 EV4

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák VO-9-1-01objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání svolnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže	**Život mezi lidmi** Vliv rodiny a školy Národ, naše vlast Národní menšiny, naši sousedé Mezi vrstevníky Komunikace **Majetek v našem životě** Majetek a vlastnictví Peníze a majetek v životě člověka Získávání majetku, jeho tvorba a ochrana Osobní, rodinný a obecní rozpočet Majetková nerovnost, životní úroveň **Přírodní a kulturní bohatství** Krásy naší země Ochrana příeodního bohatství Zachraňme Zemi Kultura a umění Umělecké slohy a moderní umění Ochrana kulturního bohatství **Osobnost** Rozdíly mezi lidmi Typologie osobnosti Temperament Sebepoznání, vlastnosti osobnosti Životopis	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 VDO1 VDO2 VDO3 VDO4 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 VMEGS4 MEDV1 MEDV2 MEDV3 MEDV4 MEDV5 MEDV6 MEDV7

tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	**Stát a právo** Vznik států a právních norem Historické typy států Volby Výkonná moc Soudní moc Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost Svoboda Morálka a mravnost Všeobecná deklarace lidských práv	MV1 MV2 MV3 MV4 MV5 EV1 EV2 EV3 EV4

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Ročník: **8.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	**Člověk a dospívání** Dospívání Hledání nového naplnění života **Drogy** **Člověk hledající společenství** Hledání blízkého člověka Komunikace Muž, žena, láska a co k tomu patří **Člověk v sociálních vztazích** Sociální role Jednání Stres, konflikt, způsoby řešení životních situací Tělesné a duševní zdraví **Člověk hledající svůj svět** Člověk a svět Zdravý způsob života **Právní minimum**	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 VDO1 VDO2 VDO3 VDO4 VMEGS1 VMEGS2

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Morální a právní normy Listina základních práv a svobod	VMEGS3 VMEGS4
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Respektování práv druhých Způsobilost člověka nabývat práva a povinnosti Právní ochrana	MEDV1 MEDV2 MEDV3 MEDV4 MEDV5
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	**Člověk a občanský život** Člověk jako občan a jeho práva Odvětví práva ČR	MEDV6 MEDV7
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy –osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	Občanskoprávní vztahy – fyzické a právní osoby Smlouvy	MV1 MV2 MV3 MV4
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		MV5
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	**Člověk a pracovní život** Volba povolání Pracovní poměr, smlouva Mzda, BOZP	EV1 EV2 EV3 EV4
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Práva a povinnosti zaměstnance Nezaměstnanost, prac. úřad	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	**Člověk a předpoklady harmonického soužití se světem** Člověk poznává svět Člověk jako tvůrce Vývoj náboženského myšlení Opakování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a jiných institucí VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užíváníVO-9-4-04pvyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10pv krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Ročník: 9.

Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata**
	Smysl společenství	
Žák	Citový život člověka	OSV1
	Spolupráce lidí a její podmínky	OSV2
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Světová náboženství	OSV3
	Vývoj náboženského myšlení	OSV4
	Mýtus a náboženství	OSV5
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		OSV6
		OSV7
	Stát a právo	OSV8
	Občanská společnost	OSV9

	Rovnost občanů před zákonem	OSV10
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Stát Státní a místní samospráva	OSV11
	Ústava ČR, její struktura	VDO1
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Zákonodárná moc Výkonná moc Soudní moc Politické spektrum v ČR, politické strany	VDO2 VDO3 VDO4
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Volby	VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 VMEGS4
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	**Nadnárodní společenství** Spolupráce mezi zeměmi Evropy Tolerance k národnostním menšinám Nadnárodní organizace Evropská unie	MEDV1 MEDV2 MEDV3 MEDV4
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	**Globální problémy** Ohrožené životní prostředí Světové konflikty	MEDV5 MEDV6 MEDV7
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		MV1
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	**Životní perspektivy** Životní plány a cíle	MV2 MV3 MV4 MV5
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		EV1
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		EV2 EV3 EV4

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy –osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnostiVO-9-4-02pchápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

5.9. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. roč. 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:
- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny , dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:
-chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, galvanický článek, elektrolýza
- přírodopis: optika (lidské oko), akustika(lidské ucho), první pomoc při stavu ohrožujícím život
- zeměpis: kompas, sluneční soustava, jaderné elektrárny

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO: občan, občanská společnost a stát
EV: základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
OSV: kooperace a kompetice
MEV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení
Žáci:
- vyhledávají, třídí a propojují informací
- používají odborné terminologie

- samostatně měření, experimentují a porovnávají získané informace
- nalézají souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů
- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní
Žáci:
- pracují ve skupinách, práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektují názory druhých, na diskusi
- formulují své myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální
Žáci:
- využívají skupinového a inkluzivního vyučování při řešení problémů

učitel:
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské
Žáci:
- šetrně využívají elektrickou energii, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňují obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní
Žáci:
- dodržují a upevňují bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální:
Žáci:
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník:6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa ***F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*** ***F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*** ***F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů*** ***F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu***	• **Látka a těleso** – skupenství látek, částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron • **měřené veličiny** – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas • **skupenství** látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze • **gravitační pole a gravitační síla** – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa • **elektrické vlastnosti látek** - atom a jeho složení proton, neutron, elektron elektrický náboj iont • **elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač • **elektrické a magnetické pole** – magnety a jejich vlastnosti, elektrická a magnetická síla, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Ch-Prvky, sloučeniny EV Základní podmínky života - vztahy vlastností vody a života Ch-Voda, vzduch Z-Země a gravitační síla Ch-Ionty OSV Kooperace a kompetice - dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky - vedení a organizování práce skupiny M-Převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času EV Základní podmínky života - využívání energie – možnosti a způsoby šetření energií Ch-Galvanický článek VDO Občan, občanská společnost a stát - schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy Př-První pomoc při stavu ohrožujícím život

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas *F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů* *F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod*

Ročník 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ***F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles*** ***F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici*** ***F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů***	• **pohyby těles** – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý • **gravitační pole a gravitační síla –** přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa, síla a její účinky • **tlaková síla a tlak –** vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • **třecí síla –** smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • **výslednice dvou sil stejných a opačných směrů** • Pascalův zákon – hydraulická zařízení • hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost	M-Slovní úlohy o pohybu -Dělení přirozenými a desetinnými čísly -Graf lineární funkce VDO Občan, občanská společnost a stát - schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy M-Těžiště trojúhelníka EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - doprava a životní prostředí Př-Lidské oko EV Základní podmínky života - energie a život

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ***F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami***	atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách • **vlastnosti světla –** zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	Vv-Skládání barev

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu *F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů* *F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla* *F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů* *F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ***F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku*** ***F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*** ***F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*** ***F-9-6-03 rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností***	• **formy energie** – mechanická práce, pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie • **přeměny skupenství** – tání a tuhnutí; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny • **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie** • **vlastnosti zvuku –** látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku • **elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač • **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; výkon elektrického proudu, elektrické spotřebiče	EV Základní podmínky života - energie a život - využívání energie - možnosti a způsoby šetření energií Ch-Elektrolýza

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) *F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití* *F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí* *F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz* *F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka* *F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod* *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla*

Ročník 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ***F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*** ***F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní*** ***F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí***	• **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj, polovodiče,stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními • **formy energie –**výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením • **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie** • **Atomy a záření –** historie, záření z elektronového obalu • **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze	EV Základní podmínky života - energie a život - využívání energie - možnosti a způsoby šetření energií Vztah člověka k prostředí MEV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - chápání podstaty mediálního sdělení EV Základní podmínky života - vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj - využívání energie

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet		- možnosti a způsoby šetření spotřeba energie Vztah člověka k prostředí - spotřeba energie Ch-Částicové složení látek, radioaktivita Z-Jaderné elektrárny Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu Z-Země jako vesmírné těleso

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití;* *F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí* *F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země* *- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci* *- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru*

5.10. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel :

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- vede žáky k pozitivnímu přístupu a vztahu k učení

žák:

-operuje s chemickými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

žák:

- volí vhodné způsoby řešení chemického problému

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

žák:

- při společné práci komunikuje způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a souvisle
- naslouchá druhým, porozumí jim, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

K**ompetence sociální a personální**

Učitel:

- stanovuje pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci, které žák dodržuje
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

žák:

-samostatným řešením přiměřeně obtížných úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

žák:

-chápe výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu

- uvědomuje si školní povinnosti a zodpovědnost za svou domácí přípravu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v hodinách chemie v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na svou budoucnost
- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce

Kompetence digitální

Žáci:

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek **CH-9-1-02** pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. **CH-9-2-01** rozlišuje směsi a chemické látky **CH-9-2-02** vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení **CH-9-2-04** navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi **CH-9-2-05** rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	**Pozorování, pokus a bezpečnost práce** - látky a tělesa - pozorování, měření, pokus - vlastnosti látek - skupenství látek - chemický a fyzikální děj - pravidla bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam **Směsi** - různorodé a stejnorodé, roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - oddělování složek směsi – usazování, odstřeďování, destilace, filtrace, krystalizace, sublimace - voda-destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	**F** - rozdělení látek - fyzikální veličiny - atom a jeho složení **OSV** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce v realizačním týmu **EV** - Lidské aktivity a problémy prostředí - vztah člověka k prostředí

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech **CH-9-3-03** orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti **CH-9-4-01** rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání **CH-9-4-03** aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu **CH-9-5-01** porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí **CH-9-5-03** orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	**Částicové složení látek a chemické prvky** - atomy, molekuly, ionty - stavba atomu – protony, neutrony, elektrony - protonové a nukleonové číslo -izotopy - prvky – názvy a značky, skupiny a periody, orientace v PSP, periodická zákon - významné nekovy, polokovy, kovy a slitiny - chemické sloučeniny – chemická vazba, elektronegativita, chemický vzorec **Chemické reakce** - reaktanty a produkty - chemická rovnice - zákon zachování hmotnosti - chemické výpočty-látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí **Anorganické sloučeniny** - úvod do názvosloví – oxidační číslo - dvouprvkové – halogenidy, oxidy, sulfidy - tříprvkové – hydroxidy, kyseliny bezkyslíkaté, kyslíkaté - kyselost a zásaditost látek – stupnice pH - neutralizace - soli – bezkyslíkatých kyselin, kyslíkatých kyselin	**M** - procenta -lineární rovnice **PŘ** - člověk a životní prostředí -nerosty **Z** - globální problémy lidstva

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami, rozpozná přeměny skupenství CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití **CH-9-6-02** zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Organické sloučeniny** - uhlovodíky – alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, areny - paliva – uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, jaderná energie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty - přírodní látky – zdroje, vlastnosti	**F** - formy energie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie **OSV** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití **CH-9-6-06** uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů **CH-9-7-01** zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi **CH-9-7-02** aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe **CH-9-7-03** orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- sacharidy, lipidy, proteiny, nukleové kyseliny - biokatalyzátory – vitamíny, enzymy, hormony **Chemie a společnost** - chemie a výživa - chemie a zdraví – léčiva a návykové látky - chemie a zemědělství – průmyslová hnojiva, pesticidy a insekticidy - chemie a průmysl – chemický průmysl v ČR, plasty, syntetická vlákna, kaučuky, polymerace, detergenty, čistící prostředky, biotechnologie - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - chemie a životní prostředí – znečišťování ovzduší, vody a půdy	- hodnoty, postoje, praktická etika **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - práce v realizačním týmu **EV** - lidské aktivity a problémy prostředí - vztah člověka k prostředí - základní podmínky života - využívání energie - možnosti a způsoby šetření energií **PŘ** - fyziologie rostlin - fotosyntéza - anatomie a fyziologie člověka - ochrana životního prostředí **Z** - globální problémy lidstva - jaderné elektrárny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.11. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. Časová dotace činí 2 hodiny týdně v 6. - 8. ročníku a 1 hodina týdně v 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:
- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující budou na úrovni vyučovacího předmětu uplatňovat rozmanité formy a metody práce a jimi cíleně utvářet a rozvíjet klíčové kompetence.

Kompetence k učení
Žák:
- vyhledává, třídění a propojování informací
- správně používá odborné terminologie
- samostatně pozoruje a porovnává získaných informací
- nalézá souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Žák:
- vybere a zvolí správný postup k řešení úkolů
- žák sám navrhne řešení, dojde k závěrům a vyhodnotí získaná fakta

Kompetence komunikativní
Žák:
- pracuje ve skupinách a komunikuje s žáky, respektuje názorů druhých, diskutuje
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě
- prezentuje svou práci, dokáže sám zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální
Žák:
- spolupracuje při řešení problémů při práci ve skupinách
- posiluje svou sebedůvěru a pocit zodpovědnosti

Kompetence občanské
Žák:
- dodržuje pravidla slušného chování
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní
Žák:
- dodržuje bezpečnostních a hygienická pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- je schopen si práci sám organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální
Žák:
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Země – vznik a stavba	**EV2**
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů **P-9-1-02** vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	**EV2**
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam **P-9-7-01** uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	**EV1, EV2** **OSV1**
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování lupou a mikroskopem	**EV4** **MEDV1**
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie	**EV1**
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků **VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými,	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc **P-9-4-01** porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů **P-9-4-02** rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin **P-9-4-03** odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí **P-9-4-04** zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy Projevy chování živočichů	**EV1**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Ročník: 7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	**EV2**
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Projevy chování živočichů	**EV1**

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	**EV2**
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	**EV1**
	Význam rostlin a jejich ochrana	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	**OSV1**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	**VMEGS1**
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy	**MV3** **VDO2** **EV2**
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady	- opěrná - pohybová - oběhová - dýchací	
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- trávicí	**MEDV1**
	- vylučovací - soustava řídicí, vyšší nervová činnost	**VMEGS1**
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- soustava rozmnožovací	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	**OSV7**

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování **VZ-9-1-04** posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví **VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví **VZ-9-1-03** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví **VZ-9-1-06** vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí **VZ-9-1-08** uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc **VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím **VZ-9-1-15** projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdravé Hodnota a podpora zdraví Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	**EV4**

situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc **P-9-1-03** uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Ročník: **9**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek **P-9-8-01** aplikuje praktické metody poznávání přírody **P-9-6-02** rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Země – vznik a stavba Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků Praktické metody poznávání přírody –založení sbírek Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	**EV2**
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	**MEDV1** **EV1, EV2**

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi **P-9-7-02** na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému **P-9-7-03** vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam **P-9-7-04** uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	**EV3** **VMEGS1, VMEGS2**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.12. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. roč. 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:
- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:
- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,…
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, …
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, …

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, …
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,…

Předmětem prolínají průřezová témata:
- VDO: občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- MEV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- VMEG: objevování Evropy, světa

- MUV: kulturní diference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů
- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální
- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:
- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské
- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní
- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:
- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální:

Žáci:
- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie **Z-9-1-01** organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů **Z-9-1-02** používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ***Tematický okruh – Terénní geografická výuka, praxe a aplikace*** **Z-9-7-03** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**Glóbus a mapa** - orientace na Zemi – pevné body na Zemi, světové strany - zeměpisná síť – poledníky rovnoběžníky, určování zeměpisné polohy, poloha ČR, GPS - mapování zemského povrchu – mapová díla, tvorba map, měřítko, obsah mapy, legendy, práce s mapou, čas a časová pásma - terénní výuka	OSV1 OSV3 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu **Z-9-7-02** aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ***Tematický okruh – Přírodní obraz Země*** **Z-9-2-01** prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů **Z-9-2-02** rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu **Z-9-2-03** porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**Země jako vesmírné těleso** **Vesmír** - vznik vesmíru - sluneční soustava - lety do vesmíru **Měsíc planety Země** - vlastnosti Měsíce, pohyby, měsíční fáze - vztah Země, Měsíce a Slunce - příliv a odliv **Země** - tvar, rozměry a povrch Země - pohyby Země - otáčení Země kolem osy - oběh Země kolem Slunce	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- čas a časová pásma - roční chod počasí, střídání ročních období, rovnodennost a slunovrat, délka dne a noci **Přírodní sféry Země** **Litosféra** - vnitřní stavba Země, litosférické desky - sopečná činnost a zemětřesení **Povrch Země** - utváření zemského povrchu – zemský povrch, vnitřní a vnější přírodní činitelé - členění zemského povrchu – povrchová a výšková členitost - tvary zemského povrchu – sníženiny, vyvýšeniny, krasové oblasti **Atmosféra** - počasí, vítr a jeho pohyb v atmosféře, podnebí **Hydrosféra**	EV1 EV2 EV3 EV4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- význam vody, rozmístění vody na Zemi (oceánská, pevninská) - voda v oběhu - voda jako živel a dar (ochrana člověka za mimořádných událostí – povodně) **Pedosféra** - vznik a složení půdy, druhy a typy půd - ochrana půdy **Biosféra** - životní podmínky rostlin a živočichů - krajiny (biomy) - krajiny tropického a subtropického pásu - krajiny mírného podnebného pásu - krajiny polárního podnebného pásu - výškové stupně v krajině - život v oceánu	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii *Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země* *Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost* *Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu* *Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* *Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států* *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu* *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Regiony světa **Z-9-3-01** lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	**Zeměpis světadílů a Oceánů** **Regionální geografie Afriky** - přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství - Jižní Afrika - Severní Afrika - Východní Afrika - Střední Afrika	OSV1 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států **Z-9-3-03** zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- Západní Afrika **Regionální geografie Ameriky** - přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství - Severní Amerika - Střední Amerika - Jižní Amerika **Regionální geografie Asie** - přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství - Střední Asie - Východní Asie - Severní Asie - Jihovýchodní Asie - Jihozápadní Asie - Jižní Asie **Regionální geografie Austrálie a Oceánie** - přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství **Regionální geografie polárních oblastí**	OSV9 OSV10 OSV11 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 EV1 EV3 MEDV1 MEDV2 MEDV6 MEDV7 MV3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- Antarktida - Arktida **Oceány** - Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán, Jižní oceán, Atlantský oceán	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány *Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států*

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Regiony světa	**Zeměpis světadílů a oceánů** **Regionální geografie Evropy**	OSV1 OSV3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny **Z-9-3-02** porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států **Z-9-3-03** zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ***Tematický okruh – Česká republika*** **Z-9-6-01** vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy **Z-9-6-02** hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, **Z-9-6-03** hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství - Severní Evropa - Východní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa **Geografická poloha České republiky** - Poloha v zeměpisné síti, rozloha, přírodní poměry České republiky, nerostné suroviny, povrch - Podnebí, vodstvo, půdy České republiky - Ochrana přírody a krajiny - Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky - Průmysl a hospodářství **Regiony České republiky** - Praha, hlavní město ČR	OSV5 OSV6 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 MEDV1 MEDV2 MEDV6 MEDV7 VMEGS1 VMEGS2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit **Z-9-6-05** uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královéhradecký kraj - Pardubický kraj - Vysočina - Jihomoravský kraj - Zlínský kraj - Moravskoslezský kraj	EV1 EV4

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány *Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států* *Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu *Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy* *Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost* *Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva* *Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ **Z-9-4-01** posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace **Z-9-4-02** posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel **Z-9-4-03** zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	**Obyvatelstvo světa** – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa **Světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	OSV7 MV1 MV2 MV3 MV4 MEDV1 VDO2 VDO4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit **Z-9-4-05** porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	**Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 OSV11 MV5
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ **Z-9-5-01** porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin **Z-9-5-02** uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) **Z-9-5-03** uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**Krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin Životní prostředí Ekosystémy Země **Vztah přírody a společnosti** – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody,	EV1 EV2 EV3 EV4 MEDV2 MEDV5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE **Z-9-7-03** uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	globální ekologické a environmentální problémy lidstva **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace *Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin* *Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek* *Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí* *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

5.13. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

I. stupeň

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně.
Jeho obsahem je část vzdělávací obor Hudební výchova, který je Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání stanoven pro 1. stupeň.
Za přispění vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností vede hudební výchova žáka k porozumění hudebnímu umění, ke zpěvu, aktivnímu vnímání hudby a k chápání hudby jako prostředku komunikace.
Všechny hudební činnosti se vzájemně doplňují a prolínají, tvoří **obsah** tohoto vyučovacího předmětu.

Časová dotace: 1. - 5. ročník, 1 vyučovací hodina týdně
Celková dotace hodin hudební výchovy na 1. stupni: 5 vyučovacích hodin týdně

Formy a metody práce, které se využívají podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů:
- vyučování v kmenové třídě, škola v přírodě
- výchovné koncerty, divadelní představení s hudebním zaměřením
- kulturní vystoupení žáků pro veřejnost
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

1. **Kompetence k učení**
   Žák:
   - porozumí obecně používaným termínům v oblasti hudební, umí s nimi zacházet
   - má přehled v oblasti umění a kultury

2. **Kompetence k řešení problémů**
   Žák:
   - vnímá nejrůznější problémové situace, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, nalézá způsob řešení; sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
   - uvědomuje si, že lidé vnímají stejnou věc různě

3. **Kompetence komunikativní**
   Žák:
   - vnímá i mimojazykové vyjádření; využívá tento způsob komunikace
   - vyslechne názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a volí vhodnou reakci
   - má vlastní kulturně umělecký projev

4. **Kompetence sociální a personální**
   Žák:
   - řídí se zásadami slušného chování na kulturních akcích
   - má potřebu sebezdokonalování (přebírá zkušenosti od druhých lidí)
   - na základě respektování názorů druhých si pěstuje sebedůvěru

II. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. Časová dotace činí 1 hodinu týdně ve všech ročnících.

Vzdělávací obsah předmětu:

- hlavními složkami hudební výchovy jsou pěvecké, instrumentální a poslechové činnosti
- žák se učí pracovat se svým hlasem, osvojuje si písně různých hudebních žánrů
- poznává hudbu v jejích stylových i žánrových podobách
- pěveckými, poslechovými a rytmickými činnostmi žák rozvíjí svoji hudebnost
- učí se vytvořit si vlastní názory a postoje k hudebnímu umění minulosti i současnosti
- využívá příležitosti uplatňovat své individuální hudební schopnosti a dovednosti

Formy a metody práce

- vyučovací hodina - kolektivní práce, skupinové vyučování, samostatná práce, hry, soutěže, práce na PC, využívání internetových stránek zaměřených na hudbu a hudební výchovu
- vyučování probíhá ve třídách a v pracovně informatiky,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vyučující budou na úrovni vyučovacího předmětu uplatňovat rozmanité formy a metody práce a jimi cíleně utvářet a rozvíjet klíčové kompetence.

Kompetence k učení

- učitel vede žáky vyhledávat a třídit hudební informace a všestranně s nimi pracovat
- učí žáky uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky do vyšších celků
- ukazuje žákům smysl a cíl hudebních činností
- podněcuje u žáků zájem, aby se hudba stala trvalou součástí jejich života
- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby, metody a strategie učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel uvádí žáky do různých problémových situací, tak aby si je uvědomovali, dovedli je poznat a pochopit problém
- podněcuje žáky k hledání optimálních způsobů řešení
- učí žáky jak využít chybu ke správnému řešení problému
- vede žáky k uvědomování si zodpovědnosti za své činy

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k umění naslouchat hudebním i nehudebním projevům druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učí žáky výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřovat svoje myšlenky a názory

- vede žáky k porozumění různým typům komunikace mezi lidmi a k dovednosti využívat informační a komunikační prostředky
- vede žáky k využívání komunikativní dovednosti k vytváření plnohodnotných vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině a spoluvytváření pravidel práce
- podněcuje žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učí žáky čerpat poučení z hodnocení druhých lidí
- učí žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, respektovat různá hlediska a názory

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k udržování kvalitního životní prostředí
- podněcuje žáky k respektu kulturních tradic a historického dědictví v celosvětovém měřítku
- učí žáky zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- učí žáky znát svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, chápat principy lidského soužití

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke schopnosti efektivně organizovat svoji práci
- podněcuje žáky k adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vede žáky k tomu aby hudebních znalostí, zkušeností a schopností využívali v zájmu vlastního rozvoje
- vede žáky při práci chránit své zdraví i zdraví ostatních

Kompetence digitální

- žák dokáže vyhledat informace v digitálním prostředí a dokáže je použít k vypracování zadaných úkolů
- žák dokáže využít digitální technologie určené ke stříhání a úpravě hudby
- žák kriticky hodnotí informace získané skrze digitální média
- žák využívá pro prezentaci své práce digitální vybavení, které je v dané učebně dostupné
- žák pracuje s digitálními technologiemi za účelem zvýšení efektivity své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • zřetelně vyslovuje, provádí hlasová a dechová cvičení • vytleskává rytmus podle vzoru • při zpěvu dbá na správné dýchání **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty **HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • pojmenuje jednoduché hudební nástroje **HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • seznámí se s hymnou České republiky	**Vokální činnosti** pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, hlavový tón) hudební rytmus – realizace písní v 2/4 a 3/4 taktu zásady hlasové hygieny pojmy – notová osnova, houslový klíč **Instrumentální činnosti** hra na hudební nástroje – hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře rytmizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo) **Poslechové činnosti** kvalita tónů – délka, síla hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka analýza průběhu melodie (melodie vzestupná, sestupná), rytmus melodie **Hudebně pohybové činnosti**	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 5, OSV 8, MV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie **HV-3-1-06** odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • při zpěvu a pohybu dbá na správné držení těla • naučí se několik jednoduchých tanečních her, chůzi a pochod	taktování, pohybový doprovod znějící hudby – 2/4 takt pohybové vyjádření hudby – vlastností tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby pohybová improvizace lidový tanec	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně
HV-3-1-02p	zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku
-	pozorně vnímá jednoduché skladby

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Vokální činnosti** zásady hlasové hygieny pěvecký a mluvní projev (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu,	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 5, OSV 8, MV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-05 rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • vytleská rytmus známých říkadel a písní • vysvětlí pojmy notová osnova, noty, houslový klíč **HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty **HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře **HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • tleská při tanci a bubnuje do pochodu **HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie **HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů	dynamicky odlišný zpěv) intonace – durový trojzvuk melodizace říkadel pomocí intonačních modelů rozlišuje melodii stoupavou a klesavou taktování 2/4 taktu takt, taktová čára, označení taktu takt 2/4, ¾ dynamická znaménka p – f kánon **Instrumentální činnosti** reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) hudební improvizace **Poslechové činnosti** sluchová analýza průběhu melodie hudební výrazové prostředky a hudební prvky – rytmus, melodie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) metrické, dynamické a harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka **Hudebně pohybové činnosti** správné držení těla hudebně pohybové a taneční hry poskok, krok přeměnný pohybové vyjádření hudby a realizace na změny v proudu znějící hudby pohybová improvizace	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • seznámí se s lidovými a umělými písněmi • seznámí se s vybranými skladbami klasiků		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně
HV-3-1-02p	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku
-	pozorně vnímá jednoduché skladby

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase **HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • upevňuje osvojené činnosti z předešlých ročníků • pozná a napíše notu celou, půlovou, čtvrťovou	**Vokální činnosti** zásady hlasové hygieny dechová, hlasová a artikulační cvičení upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 5, OSV 8, MV 4, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• seznámí se s názvy not stupnice C dur • podle zápisu not pozná melodii vzestupnou a sestupnou	lidová píseň, umělá píseň, populární písně pro děti melodizace říkadel pomocí intonačních modelů dvojhlas – kánon, lidový dvojhlas taktování 3/4 taktu hodnoty not a pomlk pojmy – repetice, legato, zesilovat, zeslabovat takt 4/4	
	Instrumentální činnosti	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty **HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	jednoduché doprovody na dětské nástroje z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace a hudební improvizace hudební doprovod hudební hry rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad	
	Poslechové činnosti	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby **HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • rozlišuje hudbu vážnou, slavnostní a zábavnou • pozná B. Smetanu a zná některá jeho díla	sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby rozlišení tempových a dynamických změn sluchové rozlišení dur – moll hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální menuet interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	poslech vybraných skladeb poslech české hymny a hymen sousedních států orchestr – sólo hudba k slavnostním příležitostem B. Smetana **Hudebně pohybové činnosti** hudebně pohybové a taneční hry orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích krok přísuvný pohybová improvizace jednoduché lidové tance	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
HV-3-1-01p	zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p	hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p	reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p	rozliší sílu zvuku
-	pozorně vnímá jednoduché skladby

Ročník: 4. a 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák 4. a 5. ročníku **Vokální činnosti** **HV-5-1-01** zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti **HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not **Instrumentální činnosti** **HV-5-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní **HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby **HV-5-1-05** vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	➢ **pěvecký a mluvní projev – dýchání**, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, rozšiřování hlasového rozsahu ➢ **hudební rytmus** - 2/4, 3/4 a 4/4 takt ➢ **dvojhlas a vícehlas – lidový** dvojhlas ➢ **intonace, vokální improvizace – hudební** hry, diatonické postupy v durových a mollových tóninách ➢ **záznam vokální hudby** – nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně ➢ **hra na hudební nástroje** – podle podmínek a možností ➢ **rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba** předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební hry	MV4 MV1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Hudebně pohybové činnosti **HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace **Poslechové činnosti** **HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	➢ **taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý**, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ➢ **pohybové vyjádření hudby – pohybová** improvizace s využitím tanečních kroků, pantomima ➢ **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách ➢ **kvality tónů – délka**, síla, barva, výška ➢ **vztahy mezi tóny – souzvuk**, akord ➢ **hudební styly a žánry** – hudba taneční, upravená lidová píseň, současná hudební tvorba pro děti ➢ **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) ➢ **hudební formy – rondo**, variace, malá písňová forma	OSV8

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou* *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* *správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování*

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace **HV-9-1-04** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě **HV-9-1-06** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	**Vokální činnosti** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** –reprodukce tónů a melodií **Instrumentální činnosti** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře	**OSV - Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování **OSV - Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období **HV-9-1-08** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění **VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě **VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím **VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt;	**tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** **Hudebně pohybové činnosti** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti **Poslechové činnosti** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby –** postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, pohyb melodie) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly **hudební styly a žánry –** chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí **tělesná a duševní hygiena -** zásady osobní a duševní hygieny, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit	**OSV - Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity **OSV - Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě **OSV - Mezilidské vztahy -** empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i	**Vokální činnosti** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.) **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu	**OSV – Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace **HV-9-1-04** rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě **HV-9-1-06** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku **HV-9-1-07** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období **HV-9-1-08** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění **VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě **VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	**rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** –reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, pomocí grafického (notového) záznamu **Instrumentální činnosti** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** **Hudebně pohybové činnosti** **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti **Poslechové činnosti** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby –** postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly,	**OSV – Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času **OSV – Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity **OSV** – **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě **OSV – Mezilidské vztahy –** empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje **VZ-9-1-13** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; **VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt;	dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) **hudební styly a žánry –** chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí **tělesná a duševní hygiena – zásady** osobní a duševní hygieny, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit **psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu **puberta, dospívání – tělesné**, duševní a společenské změny **autodestruktivní závislosti – rizikové** chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet)	**OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí **MKV - Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti **MKV – Multikulturalita** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	**Vokální činnosti** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.) jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – improvizace jednoduchých hudebních forem **hudební rytmus** – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu	**OSV – Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování **OSV – Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě **HV-9-1-05** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku **HV-9-1-06** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období **HV-9-1-07** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění **VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím **VZ-9-1-13** uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	**orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** –reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních **Instrumentální činnosti** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **Hudebně pohybové činnosti** **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace	sobě samému, dobrá organizace času **OSV – Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity **OSV – Mezilidské vztahy –** empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc **OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	**orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti **Poslechové činnosti** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby –** postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) **hudební styly a žánry –** chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	**VMEGS - Evropa a svět nás zajímá -** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS - Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace **MKV - Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV – Multikulturalita** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí **tělesná a duševní hygiena – zásady** osobní a duševní hygieny, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit **psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu **autodestruktivní závislosti – rizikové** chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy	**MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem **MDV - Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média; vliv médií na každodenní život; vliv médií na kulturu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách **HV-9-1-02** uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase **HV-9-1-03** reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i	**Vokální činnosti** **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.) jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách **intonace a vokální improvizace** – improvizace jednoduchých hudebních forem	**OSV – Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace **HV-9-1-05** orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku **HV-9-1-06** zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období **HV-9-1-07** vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění **VZ-9-1-10** samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím **VZ-9-1-14** vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt	**hudební rytmus** – využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** –reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, pomocí grafického (notového) záznamu **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních **Instrumentální činnosti** **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** **Hudebně pohybové činnosti** **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – improvizace **Poslechové činnosti** **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby –** postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb	**OSV – Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času **OSV – Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity **OSV – Mezilidské vztahy –** empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc **OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla **hudební dílo a jeho autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) **hudební styly a žánry –** chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy **tělesná a duševní hygiena – zásady** osobní a duševní hygieny, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit **psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu **autodestruktivní závislosti – rizikové** chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy	**VMEGS - Evropa a svět nás zajímá -** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **VMEGS - Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace **MKV - Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení **MKV – Multikulturalita** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání **MDV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
		a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem **MDV - Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média; vliv médií na každodenní život; vliv médií na kulturu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

5.14. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

I. stupeň

Výtvarná výchova na 1. stupni je předmět převážně činnostní. Umožňuje žákům poznávat svůj vnitřní svět a také svět okolní prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Výtvarná výchova pro žáky 1. – 3. ročníku je založena na spontánnosti, bezprostřednosti, uvolněnosti, jistotou projevu a malou kritičností. V tomto věku přetrvává u dětí široce rozvinutá představivost a fantazie.
Výtvarné činnosti pro žáky 4. – 5. ročníku postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci, dětská fantazie a představivost je usměrňována rozvíjející se inteligencí.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Časová dotace: 1. ročník – l hodina týdně, 2. a 3. ročník – 2 hodiny týdně,
4. a 5. ročník – 1 hodina týdně
Celková dotace výtvarné výchovy na 1. stupni: 7 hodin.

Vzdělávací obsah výtvarné výchovy je rozdělen do tří částí:
1. Rozvíjení smyslové citlivosti – estetické osvojování i mimouměleckého estetična.
2. Uplatňování subjektivity – využití nabyté vizuální poznatky a představy ve své výtvarné činnosti.
3. Ověřování komunikačních účinků - hodnocení a porovnávání svých obrazných vyjádření s ostatními.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k těmto cílům:
- uvědoměle zacházet s některými výtvarnými materiály
- organizovat vlastní výtvarnou práci
- řešit přiměřené úkoly v ploše i prostoru, uplatňovat při práci představivost a fantazii
- získat praktické a teoretické poznatky o druzích výtvarného umění (malba, kresba, grafické techniky, užité umění, prostorové vytváření a modelování)
- prakticky a teoreticky se seznámit s různými výtvarnými technikami a prostředky
- rozvíjet a prohlubovat vztah k výtvarnému umění, získat představu o historickém vývoji výtvarného umění
- nalézat a vnímat krásu přírody i světa vytvořeného lidmi, využít získaných poznatků a dovedností ve svém životě

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení
   Žák:
   - vyhledává a třídí informace, které následně využívá v procesu učení
   - porozumí obecně používaným termínům z výtvarné oblasti a umí s nimi zacházet
   - samostatně organizuje vlastní činnosti, využívá kladného příkladu a hodnocení k motivaci pro další činnost

2. **Kompetence k řešení problémů**
   Žák:
   - je schopen obhájit svůj názor a objektivně se hodnotit
   - prostřednictvím estetických prožitků dochází k uvědomění, že lidé vnímají stejnou věc různě.
   - volí různé techniky, postupy, materiály

3. **Kompetence komunikativní**
   Žák:
   - dodržuje etiku komunikace
   - naslouchá, respektuje jiné, někdy i nezdařené a originální názory

4. **Kompetence sociální a personální**
   Žák:
   - respektuje a dodržuje pravidla při práci v týmu
   - prožívá úspěch a radost z tvorby

5. **Kompetence občanské**
   Žák:
   - respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
   - má pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
   - aktivně se zapojuje do kulturního dění

6. **Kompetence pracovní**
   Žák:
   - správně používá různé materiály, nástroje, dodržuje hygienu a bezpečnost práce
   - samostatně pracuje, koncentruje se na pracovní výkon, jeho dokončení
   - dodržuje dohodnuté postupy
   - vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
   - chrání kulturní a společenské hodnoty

7. **Kompetence digitální**
   Žák:
   - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení a při zapojení do života školy
   - získává, vyhledává a třídí data, informace a digitální obsah

II. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- Rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňuje subjektivní přístup
- Přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- Užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

- Rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)
- Seznamuje s kresbou, malbou, grafikou a prostorovým vytvářením i užitým výtvarným uměním

Organizační vymezení vyučovacího předmětu
Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, na školní zahradě (v případě příznivého počasí) a mimo budovu školy (v muzeích a galeriích, práce v plenéru).

Časové vymezení vyučovacího předmětu
6. a 9. ročníku - 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení
- Při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- Žáci při své výtvarné tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

Učitel zadává jednotlivé práce tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost, využívá kladného příkladu a hodnocení k motivaci pro další činnost

Kompetence k řešení problémů
- Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- Při zadání úkoly žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, popř. volbu různých technik či materiálu

Kompetence komunikativní
- Při skupinové nebo kolektivní práci dokáže žák vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit
- Žák dokáže tolerovat názor druhých a naslouchat druhým

Učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami – výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků, písemně. Dohlíží na dodržování etiky komunikace a vede žáky k naslouchání, respektování jiných, někdy i nezdařených a originálních názorů

Kompetence sociální a personální
- Učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby pomáhá žákům v jejich činnostech, ať již radou nebo přímou ukázkou postupu, nákresem. Umožňuje každému žákovi zažít úspěch a radost z tvorby. Zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků – umožní dokončení práce v individuálním tempu.

Kompetence občanské

- Při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými reprezentují školu
- Žáci respektují názor druhých
- Žáci prezentují výsledky své práce na výstavách ve škole a účastní se výtvarných soutěží

Učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů, umožňuje žákům zažít úspěchy v různých výtvarných soutěžích a poznat hrdost z dobře vykonané práce.

Kompetence pracovní

- Při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- Žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- Při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- Učí se správně používat materiály, nástroje a vybavení

Učitel vede žáky ke správnému způsobu používání různých materiálů, nástrojů, přístrojů a vybavení, k dodržování hygieny a bezpečnosti práce, požaduje dodržování dohodnutých postupů.

Kompetence digitální

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými
  technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učitel vede žáky ke správnému způsobu používání digitálních zařízení.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • rozlišuje a pojmenuje základní barvy a jejich odstíny • rozliší barvy teplé a studené • umí namíchat a kombinovat barvy • rozpozná neuspořádané a dekorativně řazené prvky • pozná a rozliší přírodní struktury • rozliší a pojmenuje základní plošné a prostorové útvary **VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • v kresbách a malbách podle skutečnosti umí vyjádřit svůj osobitý postoj k ději, osobám, věcem • používá a zdokonaluje výtvarná grafická schémata • seskupuje a kombinuje různé materiály • rytmicky řadí a kombinuje tvary a barvy v ploše • vytváří objem modelováním • poznává a vytváří prostorové útvary • zaznamená povrch přírodnin	**Rozvíjení smyslové citlivosti** prvky vizuálně obrazného vyjádření-barvy, tvary: kresba – suchý a voskový pastel, pastel, tužka, pastelka, fix malba – vodové a temperové barvy koláž, frotáž, nalepování, tisk, otisk plastické vyjádření, modelování – plastelína, keramická hlína **Uplatňování subjektivity** typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů a dětských knih **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci – důvody vzniku odlišných interpretací	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8, MV 2, EV 1, EV 4, MV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zvládne výtvarně zpracovat přírodní materiál – např. nalepováním, dotvářením, otiskováním, tiskem a frotáží • zobrazí věci denní potřeby z představy na základě poznání tvaru, činnosti a materiálu **VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • výtvarně se vyjadřuje na základě vnímání události různými smysly (např. sluch, hmat, čich, chuť) • poznává základní vlastnosti plastických materiálů, hmatem i zrakem poznává jejich tvar, hladkost a drsnost • pracuje s různými výtvarnými prostředky a materiály • používá správnou sílu štětce a sytost barvy **VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • rozliší, vybere a uplatní ve své výtvarné práci hračku, ilustraci, pohádku, animovaný film • porovnává své výtvarné práce s odlišnými výsledky tvorby svých spolužáků • přistupuje k tvorbě ostatních jako ke zdroji inspirace **VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • dokáže volně vyprávět příběh, který na obrázku vystihl		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• popíše svým spolužákům, jak při tvorbě postupoval		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • rozlišuje barvy teplé a studené, světlé a tmavé • poznává vlastnosti světlé a tmavé plochy • dodržuje pravidelnou stopu a rytmické střídání prvků a čar • rozliší a pojmenuje základní plošné a prostorové útvary • poznává vlastnosti plastického materiálu **VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie,	**Rozvíjení smyslové citlivosti** prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, barvy, tvary a jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus): koláž, frotáž, nalepování, tisk, otisk **Uplatňování subjektivity** kresba – suchý a voskový pastel, pastel, tužka, pastelka, fix, tuš malba – vodové a temperové barvy plastické vyjádření, modelování – plastelína, keramická hlína typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů a	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8, MV 2, MV 4, EV 1, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • dokáže se výtvarně vyjádřit kresbou či malbou na určité téma, všímá si podstatného i detailů • dokáže kresebně zaznamenat výtvarné vyprávění • harmonicky řadí dvě barvy • řadí dekorativní prvky v ploše pomocí volně kreslené osnovy • dokáže umístit prvky do plochy • modeluje věci denní potřeby, pohádkové postavy lidí a zvířat • shlukuje, kombinuje materiály a vytváří různé sestavy přírodních prvků • zvládne zaznamenat povrch přírodnin (frotáž) • zobrazuje kresbou či malbou z představy věc na základě poznání tvaru, činnosti a materiálu • zvládne zobrazit předmět denní potřeby na základě ukázky **VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • umí se výtvarně vyjádřit na základě vnímání události různými smysly (např. sluch, hmat, čich, chuť) • zrakem i hmatem pozná vlastnosti přírodních a plastických materiálů-tvrdost, měkkost, drsnost, hladkost, poddajnost • umí zacházet s různými výtvarnými prostředky a materiály • kombinuje výtvarné materiály a techniky	dětských knih **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci – důvody vzniku odlišných interpretací	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • rozliší, vybere a uplatní ve své výtvarné práci hračku, ilustraci, pohádku, animovaný film • porovnává své výtvarné práce s odlišnými výsledky tvorby svých spolužáků • přistupuje k tvorbě ostatních jako ke zdroji inspirace • pozná některé dětské ilustrace a jejich autory **VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • dokáže volně vyprávět děj, který na obrázku zaznamenal • popíše svým spolužákům, jak při tvorbě postupoval • vyjmenuje osoby a věci, které vidí na obrázku, snaží se postihnout děj a celkovou náladu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti a prožitky při tvůrčích činnostech

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • využívá základní klasifikaci barev, chápe výrazové vlastnosti barev • rozezná různý charakter lineární kresby • chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci fantazii a představivost **VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • výtvarně zobrazuje postavy, vyjadřuje pohyb a charakteristiku postav, rozmisťuje obrazové prvky v popředí a pozadí • používá barvy pestré a nepestré, základní a podvojné, při dotváření barevných ploch a struktur • dokáže využít výrazových vlastností linií různého druhu, výrazu a uspořádání • vytváří linie kresbou různým materiálem a nástroji (pastel, tužka, tuš, inkoust, barva) • rytmicky řadí jednoduché dekorativní prvky a harmonické barvy v pásmu a v ploše	**Rozvíjení smyslové citlivosti** uspořádaní objektů do celků – výraznost, velikost, vzájemné postavení, rytmické řazení **Uplatňování subjektivity** kresba – suchý a voskový pastel, pastel, tužka, pastelka, fix, tuš, inkoust, rudka, uhel malba – vodové a temperové barvy plastické vyjádření, modelování – plastelína, keramická hlína, kašírování typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů a dětských knih rozvíjení smyslové citlivosti – podněty hmatové, sluchové, pohybové, čichové a chuťové **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci – odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	OSV 1, OSV 2, OSV 5, OSV 8, MV 2, EV 1, EV 4, MV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• umí formovat, tvarovat a upravovat plastický materiál • na základě představy a fantazie vytváří a konstruuje objekty, makety z různých prvků a materiálů • dokáže výtvarně vnímat, analyzovat a zobrazovat morfologickou stavbu přírodnin (tvar a růst) • morfologickou stavbu vystihuje různými technikami • dovede zachytit podobu předmětů denního života **VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • umí se výtvarně vyjádřit na základě vnímání události různými smysly (např. sluch, hmat, čich, chuť) • zrakem i hmatem pozná vlastnosti přírodních a plastických materiálů-tvrdost, měkkost, drsnost, hladkost, poddajnost • uvědoměle zachází s různými výtvarnými prostředky a materiály • kombinuje výtvarné materiály a techniky **VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • rozliší, vybere a uplatní ve své výtvarné práci hračku, ilustraci, pohádku, animovaný film • porovnává své výtvarné práce s odlišnými výsledky tvorby svých spolužáků • přistupuje k tvorbě ostatních jako ke zdroji inspirace		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• pozná některé známé ilustrace dětské literatury a jejich autory • při práci s ilustracemi se seznamuje s úlohou výrazových prostředků • seznamuje se s některými druhy výtvarného umění **VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • vyjadřuje názor na svou výtvarnou práci či na umělecké dílo • dokáže volně vyprávět děj, který na obrázku zaznamenal • popíše svým spolužákům, jak při tvorbě postupoval • vyjmenuje osoby a věci, které vidí na obrázku, snaží se postihnout děj a celkovou náladu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Ročník: 4. a 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák 4. a 5. ročníku **VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech učívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů **VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností **VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	**Rozvíjení smyslové citlivosti** ➢ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, malba, hra s barvou, míchání barev, Goethův barevný kruh textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) kombinace a proměny textur v ploše, objemu a prostoru ➢ uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření, kompozice v ploše, kresba různým materiálem, pero, tuš, dřívko, kresba dle vlastních životních zkušeností ➢ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových	OSV1 OSV2 OSV5 OSV7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	➢ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, otisky, vosková technika	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	**Uplatňování subjektivity** ➢ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, techniky plastického vyjádření – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů	VDO2
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	➢ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění, patří sem hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, elektronický obraz, reklama, ilustrování dětských knih, fantazie založená na smyslovém vnímání	VMEGS3
	Ověřování komunikačních účinků ➢ osobní postoj v komunikaci – utváření postoje, zdůvodňování odlišné interpretace v rámci skupin, porovnávání s vlastní interpretací	MV1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	➢ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby vlastní i děl výtvarného umění	EV1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí - linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření (předlohy,	**prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, textury - frotáž; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	OSV1 OSV2 OSV8 MV1 MV2 MV3 MV4 MEDV1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
obrázky) k výtvarnému zpracování, inspiruje se okolním světem, zejména přírodou ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*** vybírá a vytváří škálu prvků; při výtvarném vyjádření vychází z fantazie, představ a poznatků z okolního světa, zejména přírody, kombinuje při výtvarných činnostech různé materiály, seznamuje se s vytvářením prostorové práce ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*** ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádřen***	Malba a prostorová tvorba výtvarné zpracování tematiky zvíře plošná a prostorová tvorba s využitím malířských technik, kombinace jiných materiálů realita a fantazie Tematické a dekorativní práce tematické práce (lidové zvyky a tradice) plošné i prostorové využití netradičních technik seznámení a práce s ornamentem Kompozice a koláž kompoziční řešení plochy více technikami skupinová práce při tvorbě koláže výběr techniky tvorby VOV **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	EV4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** ***VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádřen,*** seznamuje se s uměním instalace (v prostorách školy, třídy), rozvíjí si estetické cítění a vkus, zapojuje se do vybraných výtvarných soutěží	tvorba VOV na základě pocitů, vjemů a smyslů dokresba originálu **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; výtvarně zpracovává škálu prvků, kombinuje je pro osobité vyjádření; při tvorbě vychází z vlastních představ a poznatků ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie,*** vizuálně obrazná vyjádření výtvarně zpracovává na základě zkušeností získaných svými smysly, představami a fantazií, využívá výrazových možností barev a při výtvarných činnostech kombinuje malbu s jinými materiály, spolupracuje ve skupině na prostorové práci ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*** pro výtvarné práce užívá	**prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura). Výtvarné osvojování skutečnosti studijní kresba nácvik stínování u kresebných prací perspektiva, perspektivní zkratky u portrétu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Malba a prostorová tvorba výtvarné práce s tematikou člověk barevné etudy, hra s barvami kombinování výtvarných i jiných materiálů realita a fantazie Grafické činnosti vybrané grafické techniky reklama v našem životě, práce s písmem Kompozice a koláž netradiční postupy při skupinové práci (např. koláž, mozaika, roláž…)	OSV5 OSV7 OSV8 OSV10 OSV11 MV1 MV2 EV3 MEDV2 MEDV7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
klasické výtvarné vyjadřovací prostředky i některé metody ze současného výtvarného umění ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření***; vybírá si vhodnou techniku tvorby ***VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*** rozvíjí si estetické cítění při výtvarných činnostech ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** porovnává různé interpretace výtvarného vyjadřování a na jejich základě samostatně tvoří, výtvarně zpracovává některé předlohy ***VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných***	Tematické a dekorativní práce dekorativní a užité práce Výtvarné dílo kresba, malba a kombinované techniky pro výtvarné zpracování uměleckých děl **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tprostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
vyjádřen, rozvíjí si estetické cítění a vkus, zapojuje se do vybraných výtvarných soutěží	**přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** –vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; správně uplatňuje techniku kresby, kterou vhodně doplňuje dalšími výtvarnými postupy • vychází z představ i vlastních zkušeností a znalostí ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie,*** výtvarně zpracovává předlohu, uplatňuje malířské techniky a citlivě kombinuje s jiným materiálem, spolupracuje ve skupině	**prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Výtvarné osvojování skutečnosti studijní stínovaná kresba u kresebných prací perspektiva, perspektivní zkratky u portrétu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření kolorovaná kresba **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření Malba a prostorová tvorba malířské a kombinované techniky plošná a prostorová výtvarná tvorba Grafické činnosti netradiční technky, práce s písmem	OSV1 OSV2 OSV5 MEDV7 VDO1 EV3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace, pro výtvarné činnosti užívá možnosti práce s PC, seznamuje se s typografickými možnostmi při grafických pracích (pracuje s písmem) ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření***; citlivě vybírá a kombinuje více výtvarných technik při kompozičním řešení plochy ***VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*** využívá dekorativních postupů se symbolickým obsahem, vychází z vlastních představ, fantazie a zkušeností ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a***	Kompozice a koláž kompoziční práce s prvky koláže práce jednotlivců i ve skupině Dekorativní a užité práce užité práce s dekorativními prvky využití netradičních výtvarných technik (např. intarzie, mozaika, vitráž apod.) Kultura a estetika prostředí kultivace prostředí školy vytvořenými pracemi využití výtvarných prací na školních akcích zapojování do soutěží adjustace a instalace prací v prostorách třídy a školy **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tprostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
prožitků výtvarně interpretuje dle svých schopností umělecká vizuálně obrazná vyjádření (umělecké dílo) ***VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádřen,*** samostatně vytvořená vizuálně obrazná vyjádření dle možností vhodnou formou prezentuje	**typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** –vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; samostatně vybírá a vytváří širokou škálu vizuálně obrazných	**prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Výtvarné osvojování skutečnosti využití různých kresebných materiálů a postupů **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty, ve statickém i dynamickém vyjádření	OSV2 OSV5 OSV8 EV4 VMTES3

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
elementů z vlastních představ, vnímání a poznání, uplatňuje osobitý výtvarný přístup k realitě ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie,*** rozlišuje kresbu a malbu a další výtvarné postupy ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace,*** pro výtvarné činnosti užívá klasické výtvarné vyjadřovací prostředky a některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření***; využívá zapojení více smyslů, pracuje a konzultuje ve skupině	Malba a prostorová tvorba malba různými technikami dle výběru žáků (v závislosti na tématu a formátu) Grafické činnosti práce s PC reklama v životě práce s písmem Kompozice a koláž řešení plochy při dodržování kompozičních zásad zvolená výtvarná technika, případná kombinace více technik práce jednotlivce nebo ve skupině Výtvarné dílo kresba, malba a kombinované techniky pro výtvarné zpracování uměleckých děl Interpretace a prezentace tvorby použité prostředky a techniky při tvorbě VOV Hodnocení a sebehodnocení Kultura a estetika prostředí umění instalace vlastních výtvarných prací i prací jiných žáků **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** vybírá si a výtvarně zpracovává předlohu zvolenou technikou ***VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádřen,*** prohlubuje si estetické cítění pro kultivaci životního prostředí (třídy, školy, okolí)	prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** –vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.15. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v souvislosti s dalšími životními hodnotami
- zdůrazňujeme pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem,příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- vedeme žáky k poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidskýchvztahů i na kvalitě prostředí v němž žije
- umožňujeme získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co může zdraví ohrožovat a ničit
- podporujeme u žáků využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- umožňujeme propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji
- vzdělávání směřuje k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením mimořádných událostí
- napomáháme aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- vedeme žáky k poznávání různých způsobů života v dobách minulých, zabýváme se každodenností života v jednotlivých etapách v historii

Časové vymezení předmětu:

- 6. ročník - 1 hodina týdně
- 7. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

- třída
- učebna informatiky
- cvičná školní kuchyně
- veřejná prostranství mimo školu
- park v okolí školy

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové i frontální vyučování, výklad, práce s textem, samostatná práce, soutěže, práce s PC, internetové zdroje, výuková videa
- beseda
- brainstorming
- metoda kooperativního učení a kritického myšlení
- sociohry, hraní rolí

- strukturovaná diskuse
- škálování
- ankety, dotazníky, psychotesty
- kino

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vybírá a používá vhodné způsoby a metody efektivního učení
- propojuje získané poznatky do širších celků a nalézá souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák

- Je motivován ke zdokonalování v tvořivém přístupu k řešení problému, k vyhledávání a zpracovávání vhodných informací, k hledání řešeníproblému
- Učí se kriticky myslet, obhajuje svá rozhodnutí a věcně argumentuje
- snaží se samostatně a zodpovědně rozhodovat

Kompetence komunikativní

Žák

- je veden k tomu, aby se podle svých možností zapojoval do diskuse, zdokonaloval se ve vyjadřování a obhajování svých názorů
- učí se aktivně naslouchat spolužákům a vhodným způsobem reaguje na připomínky ostatních
- se zdokonaluje ve schopnosti akceptovat názor druhého člověka
- učí se vzájemné toleranci
- vhodně využívá informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Žák

- učí se zásadám týmové práce, aktivnímu přístupu a přijímání různých rolí ve skupině
- efektivně spolupracuje s druhými při řešení určitého problému

Kompetence občanské

Žák

- zdokonaluje se ve vnímání odlišností v názorech druhých lidí a zároveň se učí respektovat názory, přesvědčení a hodnoty ostatních
- učí se na různých situacích odmítat fyzické i psychické násilí a uvědomuje si povinnost mu čelit
- učíme jej chápat smysl kulturních a historických tradic i aktivního se zapojení do kulturních a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Žák

- snaží se dodržovat vymezená pravidla, plnit si své povinnosti a využívat svých znalostí a schopností k všestrannému rozvoji osobnosti
- si osvojuje zásady duševní hygieny a zdokonaluje se v jejich uvědomělém používání
- se snaží chránit zdraví své i ostatních lidí
- učí se, jak předcházet úrazům

Kompetence digitální

Žák

- používá digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- rozvíjí schopnost samostatně se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsahy včetně volby postupů,způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnili výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje se s novými technologiemi
- učíme se kriticky hodnotit přínosy nových technologií a reflektuje rizika jejich využívání
- se učí předcházet situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i zdraví ostatních; p
- učí se spolupracovat, komunikovat a sdílet informaceučí se, jak v digitálním prostředí jednat eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
➢ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-01 ➢ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ-9-1-02 ➢ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-01	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** ➢ **vztahy ve dvojici –** kamarádství, přátelství ➢ **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity –** rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek **Osobnostní a sociální rozvoj** ➢ **seberegulace a sebeorganizace činností a chování –** cvičení sebekontroly a sebeovládání, sebereflexe a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení ➢ **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace –** chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog **Osobnostní a sociální rozvoj** ➢ **sebepoznání a sebepojetí –** vztah k sobě samému a k druhým lidem **Vztahy mezi lidmi a formy soužití** ➢ **vztahy ve dvojici –** láska a partnerské vztahy, manželství a rodičovství **Osobnostní a sociální rozvoj**	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 VMEGS1 MV1 MV2 MV3 MV4 MV5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	➢ **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace –** respektování sebe sama i druhých; přijímání názoru druhého, empatie; efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování ➢ **sebepoznání a sebepojetí –** zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity **Osobnostní a sociální rozvoj** ➢ **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající aprosociální chování **Rodina** - funkce - manželství - zákon o rodině **Pohled do historie** ➢ Způsob života v různých etapách v historii ➢ Každodennost života v různých etapách v historii	EV3 EV4 MEDV1 MEDV2 MEDV5 MEDV7

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
➢ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-04 ➢ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravovánís rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-07	**Hodnota a podpora zdraví** ➢ **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci –** základní lidské potřeby a jejich hierarchie **Zdravý způsob života a péče o zdraví** ➢ **výživa a zdraví –** vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy ➢ **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** ➢ kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV6 OSV7 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
➢ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se svým zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-08 ➢ projevuje odpovědný vztah k sobě samému,k vlastnímu dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-09 ➢ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-10 ➢ respektuje změny v období dospívání, vhodně na něreaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-11	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** ➢ **ochrana před přenosnými chorobami –** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty **Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** ➢ prevence, kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazyv domácnosti, při sportu, na pracovišti,v dopravě), základy první pomoci **Hodnota a podpora zdraví** ➢ **podpora zdraví a její formy –** prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ➢ **stres a jeho vztah ke zdraví –** kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti **Osobnostní a sociální rozvoj** ➢ **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci	VMEGS1 MV1 MV2 MV3 MV4 MV5 EV3 EV4 MEDV1 MEDV2 MEDV5 MEDV7

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
➢ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni;v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-13 ➢ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi VZ-9-1-14	při problémech **Změny v životě člověka a jejich reflexe** ➢ **sexuální dospívání a reprodukční zdraví –** předčasná sexuální zkušenost, promiskuita **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ➢ **autodestruktivní závislosti –** psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu ➢ **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita –** formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** ➢ **bezpečné chování a komunikace –** nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ➢ **manipulativní reklama a informace –** reklamní vlivy, působení sekt **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví –** bezpečnost v dopravě, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
projevuje odpovědné chování v rizikových situacíchsilniční a železniční dopravy; aktivně předcházísituacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí,v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ-9-1-15 ➢ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ-9-1-12 ➢ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostíVZ-9-1-16	**Pohled do historie** ➢ Způsob života v různých etapách v historii ➢ Každodennost života v různých etapách v historii **Změny v životě člověka a jejich reflexe** ➢ **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** –zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, předčasná sexuální zkušenost, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ochrana člověka za mimořádných událostí** – základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.16. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

I. stupeň

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován samostatně ve všech ročnících prvního stupně. Jeho obsahem je část vzdělávací obor Tělesná výchova, který je Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání stanoven pro 1. stupeň.

Cílem tělesné výchovy je získat žákův kladný vztah k pohybovému prožitku. Je třeba diferencovat činnost a hodnocení výkonů žáků podle jejich případného zdravotního nebo tělesného znevýhodnění.

Výuka tělesné výchovy probíhá v prostorách tělocvičny (1., 2. ročník), místní sokolovny (3.-5. ročník) a na hřišti. Pro žáky 2. a 3. ročníku je v rámci výuky povinný plavecký výcvik, který probíhá ve 2. pololetí ve spolupráci s plaveckou školou v Prostějově. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Časová dotace: 1. – 5. ročník – 2 hodiny týdně
Celková dotace tělesné výchovy na 1. stupni: 10 hodin.

Formy a metody práce, které se využívají podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů:

- hry v tělocvičně, na hřišti (sportovní, pohybové, netradiční)
- soutěže jednotlivců, družstev
- průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční, posilovací a tvořivá cvičení
- plavecký výcvik, škola vpřírodě

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

Žák:

- poznává a chápe smysl výuky tělesné výchovy
- získává pozitivní vztah k pohybovým činnostem
- uvědomuje si význam tělesné výchovy pro osobní zdraví
- má přehled v oblasti sportu
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

2. Kompetence řešení problémů

Žák:

- vnímá problémové situace a jejich řešení
- využívá získané dovednosti
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů (nenechá se odradit případným nezdarem)
- hodnotí se (co zdraví prospívá, škodí)
- prevenci před nemocemi, úrazy

3. Kompetence komunikativní

Žák:

- porozumí různým typům běžně užívaných gest, pokynů a zvuků (umí na ně správně reagovat)
- využívá komunikaci ve vztazích

4. Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, má snahu ovlivnit výsledek ve prospěch svého týmu
- podílí se na příjemné atmosféře v týmu, je ohleduplný, projevuje úctu při jednání s druhými lidmi (dokáže poskytnout pomoc či o ni požádat) zlepšuje samostatnost, ovládá a řídí svoje jednání a chování
- zvyšuje sebedůvěru

5. Kompetence občanské

Žák:

- respektuje druhé lidi, dokáže se vcítit do jejich situace (odmítá útok a hrubost)
- poskytuje pomoc podle svých možností při krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví
- oceňuje tradice tělovýchovného a sportovního dění
- zapojuje se do sportovních aktivit a činností podporujících zdraví, do preventivních programů
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

6. Kompetence pracovní

Žák:

- správně a bezpečně využívá sportovní nářadí a náčiní, ke správné péči o ně
- dodržuje pravidla ve sportu i mimo něj, dodržuje pravidla fair play
- adaptuje se na změněné podmínky
- chrání zdraví své i druhých
- využívání získaných dovedností k osobnímu rozvoji (vysvětlí potřebu aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu) i k přípravě na budoucnost, popř. k profesnímu zaměření

7**. Kompetence digitální**

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení a při zapojení do života školy
- získává, vyhledává a třídí data, informace a digitální obsah

II. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět 2 hodiny týdně v 6.,7.,8. a 9.ročníku

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, kooperace, schopnosti poznávání, sebepoznávání, seberegulace, psychohygiena, poznávání lidí a jejich jednání ve specifických rolích a situacích, praktická etika
- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- VEGS – sport jako spojující prvek ve společnosti,
- MV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,….
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MED – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Při výuce tělesné výchovy jsou využívány mezipředmětové vztahy, blízká témata jsou v předmětech rodinná výchova, přírodopis, fyzika a chemie.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Formy:

- hromadné – převážně v rušné, průpravné a závěrečné části, v hlavní části při nácviku nových pohybových dovedností/
- skupinový - nácvik herních činností, kruhový trénink
- individuální - opravy chyb, zadávání individuálních pohybových úkolu

Metody :

- Motivační
- Expoziční
- Fixační
- Diagnostická
- Výchovná
- Diskuzní
- Situační

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - žáci

- poznává vlastní pohybové schopností a individuálně je rozvíjí
- poznává smysl a cíle svých pohybových schopností
- plánuje, organizuje a řídí vlastní pohybové činnosti
- prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematicky sleduje vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- zpracovává informací o pohybových aktivitách ve škole, obci, ve světě

Kompetence k učení - učitel

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovení dílčích vzdělávacích cílů, které jsou v souladu s cíli vzdělávacího programu
- sledování pokroku všech žáků a dodávání sebedůvěry

Kompetence k řešení problémů - žáci

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledán tréninkové cesty k jeho odstranění
- vnímá problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- kriticky přemýšlí a rozhoduje se, dokáže obhájit vlastní rozhodnutí
- uvědomuje si zodpovědnosti za své rozhodnutí, hodnotí výsledky svých činů
- hledá vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence k řešení problémů - učitel

- práce s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedení žáků ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní - žáci

- vyslechne a přijímá pokyny vedoucího družstva
- osvojí si komunikaci na odpovídající úrovni
- zapojí se do diskuse
- pořizuje záznamy a obrazové materiály ze sportovních činností a prezentuje je

Kompetence komunikativní - učitel

- vyžadování pravidel slušného chování
- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální - žáci

- dodržují pravidla fair play
- prezentují a podporují myšlenky olympijského hnutí
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- rozděluje a přijímá úkoly v rámci sportovního družstva
- požádá o pomoc, poskytuje pomoc

Kompetence sociální a personální - učitel

- umožnění prožití úspěchů každému žákovi
- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat
- pomáhání žákům v případě potřeby
- požadování dodržování dohodnuté kvality a postupů

občanské- žáci

- respektuje názory ostatních
- podporuje aktivní sportování
- rozlišuje a uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- objasní a uvede příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- poskytne první pomoc při úrazech
- zná škodlivost požívání drog a dopingu

Kompetence občanské- učitel

- vedení k ohleduplnosti
- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní - žáci

- pochopí nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- spoluorganizuje svůj pohybový režim
- efektivně organizuje vlastní práci
- využívá znalosti a dovednosti v běžném životě
- vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cesty jejich minimalizace
- ovládá základní postupy poskytnutí první pomoci
- zpracovává a prezentuje naměřené výkon.

Kompetence pracovní - učitel

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální – žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby umožňující sledování jeho tělesné zdatnosti
- za pomoci digitálních technologií získává, kriticky posuzuje, vyhodnocuje, zpracovává a prezentuje výsledky své pohybové činnosti
- za pomoci digitálních technologií vytváří tabulky pro usnadnění organizace sportovních soutěží, z naměřených dat vyhodnocuje sportovní soutěže, vytváří různé statistiky
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i bezpečnost všech osob

Kompetence digitální – učitel

- vyžaduje bezpečné zacházení s digitálními zařízeními, tak aby nebylo ohroženo tělesné a duševní zdraví při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci využít digitální. technologie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uvědomuje si, že pohyb je vhodný pro zdraví • chápe, že různá cvičení mají různé účinky • uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje • uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání, zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji • používá kompenzační a relaxační cviky • zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru bezpečnost v šatnách a umývárnách bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc v podmínkách TV hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity příprava před pohybovou činností uklidnění po zátěži napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotní cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV1, OSV2, OSV 3, OSV 4, OSV5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, MV 2, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • dokáže ošetřit drobná poranění a přivolá pomoc • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • samostatně se převleče do cvičebního úboru a umyje se • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zvládá základy první pomoci **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
Činnosti podporující pohybové učení **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly zdroje informací o pohybových činnostech pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností měření a posuzování pohybových dovedností	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti • uvědomuje si, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • uvědomuje si, že běhy, skoky a hody patří mezi nejvhodnější přirozené činnosti, které všestranně ovlivňují organismus **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity využití hraček a netradičního náčiní při cvičení pohybová tvořivost přetahy a přetlaky základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem základy estetického pohybu základy atletiky základy sportovních her manipulace s míčem herní činnosti jednotlivce spolupráce ve hře průpravné hry	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zvládá základní způsob házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládne podle svých možností a schopností základní gymnastické prvky • zvládá základní způsob házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládá základní techniky chůze • zvládá jednoduchá cvičení na nářadí • zvládne plavecký styl, nebojí se vody **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • spolupracuje při týmových hrách **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech • uvědomuje si nebezpečí v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, nejznámější sportovní hry • pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní • pojmenuje používané náčiní, osvojované dovednosti, nejznámější sportovní hry	další pohybové činnosti cvičení na nářadí posilovací cvičení míčové hry jednotlivců, ve dvojicích, ve skupinách modifikace běhu hry venku hygiena plavání adaptace na vodní prostředí plavání – orientace ve vodě základní plavecké dovednosti – splývání, dýchání do vody	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• využívá prakticky základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny **TV-5-1-11** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
-	projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
-	zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru bezpečnost v šatnách a umývárnách	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, MV 2, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• uvědomuje si, že pohyb je vhodný pro zdraví • chápe, že různá cvičení mají různé účinky • uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje • používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dokáže ošetřit drobná poranění a přivolá pomoc • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • samostatně se převleče do cvičebního úboru a umyje se • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání, zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji	bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první pomoc v podmínkách TV hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava před pohybovou činností uklidnění po zátěži napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotní cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• používá kompenzační a relaxační cviky • zvládá základy první pomoci • dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • reaguje na smluvené povely, gesta signály pro organizaci činnosti **Činnosti podporující pohybové učení** **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • respektuje zdravotní handicap • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly zdroje informací o pohybových činnostech pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností měření a posuzování pohybových dovedností základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uvědomuje si, že běhy, skoky a hody patří mezi nejvhodnější přirození činnosti, které všestranně ovlivňují organismus • uvědomuje si, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových dovedností • uvědomuje si, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly • chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • zvládá základní techniky chůze • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zvládá základní způsob házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládne podle svých možností a schopností základní gymnastické prvky	pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity využití hraček a netradičního náčiní při cvičení pohybová tvořivost přetahy a přetlaky základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem základy estetického pohybu základy atletiky základy sportovních her manipulace s míčem herní činnosti jednotlivce spolupráce ve hře průpravné hry ochrana přírody hygiena plavání adaptace na vodní prostředí plavání – orientace ve vodě základní plavecké dovednosti – splývání, dýchání do vody další pohybové činnosti	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zvládá základní techniky běhu, skoku z místa a hodu míčkem • zvládá základní způsob házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládne plavecký styl, nebojí se vody • zvládá jednoduchá cvičení na nářadí • zvládá základní pohybové činnosti z akrobacie **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • spolupracuje při týmových hrách **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání • uvědomuje si nebezpečí v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, nejznámější sportovní hry • pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní • pojmenuje používané náčiní, osvojované dovednosti, nejznámější sportovní hry	cvičení na nářadí posilovací cvičení míčové hry jednotlivců, ve dvojicích, ve skupinách modifikace běhu hry venku	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zná základní pojmy související s během, skokem a hodem • pojmenuje základní činnosti ve vodě **TV-5-1-11** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
-	projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
-	zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru bezpečnost v šatnách a umývárnách bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek první	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• uvědomuje si, že pohyb je vhodný pro zdraví **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • dokáže ošetřit drobná poranění a přivolá pomoc • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • samostatně se převleče do cvičebního úboru a umyje se • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • zvládá základy první pomoci **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • reaguje na smluvené povely, gesta signály pro organizaci činnosti **Činnosti podporující pohybové učení**	pomoc v podmínkách TV hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava před pohybovou činností uklidnění po zátěži napínací a protahovací cvičení správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotní cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV 1, OSV 2, OSV 3, OSV 4, OSV 5, OSV 6, OSV 7, OSV 8, OSV 9, MV 2, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dbá na správné dýchání, zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji • používá kompenzační a relaxační cviky **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** **TV-3-1-01** spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • chápe, že různá cvičení mají různé účinky • uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a rodičů je ovlivňuje • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností smluvené povely zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly zdroje informací o pohybových činnostech pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností měření a posuzování pohybových dovedností základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí pohybové hry s různým zaměřením netradiční pohybové hry a aktivity využití hraček a netradičního náčiní při cvičení pohybová tvořivost přetahy a přetlaky základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem základy estetického pohybu základy atletiky – sprint, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her manipulace s míčem herní činnosti jednotlivce spolupráce ve hře průpravné hry turistika a pobyt v přírodě – chování v dopravních prostředcích, při přesunu, chůze v terénu ochrana přírody hygiena plavání adaptace na vodní prostředí další pohybové činnosti cvičení na nářadí	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• respektuje zdravotní handicap • chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti • uvědomuje si, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly • uvědomuje si, že běhy, skoky a hody patří mezi nejvhodnější přirozené činnosti, které všestranně ovlivňují organismus • uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze • uvědomuje si, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových dovedností **TV-3-1-02** zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • zvládá základní způsob házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládne podle svých možností a schopností základní gymnastické prvky • zvládá základní techniky běhu, skoku z místa a hodu míčkem • zvládá základní způsob házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti • zvládá základní techniky chůze • zvládá cvičení na nářadí	posilovací cvičení míčové hry jednotlivců, ve dvojicích, ve skupinách modifikace běhu hry venku základní plavecké dovednosti – jeden plavecký způsob	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• zvládá základní pohybové činnosti z akrobacie • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou •zvládne plavecký styl, nebojí se vody **TV-3-1-03** spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • spolupracuje při týmových hrách **TV-3-1-04** uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a uplatňuje je • uvědomuje si nebezpečí v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil **TV-3-1-05** reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní • zná základní pojmy související s během, skokem a hodem • pojmenuje používané náčiní, osvojované dovednosti, nejznámější sportovní hry • zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem • dovede pojmenovat základní atletické		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
disciplíny • zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, nejznámější sportovní hry • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • pojmenuje základní činnosti ve vodě **TV-5-1-12** zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
-	projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
-	zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Ročník: 4. a 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti **TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením **TV-5-1-06** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví **TV-5-1-07** užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení **TV-5-1-04** uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- cvičení kompenzující jednostranné zatěžování nejen ve škole, ale i při sportu, regenerovat a odpočívat po pohybových činnostech; **Sportovní hry:** - přihrávka jednoruč, obouruč - dribling (slalom, běh vzad) - střelba jednoruč a obouruč na koš - střelba na branku - cvičení s plnými míči - vybíjená, přehazovaná, minifotbal **Pořadová cvičení:** - nástup; - základní obraty na místě - pochodové tvary, klus v pochodovém tvaru **Pohybové hry:** - pro rozvoj rychlosti, - síly, obratnosti, vytrvalosti - pro zdokonalování - pohybových dovedností - soutěživé a bojové - pro rozvoj tvořivosti a představivosti	**OSV** **Psychohygiena** - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.), hledání pomoci při potížích **OSV**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy **TV-5-1-09** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky **TV-5-1-10** orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace **TV-5-1-03** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her **TV-5-1-05** jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**Úpoly:** - pohybové hry s přetahy a přetlaky - průpravné úpoly **Netradiční náčiní při cvičení:** - drátěnky, hrkačky; **Jiné pohybové aktivity:** - švihadla, ringo, lano, obruče **Atletika:** - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh do 15 minut - polovysoký, polonízký a nízký start - skok daleký - běžecká abeceda a její modifikace **Gymnastika:** - akrobacie (stoj na rukou s dopomocí, kotoul, přemet stranou v zákl.provedení, vázání prvků do akrobatické řady) - přeskok (průpravná cvičení pro skrčku a pro roznožku přes kozu našíř) - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu při přeskoku 2 – 4 dílů bedny a při roznožce a skrčce přes kozu - kruhy (houpání na kruzích se správnou činností	**seberegulace a sebeorganizace** - cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- nohou, vis vznesmo a střemhlav s dopomocí) - kladinka (základní obraty na obou nohách a na jedné noze, dřep na kladince) - šplh (na tyči) - cvičení kompenzující jednostranné zatěžování nejen ve škole, ale i při sportu, regenerovat a odpočívat po pohybových činnostech - práce se stopkami, sestavení výkonnostních tabulek - schopnost rozpoznat a popsat špatné a dobré pohybové návyky u sebe i spolužáků - dodržování pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - organizace cvičebního prostoru - spolupráce ve hře při kolektivních sportech; - vztah ke sportu, zásady jednání a fair-play - terminologie nových osvojených dovedností a používaného nářadí a náčiní - příprava nářadí a náčiní podle nákresu; - rozcvička, soutěže	**OSV** - osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí **EV** - vztah člověka k prostředí **OSV**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- znát základní zdroje informací o tělesné výchově a sportu	sociální rozvoj; kooperace a kompetice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny zná základní startovní povely	**Atletika** Běh vytrvalostní 1000/1500m Běhy rychlé,sprint 60m Technika nízkého startu	**OSV** **Rozvoj schopnosti poznávání** Cvičení smyslového vnímání

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích dokáže zvládnout cvičební prvek s dopomocí,při cvičení uplatní svůj fyzický fond dovede využívat gymnastické prvky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play snaží se o fair play jednání při hrách,má radost ze hry,ne z prohry jiného uplatňujezkušenosti z míčových her v dalších sportech zná základní pravidla jednotlivých sportovních her **TV-9-3-03** dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji **TV-9-3-05** sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ***TV-9-2-*02** ví o svých pohyb.přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je ovlivňuje dovede se soustředit na správné a přesné provedení pohybu	Skok daleký-technika Hody-technika hodu **Gymnastika** Akrobacie-kotoul vpřed,kotoul vzad-přemet stranou Kruhy-komíhání na kruzích,svis vznesmo Přeskok-koza našíř-skrčka, roznožka Šplh-technika **Úpoly** Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, pády stranou, vzad **Sportovní hry** Fotbal, florbal, basketbal, vybíjená **Komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech **Pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Průpravná,koordinační,kompenzační a kondiční cvičení**	**OSV** **Mezilidské vztahy** **MR** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **VDO** **Občanská společnost a škola** Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole **MKV** Kooperace a kompetice **OSV** **Lidské vztahy** Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi **MEV** **Práce v realizačním týmu**

Výstupy	Učivo	**Průřezová témata**
osvojí si nové pohybové dovednosti,dodržuje pravidla fair play ***TV-9-1-04*** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ***TV-9-1-01*** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu ***TV-9-1-02*** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ***TV-9-1-05*** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody,silničního provozu	cvičení se švihadly,plnými míči na lavičkách a žebřinách **Pohybové a netradiční pohybové činnosti** Přehazované,ringo, vybíjená **Význam pohybu pro zdraví** **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech**	Utváření týmu Komunikace a spolupráce v týmu **EV** **Vztah člověka k prostředí** Prostředí a zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu, chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

Ročník:7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Zvládá techniku nové atletické disciplíny Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy Zná základní atletická pravidla **TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly** Zvládá přemet stranou, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond	**Atletika** Běh vytrvalostní na 1000/1500m Hody míčkem, granátem Sprint-60m,nízký start, atletickáabeceda **Gymnastika** Akrobacie-rovnovážné polohy, kotoul vpřed, vzad a letmo, stoj na rukou, přemet stranou, gymn. vazby Kruhy-svis vznesmo a střemhlav Přeskok-roznožka a skrčka přes kozu Švédská bedna-výskoky, přeskoky Kladina-rovnovážná cvičení, poskoky ,obraty Šplh na tyči a laně-technika Rytmická a kondiční gymnastika-rytmus /dívky/ **Úpoly** Střehové postoje, pády stranou,	**OSV** **Rozvoj schopnosti poznávání** Cvičení smyslového vnímání Hv-pohyb spojený s hudbou **OSV** **Mezilidské vztahy** Podpora,pomoc **VDO**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem. Zná základní gymnastické pojmy. **TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** **TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků. Dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení, dovede prožívat cvičení a vytváří vlastní pohybové představy. Zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních vleky, sjezdovky-řídí se jimi. zvládá dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu **TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora**	vzad, úpolové hry **Sportovní hry** Fotbal, florbal, basketbal, volejbal – pravidla, HČJ, PC, HK, PH, hra. **Průpravná ,koordinační ,kompenzační a kondiční cvičení** **Zdravotně orientovaná zdatnost** – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením **Lyžování a SNB –** rozšiřující učivo sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku /lyžařský kurz/ **Netradiční sporty** Pálkovací hry,ringo,stolní tenis, **Historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta **Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech** **Význam pohybu pro zdraví**	**Občanská společnost a škola** Demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole **MR** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV** Kooperace a kompetice **MKV** **Lidské vztahy** Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi **EV** **Vztah člověka k prostředí** Prostředí a zdraví **MEV** **Práce v realizačním týmu** Utváření týmu,komunikace a spolupráce

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** Ví, že hra a pohyb. činnosti přinášejí radost, Zná zásady bezpečnosti při nich, snaží se o dodržování pravidel fair play. Upevňuje mezilidské vztahy. **TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	**Hygiena a bezpečnost při pohybových hrách**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
	chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Zvládá techniku atletických disciplín Dokáže změřit a zapsat atletické výkony. Umí vydat povely pro start, zná průpravná cvičení pro jednotlivé atletické disciplíny. Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy. **TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program**	**Atletika** Běh vytrvalostní 1000/1500m Skok daleký Hody míčkem, granátem-technika, výkon Sprint 60m,štafetová předávka Nízký start, šlapavá a švihová technika běhu **Gymnastika** Akrobacie-kotouly, přemet stranou, stoje na rukou Kruhy-komíhání Přeskok-koza, bedna-různé modifikace skoků a přeskoků	**OSV** **Rozvoj schopnosti poznávání**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Zvládá gymnastické prvky na jednotlivých nářadích. Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí a dopomoc poskytnout. Při cvičení uplatní svůj fyzický fond, dovede využívat gymnastické prvky pro rozvoj své zdatnosti a pro správného držení těla Zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení **TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.** Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu, dokáže připravit samostatně jednoduchá cvičení, zná význam kompenzačních cvičení pro zdraví a správný rozvoj, Zvládá aerobní cvičení, vnímá hudbu a rytmus **TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** **TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.** Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků Zná pravidla jednotlivých her, zvládne organizaci.	Kladina-rovnovážná cvičení, chůze obraty, poskoky Šplh na laně a tyči, technika **Úpoly** Střehové postoje, pády stranou,vzad, aktivní obrana proti držení paží **Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí** **Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení** cvičení s hudbou, kruhový trénink,cvičení s plnými míči, švihadly,na lavičkách a žebřinách, posilovací cvičení, cvičení na rozvoj rychlosti, síly a obratnosti **Sportovní hry** Fotbal, florbal, basketbal, volejbal, házená – pravidla, HČJ, PC, HK, PH, hra. **Netradiční sporty** Pálkovací hry, stolní tenis, ringo **Význam pohybu pro zdraví**	Cvičení smyslového vnímání **OSV** **Mezilidské vztahy** Podpora,pomoc Hv-pohyb spojený s hudbou **MR** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV** Kooperace a kompetice **VDOObčanská společnost a škola** Demokratická atmosféra a demokra- tické vztahy ve škole **MKV** **Lidské vztahy**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora **TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu** **TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci** Má radost z průběhu pohybové aktivity, umí zvolit taktiku i vyhodnotit výsledek. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. **TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	**.** **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech**	Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi **MEV** **Práce v realizačním týmu** Utváření týmu Komunikace a spolupráce v týmu **EV** **Vztah člověka k prostředí** Prostředí a zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
	chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

Ročník:9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli. Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy **TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem**	**Atletika** Běh vytrvalostní na 1000/1500m 60m,nízký start, atlet .abeceda, Běh do zatáčky, štafetová předávka Hod míčkem, granátem-technika a výkon	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program **TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** Zvládá gymnastické prvky na jednotlivých nářadích. dokáže zvládnout obtížnější prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond, umí odhadnout své pohybové dovednosti a spojit jednotlivé prvky do vazby nebo sestavy Uvědomuje si význam sebeobranných činností. **TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.** **TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu** Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech . Dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků Dokáže vysvětlit různé účinky cvičení, zná význam cvičení pro zdraví a správné držení těla, zná posilovací cvičení pro jednotl. svalových skupiny **TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu**	**Gymnastika** Akrobacie-kotouly, přemet stranou, gymnastické vazby a sestavy Kruhy - komíhání, spojování prvků do vazeb Přeskoky-koza, bedna-roznožka, skrčka, obměny skoků Šplh-tyč, lano-technika Kladina-skoky, poskoky, obraty **Úpoly** Držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi **Netradiční sporty** Dle výběru, možností a podmínek Pálkovací hry, softbal, stolní tenis, petang, ringo, badminton **Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční, posilovací a rytmická cvičení** Cvičení s náčiním/švihadly,míči,na žebřinách,lavičkách/ Cvičení s hudbou Cvičení na stanovištích/kruhový trénink/ **Sportovní hry** Fotbal, florbal, basketbal, volejbal, hazená - pravidla, HČJ, PC, HK, PH, hra. **Význam pohybu pro zdraví**	**OSV** **Rozvoj schopností poznávání** Cvičení smyslového vnímání **OSV** **Mezilidské vztahy** Podpora,pomoc **MR** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **OSV** Kooperace a kompetice **VDO** **Občanská společnost a škola** Demokratická atmosféra a demo-

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci **TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže** **TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost** Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí, zvládá i delší pobyt v přírodě a přesun do 25 km. Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti **VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím** Odmítá drgy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu apřizpůsobí jim svou činnost.	**Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí.** **Organizace prostoru a pohybových činností** **Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech** **Stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	kratické vztahy ve škole **MKV** **Lidské vztahy** Udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi **MEV** **Práce v realizačním týmu** Utváření týmu,komunikace a spo- lupráce **EV** **Vztah člověka k prostředí** Prostředí a zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
	chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06p	*spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

5.17. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

I. stupeň

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Pracovní činnosti spadá pod oblast **Člověk a svět práce**, která postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce této vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vzdělávací obsah je rozdělen na prvním stupni na čtyři tematické okruhy**:**
práce s drobným materiálem**,** konstrukční činnosti**,** pěstitelské práce**,** příprava pokrmů.

Časová dotace: 1. až 5.ročník - l hodina týdně
Celková dotace předmětu na 1. stupni: 5 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. **Kompetence k učení**

Žák:

- vyhledává a třídí informace, které využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- propojuje je a systematizuje
- samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíle učení (umí posoudit vlastní pokrok)
- cítí potřebu dalšího studia a celoživotního vzdělávání na základě prožitku úspěchu

2. **Kompetence k řešení problémů**

Žák:

- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, k jejich rozpoznávání a pochopení nesrovnalostí
- zdrojům informací, které žáka povedou k řešení problému
- ověřování správnosti řešení problému

3. **Kompetence komunikativní**

Žák:

- správně formuluje a vyjadřuje své myšlenky
- naslouchá druhým lidem a účinně se zapojuje do diskuse (umí obhájit svůj názor)

- porozumí různým typům textu a obrazovým materiálům
- využívá široké možnosti informačních a komunikačních prostředků
- aktivně zapojuje do společného dění

4**. Kompetence sociální a personální**

Žák:

- je schopen pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací
- poskytuje a požádá o pomoc v případě potřeby
- efektivně řeší daný úkol
- zvyšuje si sebedůvěru

5. **Kompetence občanské**

Žák:

- účastní se na utváření pravidel hodnocení
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

6. **Kompetence pracovní**

Žák:

- bezpečně a účinně používání materiály a nástroje
- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- hodnotí výsledky pracovní činnosti z hlediska kvality a funkčnosti

7. **Kompetence digitální**

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení a při zapojení do života školy
- získává, vyhledává a třídí data, informace a digitální obsah

II. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti je zařazen do oblasti Člověk a svět práce. Pracovní činnosti postihují široké spektrum pracovních činností a technologií, vedou k získání základních dovedností v různých oborech činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků. Zaměřují se na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňují vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění se společnosti. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Postupně se buduje systém, který poskytuje informace ze sféry výkonu práce a pomáhá žákům při rozhodování o profesním zaměření.

Předmět pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. Časová dotace činí 1 hodina týdně ve všech ročnících.

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci práce, užívání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v životě
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je úzce spojena s pracovní činností člověka
- objektivnímu poznávání světa, sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka a životnímu prostředí
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení poznatků a dovedností významných pro volbu životního a profesního zaměření.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých pracovních postupů
- práce ve skupinách

Rozdělení žáků do skupin a počet skupin je limitován vybavením školy, kapacitou učebny, nářadím a pomůckami. Je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.
Řád učebny je součástí vybavení školních dílen, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

<u>Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků</u>

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává pojmy týkající se Pč
- nalézá souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- využívá vlastní poznatky a zkušenosti z jiných předmětů
- buduje pozitivní přístup a vztah k práci
- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- poznává význam a smysl učení, získává pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá a respektuje názory druhých
- plní úkoly, při kterých vzájemně komunikuje s ostatními
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá druhým, porozumí jim, zapojuje se do diskuse

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší problémové situace související s učivem Pč
- samostatně promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- aplikuje získané poznatky v praxi
- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se kriticky myslet, je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální
Žák:
- účastní se skupinového vyučování
- je odpovědný za své jednání
- ochotně pomáhá ostatní, umí jim naslouchat a umí požádat o pomoc
- samostatně řeší úkoly a dosahuje pocitu uspokojení
- spolupracuje ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňuje dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské
Žák:
- dodržuje pravidla slušného chování
- respektuje pravidla pro práci s pomůckami a nářadím
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy
- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti

Kompetence pracovní
Žák:
- bezpečně používá nářadí, pomůcky a další vybavení školních dílen
- dodržuje základní pravidla BOZP, ochrany ŽP a řád učebny
- přistupuje k vlastní práci z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, zdraví svého i ostatních
- k vyhledávání a využívání informací využívá různé zdroje
- využívá znalosti a zkušenosti získané v hodinách k řešení problémů
- využívá získané znalosti v rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální
Žák:
- ovládá digitální zařízení
- využívá digitální technologie k usnadnění a zautomatizování rutinní činnosti
- pomocí digitálních technologií zefektivňuje či zjednodušuje své pracovní postupy, zkvalitňuje výsledek své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje se v rámci pracovních činností s novými technologiemi a kriticky hodnotí jejich přínosy
- při práci reflektuje rizika využívání nových digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem **ČSP-3-1-01** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • mačká, trhá, skládá, překládá • lepí, stříhá, vystřihuje • stříhá textil a nalepuje textilii • navléká, aranžuje, třídí přírodní materiál **ČSP-3-1-02** pracuje podle slovního návodu a předlohy **Konstrukční činnosti** **ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • seznamuje se s návodem a předlohami stavebnice a jejími částmi • sestavuje plošné tvary i jednoduché prostorové tvary • rozebere model a provede úklid součástí stavebnice **Pěstitelské práce** **ČSP-3-3-01** provádí pozorování přírody • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích **ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny • pečuje o nenáročné pokojové rostliny **Příprava pokrmů**	práce s papírem a kartonem práce s textilem práce s přírodninami práce s modelovací hmotou funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce práce se stavebnicemi-plošné, prostorové práce s návodem, předlohou pozorování přírody péče o pokojové rostliny	OSV 1, OSV 5, OSV 8, OSV 9, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování **ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování	pravidla správného stolování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Práce s drobným materiálem ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy **Konstrukční činnosti** ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi **Pěstitelské práce** ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny **Příprava pokrmů** ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Ročník: 2.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem		OSV 1, OSV 5, OSV 8,
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	práce s papírem a kartonem práce s textilem	OSV 9, EV 4
• skládá, překládá, stříhá, vystřihuje, nalepuje	práce s přírodninami
• obkresluje tvary podle šablony	práce s modelovací hmotou
• navléká do jehly a udělá uzlík	funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů
• sešije jednoduchý šev	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
• navléká, aranžuje, dotváří, opracovává, třídí přírodní materiál	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	
Konstrukční činnosti	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	práce se stavebnicemi-plošné, prostorové
• sestavuje složitější modely ze stavebnice	práce s návodem, předlohou
• pracuje podle předlohy, dodržuje pracovní postup	
Pěstitelské práce	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody	
• provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	pozorování přírody
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostlin	péče o pokojové rostliny
Příprava pokrmů	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	pravidla správného stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	jednoduchá úprava stolu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
Práce s drobným materiálem	
ČSP-3-1-01p	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy
Konstrukční činnosti	
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
Pěstitelské práce	
ČSP-3-3-01p	provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů	
ČSP-3-4-01p	upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování

Ročník: 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem **ČSP-3-1-01** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • překládá, skládá, stříhá, vystřihuje • obkresluje přesně podle šablony • lepí, slepuje, polepuje • přišije dvoudírkový knoflík	práce s papírem a kartonem práce s textilem práce s přírodninami práce s modelovací hmotou funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV 1, OSV 5, OSV 8, OSV 9, EV 4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy **Konstrukční činnosti** **ČSP-3-2-01** zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • sestavuje složitější modely ze stavebnic • pracuje s návodem, předlohou nebo vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice **Pěstitelské práce** **ČSP-3-3-01** provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • průběžně sleduje pěstované rostliny • z výsledků pozorování vyvozuje závěry **ČSP-3-3-02** pečuje o nenáročné rostliny • samostatně se stará o pokojové rostliny **Příprava pokrmů** **ČSP-3-4-01** připraví tabuli pro jednoduché stolování • příprava jednoduchého pokrmu **ČSP-3-4-02** chová se vhodně při stolování	práce se stavebnicemi-plošné, prostorové práce s návodem, předlohou pozorování přírody ošetřování pokojových rostlin jednoduchá úprava stolu	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem	
ČSP-3-1-01p	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé
	Předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy
Konstrukční činnosti	
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
Pěstitelské práce	
ČSP-3-3-01p	provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů	
ČSP-3-4-01p	upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování

Ročník: 4. a 5.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem **ČSP-5-1-01** vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti výrobky z daného materiálu **ČSP-5-1-02** využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic **ČSP-5-1-03** volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	➢ přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, keramická hlína aj. ➢ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a užití ➢ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV4 OSV5

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	➢ lidové zvyky, tradice, řemesla	VMEGS1
Konstrukční činnosti **ČSP-5-2-01** provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	➢ stavebnice, sestavování modelů	EV4
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	➢ práce s návodem, předlohou, jednoduchý náčrt	OSV5
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu		
Pěstitelské práce **ČSP-5-3-01** provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	➢ základní podmínky pro pěstování rostlin – půda, výživa rostlin, osivo	EV2
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle zásad pokojové i jiné rostliny	➢ pěstování pokojových rostlin ➢ alergie	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	➢ pěstování pokojových rostlin	EV4
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➢ rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
Příprava pokrmů **ČSP-5-4-01** orientuje se ve výbavě kuchyně	➢ základní vybavení kuchyně	
➢ připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-02	➢ výběr, nákup a skladování potravin	
➢ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-03	➢ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV4

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
➢ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni ČSP-5-4-04	➢ technika v kuchyni – historie a význam	VMEGS1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Práce s technickými materiály **ČSP-9-1-01** provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - chápe význam pracovních činností a důležitost manuální práce **ČSP-9-1-02** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - zná druhy dřeva a orientuje se v jeho rozdělení	**Práce s technickými materiály I** **Práce se dřevem a odpadovým materiálem** - vlastnosti materiálu, užití v praxi - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro práci se dřevem - zpracování dřeva (řezivo, dýhy, překližky) - rýsování, upínání	**OSV1** **OSV2** **OSV3** **OSV9** **OSV5**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- uvědomuje si důležitost přírodních materiálů - zná druhy kovů, orientuje se v jejich rozdělení - vnímá důležitost přírodních nerostů a jejich využití v praxi - má základní znalosti o vzniku a vývoji oděvu - je seznámen s kulturou a historií odívání - zvládá jednoduché postupy ručního šití - používá vhodné pomůcky a materiály - orientuje se v návodech k obsluze šicích strojů a žehliček - dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci - umí zapojit šicí stroj, žehličku - využívá dovednost, estetiku, vkus, úpravu - využívá znalosti v domácnosti - zná základy pletení a háčkování **ČSP-9-1-03** organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - získává a třídí si poznatky k budoucí profesní orientaci **ČSP-9-1-04** užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, umí přečíst rozměry výrobku **ČSP-9-1-05** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje řád školní dílny - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci - poskytne první pomoc při úrazu	- řezání, pilování, broušení, vrtání - spojování hřebíky - povrchová úprava **Práce s textilem** - vznik a vývoj oděvů, kultura odívání - základy ručního šití, druhy stehů – vzorník - návlek spodní a vrchní nitě, zapojení šicího stroje a žehličky - bezpečnost při šití a žehlení - šití polštáře, krátké nebo dlouhé sukně - základy pletení a háčkování **Základy technického kreslení** - druhy čar - technické písmo **Organizace, bezpečnost a hygiena práce**	**OSV10** **OSV11** **OSV4** **MV1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Pěstitelské práce, chovatelství **ČSP-9-3-01** volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - umí pečovat o květiny a travnaté plochy - zdokonaluje se v základních pracích při péči o půdu - provádí jednoduché zemědělské práce - zná rozdíl mezi setím a sázením - charakterizuje hlavní práce na zahradě - rozezná základní druhy zeleniny a ovocných stromů - provádí jednoduché zemědělské práce - zvládá rychlení, přepichování a přesazování rostlin - zapojuje se do ochrany přírody **ČSP-9-3-02** pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - pečuje o rostliny a květiny - učí se ošetřovat stromy a pečovat o ně - zvládá jednoduché aranžování květin **ČSP-9-3-03** používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné nástroje a nářadí - provádí jednoduchou údržbu nářadí a nástrojů **ČSP-9-3-04** prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty **ČSP-9-3-05** dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty - charakterizuje hlavní práce na zahradě	**Základní podmínky pro pěstování** - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy **Zelenina** - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů zeleniny **Okrasné rostliny** - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevina květin - květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin **Ovocné rostliny** - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování **Léčivé rostliny, koření** - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, - rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie **Chovatelství** - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt - se známými a neznámými zvířaty	**EV3** **EV4**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Příprava pokrmů		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - orientuje se v základním vybavení kuchyně - udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy - orientuje se v návodech k obsluze jednoduchých kuchyňských spotřebičů	**Kuchyně** - základní vybavení - udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu	**OSV1** **OSV2** **OSV4** **OSV5** **OSV8**
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - seznamuje se s nabídkou vhodných surovin ke zpracování pokrmů - připraví samostatně a ve skupině jednoduchý pokrm studené a teplé kuchyně	**Potraviny** - výběr, nákup, skladování - skupiny potravin - zásady správné výživy - sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** - studená kuchyně - základní způsoby tepelné úpravy pokrmů - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	**OSV10** **OSV11**
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - připraví tabuli pro jednoduché stolování - dodržuje pravidla stolování a společenského chování	**Úprava stolu a stolování** - jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu - slavnostní stolování v rodině - zdobné prvky a květiny na stole	
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		
Tematický okruh – Práce s technickými materiály		
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - chápe význam pracovních činností a důležitost manuální práce	**Práce s technickými materiály II** **Práce se dřevem a odpadovým materiálem** - Řezání, dlabání, vrtání, hoblování - Spojování (vruty, lepením, plátováním, čep a kolík)	**EV2** **EV3** **EV4**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - zná druhy dřeva a orientuje se v jeho rozdělení - uvědomuje si důležitost přírodních materiálů - zná druhy kovů, orientuje se v jejich rozdělení - vnímá důležitost přírodních nerostů a jejich využití v praxi **ČSP-9-1-03** organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - získává a třídí si poznatky k budoucí profesní orientaci **ČSP-9-1-04** užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - orientuje se v technické dokumentaci - uvědomuje si důležitost technického kreslení - zvládá vlastní náčrt jednoduchého výrobku **ČSP-9-1-05** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje řád školní dílny - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci - poskytne první pomoc při úrazu	- Úprava povrchu transparentními nátěry, nátěr dřeva štětcem (druhy nátěrových hmot, pracovní postup) **Technické kreslení** - Pravoúhlé promítání - Kreslení jednoduchých technických výkresů - Řez a průřez **Organizace, bezpečnost a hygiena práce**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Práce s technickými materiály **ČSP-9-1-01** provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - chápe význam pracovních činností a důležitost manuální práce	**Práce s technickým materiálem III** **Práce s plasty** - vlastnosti plastů	**EV3** **EV4** **OSV1**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - porovnává vlastnosti plastů s dalšími technickými materiály - osvojí si základní pracovní dovednosti ručního obrábění plastů - zhotoví jednoduché výrobky z plastu **ČSP-9-1-03** organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - získává a třídí si poznatky k budoucí profesní orientaci **ČSP-9-1-04** užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - orientuje se v technické dokumentaci - uvědomuje si důležitost technického kreslení - zvládá vlastní náčrt jednoduchého výrobku **ČSP-9-1-05** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje řád školní dílny - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci - poskytne první pomoc při úrazu ***Tematický okruh – Provoz a údržba domácnosti*** **ČSP-9-4-01** provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví **ČSP-9-4-02** ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- ruční obrábění plastů (upínání, oddělování, polování, povrchová úprava) - vrtání - jednoduché tvarování teplem - spojování (lepením, teplem) **Organizace, bezpečnost a hygiena práce** **Finance, provoz a údržba domácnosti** - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory - hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti - údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti - postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace	**OSV2** **OSV3** **OSV4** **OSV9** **OSV5** **OSV10** **OSV11** **VDO1** **VDO2**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu **ČSP-9-4-04** dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem ***Tematický okruh – Svět práce*** **ČSP-9-8-01** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností **ČSP-9-8-02** posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - vysvětlí možný vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení **ČSP-9-8-03** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - popíše pracovní prostředí vybraných profesí - porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání **ČSP-9-8-04** prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a objasní nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích	- spotřebiče v domácnosti **Elektrotechnika v domácnosti** - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití - ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu - nebezpečí úrazu elektrickým proudem **Trh práce** - povolání lidí - druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter, pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce **Volba profesní orientace** - základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	**VMEGS3**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
		MEDV1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Práce s technickými materiály **ČSP-9-1-01** provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - chápe význam pracovních činností a důležitost manuální práce **ČSP-9-1-02** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - porovnává vlastnosti kovů s dalšími technickými materiály - osvojí si základní pracovní dovednosti ručního obrábění kovů - zhotoví jednoduché výrobky z kovu a kombinuje různý technický materiál **ČSP-9-1-03** organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - získává a třídí si poznatky k budoucí profesní orientaci	**Práce s technickými materiály IV** **Práce s kovem** - nejčastěji používané kovy (ocel, měď, hliník ...) - práce s drátem (měření, oddělování, ohýbání) - práce s plechem (rovnání, měření, orýsování, stříhání, ohýbání) - výroba oceli, druhy - vlastnosti kovů - řezání, pilování, vrtání, nýtování - povrchová úprava - měkké pájení kovů - kovoobráběcí stroje **Práce s různými druhy materiálů** - kombinace technických materiálů – dřevo, plast, kov, textil	**OSV1** **OSV2** **OSV4** **OSV5** **OSV8** **OSV10** **OSV11** **EV2** **EV3** **EV4**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - orientuje se v technické dokumentaci - uvědomuje si důležitost technického kreslení **ČSP-9-1-05** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje řád školní dílny - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci - poskytne první pomoc při úrazu	**Organizace, bezpečnost a hygiena práce**	
Tematický okruh – Svět práce **ČSP-9-8-01** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - vyhledává na internetu informace potřebné pro volbu povolání **ČSP-9-8-02** posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace **ČSP-9-8-03** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - využije informace poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání a povolání **ČSP-9-8-04** prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - zamýšlí se nad změnami, se kterými se musí po odchodu ze základní školy vyrovnat - seznámí se s postupy při přijímání uchazečů o studium na střední škole	**Možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů - přijímací řízení - informace a poradenské služby **Zaměstnání** - způsoby hledání zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu) - infomační základna pro volbu povolání - problémy nezaměstnanosti - úřady práce - psaní životopisu, motivačního dopisu - pohovor u zaměstnavatele - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **Podnikání** - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání	**VDO1** **VDO2**

Výstupy	Učivo	**Průřezová témata**
- zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		**VDO3**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů

- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

4.18. Cvičení z českého jazyka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět CvČj se vyučuje

v 9. ročníku - 1 hodinu týdně.

Formy a místo realizace:

- vyučovací hodina - skupinové vyučování (s využitím jazykových příruček, pracovních listů, odborné literatury, časopisů a internetu), výklad, samostatná práce (vyhledávání informací, práce s autentickými materiály), hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- odborné exkurze a vycházky
- vyučování probíhá ve třídách, v pracovně informatiky, v historických lokalitách a objektech spojených s osobnostmi literatury

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, …).

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,…

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,…)

EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,…)

EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství,…

MDV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel
vede žáky k vyhledávání a třídění informací
vede žáky k užívání správné terminologie
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
sleduje při hodině pokrok všech žáků
vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel
zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel
zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel
vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru
vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žák je schopen ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák je schopen získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák je schopen vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- žák je schopen využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák je schopen chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- žák je schopen předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Obecné výklady o jazyce	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • volí vhodné jazykové prostředky pro určitý komunikační záměr	řeč, jazyk, projev mluvený a psaný	
	Zvuková stránka jazyka	
• správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny	samohlásky, souhlásky, spodoba znělosti	
	Pravopis	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami **ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí** • procvičuje známá pravidla pravopisu	pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební	
	Tvoření slov	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	stavba slova, odvozování, skládání, zkracování	

	Ohebné slovní druhy	
• správně skloňuje podstatná jména • skloňuje a stupňuje přídavná jména • používá správné tvary zájmen a číslovek • vhodně používá slovesné tvary	slovní druhy ohebné, podstatná jména obecná a vlastní, hromadná a pomnožná, stupňování přídavných jmen	
	Neohebné slovní druhy	
• vhodně používá neohebné slovní druhy	příslovce, příslovečné spřežky	
	Větné členy	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • rozezná větu jednoduchou a souvětí určuje větné členy	skladební dvojice, věta jednočlenná, dvojčlenná, sponová slovesa	
	Souvětí	
• hledá rozdíly ve stavbě věty a souvětí • orientuje se v rozdílech mezi větou jednočlennou a dvojčlennou • rozlišuje	souvětí souřadné a podřadné, věty hlavní a vedlejší, druhy vět vedlejších, poměry mezi větami v souřadném souvětí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p	ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p	zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-3-01p	orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p	ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p	rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p	dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře

5.19. Cvičení z matematiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časová dotace : 9. ročník 1 hodina

Charakteristika: Předmět cvičení z matematiky doplňuje vzdělávací obsah oboru matematika a její aplikace. Žáci si tento předmět vybírají v rámci nabídky volitelných předmětů.

Obsah předmětu je tvořen tematickými okruhy: početní operace s racionálními čísly, poměr, úměrnost, procenta, mnohočleny, lineární rovnice, slovní úlohy řešené rovnicemi, soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými, rovinné útvary, tělesa a goniometrické funkce

Cílem volitelného předmětu cvičení z matematiky je vést žáka k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech. Rozvíjet jeho schopnost spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi. Posilovat jeho důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie: Ve cvičení z matematiky žáci nejen řeší úlohy z praxe, ale také sami matematizují reálné situace. Samostatně i ve skupinách vyhledávají informace z různých zdrojů – média, literatura, internet. Učitelé využívají práci ve skupině, modelové vyučování, projektové vyučování i samostatnou práci žáků.
V hodinách cvičení z matematiky učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:
Žák:

- využívá vhodné naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek
- Vyhledává a třídí informace, uvádí do souvislostí nově nabyté poznatky s denním životem

Komunikativní kompetence:
Žák

- se srozumitelně vyjadřuje v matematickém jazyce a rozumí obsahu sdělení
- stručně, jasně a výstižně formuluje své myšlenky, které spolu s ostatními potvrzuje nebo vyvrací

Kompetence k řešení problémů:
Žák

- samostatně i ve skupině s využitím matematických poznatků řeší úlohy z praxe

Kompetence sociální a personální:
Žák

- se aktivně zapojuje do skupinové práce, vyslovuje vlastní názory, návrhy řešení problémů, ale současně respektuje názory ostatních

Kompetence občanské:
Žák

- si je vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu.
- zvládá běžnou komunikaci se spolužáky a učiteli

Kompetence pracovní:
Žák
- se učí pracovat podle předem stanoveného postupu,
- dokáže zhodnotit výsledek své práce.
- je schopen pracovní koncentrace k dokončení úkolu
- zodpovědně dodržuje určená pravidla
- dílčích výstupů dosahuje každý žák podle svých schopností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí • provádí početní operace s celými a racionálními čísly • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel ***M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*** • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**Početní operace s racionálními čísly** složitější příklady se závorkami slovní úlohy **Poměr, úměrnost** postupný poměr měřítko mapy slovní úlohy trojčlenka	OSV1 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 OSV 2 OSV 3 OSV 4 OSV 5 OSV 6 OSV 7 VMEGS 2

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• matematizuje a řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky ***M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*** • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí • matematizuje a řeší slovní úlohy s využitím počtu procent, procentové části, celku • řeší příklady na výpočet úroků ***M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním provádí základní operace s mocninami*** zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými • užívá vzorce druhých mocni pro zjednodušení výrazů ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic*** • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	**Procenta** základní pojmy z bankovnictví (úrok, sazba) slovní úlohy na výpočet úroku **Mnohočleny** početní operace s mocninami složitější úpravy mocnin vyjádření slovního textu matematickými výrazy úpravy mnohočlenů hodnota výrazu **Lineární rovnice, slovní úlohy řešené rovnicemi** složitější slovní úlohy řešené lineárními rovnicemi úlohy na dělení na nestejné části úlohy o pohybu úlohy o společné práci úlohy o směsích	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblast ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí jejich soustav*** • nalézá různá řešení předkládaných situací • analyzuje a řeší slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • při řešení úloh účelně využívá kalkulátor ***M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*** • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky • využívá potřebnou matematickou symboliku • vypočítá obvod a obsah rovinných obrazců • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovinných obrazců • při řešení účelně využívá kalkulátor ***M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*** ***M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*** ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles*** • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými složitější soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých metoda sčítací a dosazovací **Rovinné útvary** rozdělení a vlastnosti rovinných útvarů vzorce pro výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů rovinných útvarů konstrukce rovinných útvarů z daných prvků popis konstrukce – užití matematické symboliky **Tělesa** Hranoly rozdělení hranolů slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemů a povrchů hranolů výpočet objemu a povrchu válce slovní úlohy vedoucí k výpočtu povrchu a objemu válce výpočet objemu a povrchu jehlanu a kužele koule, poloměr koule	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
• nalézá různá řešení předkládaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky z různých tematických a vzdělávacích oblastí • řeší úlohy na prostorovou představivost • matematizuje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu povrchu a objemu • samostatně vypracuje test • orientuje se v testu • vybere jednodušší a složitější úlohy v testu ***M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků*** · užívá goniometrických funkcí při výpočtech v pravoúhlém trojúhelníku • užívá goniometrických funkcí při výpočtech objemů a povrchů těles a při řešení úloh z praxe • nalézá různá řešení předkládaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost	objem a povrch koule slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemů a povrchu jehlanu, kužele a koule **Příprava na přijímací zkoušky** opakování učiva 6. – 9. ročníku nácvik psaní testů **Goniometrické funkce** goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku vyhledání hodnot goniometrických funkcí v tabulkách a na kalkulátoru výpočty v pravoúhlém trojúhelníku užitím goniometrických funkcí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku* *- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *- zvládá početní úkony s penězi* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami* *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí* *- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

5.20. Cvičení z informatiky

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět cvičení z informatiky dává prostor žákům více porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy a prohlubuje získané znalosti z předmětu Informatika. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Cvičení z informatiky nabízí poznávání nových technologií, jako je např. 3D tisk nebo robotické stavebnice, dále se prohlubují znalosti v rámci kybernetické bezpečnosti a zpracování digitálních dat.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Je kladen důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, tabletech v počítačové učebně. Některá témata probíhají bez počítače.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Předmět cvičení z informatiky je vyučován jako samostatný předmět v 9.ročníku. Časová dotace činí 1 hodinu týdně.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s pomůckami
- skupinová práce při řešení úkolů
- samostatná práce
- projektová výuka
- odborné exkurze

Rozdělení žáků do skupin a počet skupin je limitován vybavením školy, kapacitou učebny a pomůckami. Je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.
Řád učebny je součástí vybavení počítačové učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává pojmy týkající se INF
- nalézá souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- buduje pozitivní přístup a vztah k práci s digitální technikou a pomůckami
- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- samostatně nalézá možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- průběžně zdokonaluje své ICT dovednosti a schopnosti
- k práci přistupuje samostatně a tvořivě

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá a respektuje názory druhých
- plní úkoly, při kterých vzájemně komunikuje s ostatními
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá druhým, porozumí jim, zapojuje se do diskuse
- učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- prezentuje své myšlenky, názory a výsledky své práce
- na vzorových příkladech rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně promýšlí pracovní postupy
- aplikuje získané poznatky v praxi
- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se kriticky myslet, je schopen obhájit svá rozhodnutí
- zpracovává a řeší problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- dokončuje úkoly a zdůvodňuje své závěry
- kriticky hodnotí různé mediální sdělení

Kompetence sociální a personální

Žák:

- se účastní skupinového vyučování, naslouchá a pomáhá ostatním
- je odpovědný za své jednání
- pracuje v týmu, rozdělí a naplánuje práci, hlídá časový harmonogram
- hodnotí výsledek svou práci a práci ostatních
- při vzájemné komunikaci je ohleduplný

Kompetence občanské
Žák:
- dodržuje pravidla slušného chování
- dodržuje legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- cituje použité prameny, chrání své heslo
- při zpracovávání informací kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní
Žák:
- správně a bezpečně používá výpočetní techniku
- organizuje a plánuje postupy plnění úkolu
- aktivně dokončuje započatou práci

Kompetence digitální
Žák:
- správně používá digitální zařízení a technologie
- zná postupy a způsoby, jak získávat, vyhledávat a posuzovat data a informace
- seznamuje se s aplikacemi a službami, které usnadní práci či zjednoduší pracovní postupy
- chápe význam digitálních zařízení a kriticky hodnotí jejich přínosy
- předchází situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožující tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický celek – Digitální technologie **I-9-4-01** popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě **I-9-4-02** ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos **I-9-4-04** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	**Hardware a software** - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) - Kancelářské programy – zpracování obsahu - Grafické programy pro tvorbu rastrové a vektorové grafiky, 3D grafika - Zpracování multimediálních výstupů – zvuk, obraz, animace **Bezpečnost, chybové stavy počítače** - Hesla a jejich bezpečná tvorba **Kybernetická bezpečnost**	**MEDV1** **OSV2** **OSV7**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- Ověřování informací na internetu, Fake news, hoax, spam, kybergrooming - Kyberšikana, stalking a kyberstalking **Digitální identita** - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies, vytváření obsahu sociálních sítí	**OSV8** **MEDV2** **MEDV3** **MEDV5** **MEDV6**
Tematický celek – Algoritmizace a programování		
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné **I-9-2-06** ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu **I-9-2-03** vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	**Programovací projekt a plán jeho realizace** **Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy**	**OSV5** **OSV3** **OSV10**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen **I-9-2-02** rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.21. Tvořivé činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět tvořivé činnosti je zařazen do oblasti Člověk a svět práce. Tvořivé činnosti postihují široké spektrum pracovních činností a technologií, vedou k získání základních dovedností v různých oborech činnosti a přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků. Technicky zaměřené předměty na základních školách jsou důležitými předměty, které u žáků rozvíjí technickou gramotnost, technickou tvořivost, a především technické myšlení a předmět tvořivé činnosti nabízí žákům dále rozvíjet právě tyto zmíněné kompetence. Tvořivé činnosti se zaměřují na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňují vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění ve společnosti. Žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Postupně se buduje systém, který poskytuje informace ze sféry výkonu práce a pomáhá žákům při rozhodování o profesním zaměření.

Předmět tvořivé činnosti je úzce spjat s předmět výtvarná výchova. Žákům je tak nabízeno spojení techniky a kreativního tvoření s prvky estetického cítění.

Předmět tvořivé činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 9. ročníku. Časová dotace činí 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci práce, užívání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v životě
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je úzce spojena s pracovní činností člověka
- objektivnímu poznávání světa, sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka a životnímu prostředí
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení poznatků a dovedností významných pro volbu životního a profesního zaměření.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých pracovních postupů
- samostatná práce
- práce ve skupinách
- projektová výuka, odborné exkurze a technicky zaměřené soutěže

Rozdělení žáků do skupin a počet skupin je limitován vybavením školy, kapacitou odborné učebny, nářadím a pomůckami. Je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce.
Řád učebny je součástí vybavení školních dílen, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává pojmy týkající se tvořivých činnosti
- nalézá souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- využívá vlastní poznatky a zkušenosti z jiných předmětů
- buduje pozitivní přístup a vztah k práci
- získané poznatky kriticky posuzuje, porovnává a formuluje závěry
- poznává význam a smysl učení, získává pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá a respektuje názory druhých
- plní úkoly, při kterých vzájemně komunikuje s ostatními
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá druhým, porozumí jim, zapojuje se do diskuse

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší problémové situace související s učivem tvořivých činnosti
- samostatně promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- aplikuje získané poznatky v praxi
- je schopen pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- učí se kriticky myslet, je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účastní se skupinového vyučování
- je odpovědný za své jednání
- ochotně pomáhá ostatní, umí jim naslouchat a umí požádat o pomoc
- samostatně řeší úkoly a dosahuje pocitu uspokojení
- spolupracuje ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňuje dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

Žák:

- dodržuje pravidla slušného chování
- respektuje pravidla pro práci s pomůckami a nářadím
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- chápe základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy
- respektuje názory druhých, uvědomuje si svá práva a povinnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně používá nářadí, pomůcky a další vybavení školních dílen
- dodržuje základní pravidla BOZP, ochrany ŽP a řád učebny
- přistupuje k vlastní práci z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, zdraví svého i ostatních
- k vyhledávání a využívání informací využívá různé zdroje
- využívá znalosti a zkušenosti získané v hodinách k řešení problémů

- využívá získané znalosti v rozhodování o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá digitální zařízení
- využívá digitální technologie k usnadnění a zautomatizování rutinní činnosti
- pomocí digitálních technologií zefektivňuje či zjednodušuje své pracovní postupy, zkvalitňuje výsledek své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje se v rámci pracovních činností s novými technologiemi a kriticky hodnotí jejich přínosy
- při práci reflektuje rizika využívání nových digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Tematický okruh – Práce s technickými materiály **ČSP-9-1-01** provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - chápe význam pracovních činností a důležitost manuální práce **ČSP-9-1-02** řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - porovnává vlastnosti technických materiálů - osvojí si základní pracovní dovednosti ručního obrábění technických materiálů - zhotoví jednoduché výrobky z technických materiálů a kombinuje různý technický materiál **ČSP-9-1-03** organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - získává a třídí si poznatky k budoucí profesní orientaci	**Práce s technickými materiály IV** **Práce s různými druhy technických materiálů** - kombinace technických materiálů – dřevo, plast, kov, textil - 3D objekty z polymerní hmoty - dekorace domácnosti - aranžování	**OSV1** **OSV2** **OSV4** **OSV5** **OSV8** **OSV10** **OSV11** **EV2** **EV3** **EV4**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - orientuje se v technické dokumentaci - uvědomuje si důležitost technického kreslení **ČSP-9-1-05** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - dodržuje řád školní dílny - dodržuje bezpečnostní a hygienické zásady při práci - poskytne první pomoc při úrazu ***Tematický okruh – Design a konstruování*** **ČSP-9-2-01** sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - vyhledává na internetu informace potřebné ke konstrukčním stavebnicím a ke konstrukčním činnostem **ČSP-9-2-02** navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - pomocí moderních technologií navrhne konstrukční prvky - sestaví jednoduché konstrukce dle vlastního návrhu	**Organizace, bezpečnost a hygiena práce** **Technické stavebnice** - konstrukční stavebnice - elektrotechnické, elektronické stavebnice - sestavování modelů a programů dle předlohy **Konstrukční činnost** - konstrukční prvky - návod, předloha, náčrt, plán, schéma - jednoduchý program	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
- navrhne a sestaví technickou dokumentaci **ČSP-9-2-03** provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení **ČSP-9-2-04** dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	- montáž a demontáž - technická dokumentace - technické programy (3D, CAD, aj.)	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“

Tato pravidla hodnocení jsou vydána v souladu s ustanoveními:

zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
vyhlášky č. 48/2005 Sb. v platném znění, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných.

6. 1. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Hodnocení vychází z objektivního posouzení míry dosažení očekávaných a dílčích výstupů formulovaných v osnovách jednotlivých předmětů ve školním vzdělávacím programu.

Hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné formulování cílů a kritérií hodnocení, s nimiž je žák přiměřeně svému věku seznámen. Žák má právo vědět, kdy, jakým způsobem a podle jakých kritérií bude v určité fázi základního vzdělávání hodnocen.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být:

-jednoznačné, srozumitelné a objektivní -odborně správné a pedagogicky zdůvodněné
-odpovídající předem stanoveným kritériím
-plánované, všestranné a systematické
-věcné a informativní

Mělo by být zaměřeno na to, co žák umí. Nemělo by mít stresující charakter a mělo by přispívat k osobnostnímu rozvoji žáka. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, díky které získá informace o tom, jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Hodnocení by žáka mělo motivovat pro další vzdělávání.

Hodnocení nemusí být směřováno pouze k jednotlivci, ale též ke dvojici, skupině či celé třídě.

Hodnocení není prostředkem k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné. Mělo by se soustředit na individuální schopnosti a pokrok každého žáka.

6. 2. ZPŮSOB HODNOCENÍ A ZJÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběžné hodnocení a klasifikace

Průběžné hodnocení a klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků žáka. Motivuje žáka ke zlepšení, informuje zákonné zástupce i žáka o zvládnutí dané

problematiky nebo o učebních potížích ve chvíli, kdy se ještě může zlepšit. Vyučujícímu toto hodnocení pomáhá rozhodovat o dalším postupu ve vzdělávání.

Se způsoby průběžného hodnocení pro jednotlivé stupně a předměty jsou žáci (a prostřednictvím žáků jejich zákonní zástupci) prokazatelně seznamováni na začátku školního roku.

O výsledcích průběžného hodnocení učitelé pravidelně informují zákonné zástupce:

- 1. - 3. ročník zápisem do deníčku a do žákovské knížky
- 3. - 9. vytištěným přehledem průběžné klasifikace – 5 x za školní rok
- při pravidelných třídních schůzkách
- v době pravidelných nebo mimořádných konzultačních hodin
- kdykoliv na základě žádosti zákonných zástupců
- zpřístupněním známek v informačním systému na webových stránkách školy prostřednictvím portálu škola on line (dále školní informační systém)

Průběžnou klasifikaci zapisují učitelé do školního informačního systému nejpozději do 10 pracovních dnů od realizace. U známek je uvedené datum realizace (s výjimkou individuálně udělovaných známek, např. ústní zkoušení) a stručný popis, za co byla známka udělena. Každá známka má přidělenou příslušnou váhu, výsledný průměr je vážený průměr. O možnostech přidělených vah jsou žáci (a prostřednictvím žáků jejich zákonní zástupci) informování na začátku školního roku v rámci úvodních hodin jednotlivých předmětů.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. V některých předmětech lze využít bodového hodnocení dle stupnice stanovené vyučujícím (se stupnicí jsou žáci i rodiče seznámeni). Známky a body získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

O termínu kontrolních písemných prací (zejména tzv. čtvrtletních a pololetních) informuje učitel žáky s dostatečným předstihem. Toto opatření se netýká kratších diagnostických prací, které postihují pouze běžný pracovní rozsah učiva.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 10 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka formou elektronické knížky, na I. stupni i písemně v žákovské knížce

Souhrnné hodnocení, klasifikace a celkový prospěch

Souhrnné hodnocení, klasifikace a celkový prospěch slouží k posouzení výkonů a chování žáka na konci klasifikačního období - pololetí.

O souhrnném hodnocení je zákonný zástupce informován na konci 1. pololetí formou výpisu vysvědčení (nenahrazuje vysvědčení). Na konci 2. pololetí obdrží žák vysvědčení za celý školní rok. Pokud žák odejde ze školy v průběhu 2. pololetí, je mu vydáno za 1. pololetí vysvědčení.

Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení těmito klasifikačními stupni:

1 výborný
2 chvalitebný
3 dobrý
4 dostatečný
5 nedostatečný

Na 1. stupni se stupeň klasifikace na vysvědčení uvádí číslicí, na 2. stupni slovně.

Třídní učitel před vydáním vysvědčení prokazatelně informuje zákonného zástupce o tom, že žák v daném pololetí neprospěl. Na konci 2. pololetí mu současně sdělí podmínky opravných zkoušek.

Výsledky žáka jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům, i k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Součástí klasifikace je i hodnocení **klíčových kompetencí**.

Při hodnocení žáků – cizinců – se úroveň znalostí českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon (viz předchozí odstavec).

Pro souhrnné hodnocení na konci klasifikačního období musí mít vyučující k dispozici dostatek podkladů. Pokud je absence žáka v daném klasifikačním období vyšší než 30 %, žák může být klasifikován dodatečně, v náhradním termínu. Každá taková situace je posuzována individuálně s přihlédnutím ke všem známým okolnostem. O dodatečné klasifikaci rozhoduje vyučující daného předmětu po konzultaci s třídním učitelem. Vyučující po dohodě s ředitelem školy stanoví obsah a rozsah dodatečného zkoušení v souladu s očekávanými výstupy školního vzdělávacího programu.

Výsledná známka u zkoušky je pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ředitelem školy, nebo se členy komise je-li po ředitelem školy nařízeno komisionální přezkoušení. Známka z dodatečného zkoušení bude zahrnuta do průběžné klasifikace, aby mohlo být uzavřeno souhrnné hodnocení.

Dodatečné zkoušení musí zahrnovat ústní i písemnou formu. Musí proběhnout před třídou nebo v přítomnosti dalšího vyučujícího v rámci předmětové komise.

K získávání podkladů pro hodnocení žáka používá učitel zejména tyto metody, formy a prostředky:

1. soustavné sledování a analýza průběžné práce žáka, jeho připravenosti na výuku

2 různé druhy zkoušek:

- ústní
- písemné
- grafické
- praktické
- pohybové

3.pozorování žáka při různých činnostech:

-laboratorní práce
-práce na projektech
-skupinová práce
-individuální práce

6. 3. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNĚ VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) vychází z plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) a z individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP). IVP je sestaven na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ).

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a to na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků s vývojovou poruchou učení se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími a o použití slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje individuální handicap (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,…)

Vyučující může v souladu s doporučením školského poradenského zařízení odeslat žáka na dobu nezbytně nutnou do náhradních prostor, kde žák vykonává jím stanovenou činnost pod dohledem pověřené osoby (zpravidla asistenta pedagoga).

6. 4. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ U NADANÝCH ŽÁKŮ

Hodnocení a klasifikace nadaných žáků vychází z IVP, který diagnostikuje žákovo nadání a stanovuje průběh vzdělávání tohoto žáka.

Žák je hodnocen klasifikačními stupni nebo na základě doporučení ŠPZ a písemné žádosti zákonného zástupce, slovním hodnocením nebo hodnocením kombinovaným. Jeho užití schvaluje ředitel školy.

Hodnocení žákovi slouží jako důležitá součást sebereflexe, která mu napomáhá k nejlepšímu rozvoji jeho nadání.

6. 5. ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku.

Sebehodnocení probíhá zpravidla v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů, a to ústně, pomocí grafických symbolů, nebo písemně, např. po ukončení tematického celku, na konci vyučovací hodiny, či v průběhu činností.

6. 6. STUPNĚ HODNOCENÍ A KLASIFIKACE

Klasifikační stupně:

1 – výborný

Žák plní výstupy a klíčové kompetence z předmětů na nejvyšší úrovni a s podporou přiznaných podpůrných opatření. V činnostech je aktivní, pracuje samostatně a tvořivě. Uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických a teoretických úkolů. Jeho ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Systematicky se na výuku připravuje.

2 – chvalitebný

Žák plní výstupy a klíčové kompetence z předmětů s mírnou podporou vyučujícího a s podporou přiznaných podpůrných opatření. V činnostech je aktivní, převážně samostatný. Projevuje zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla s drobnými nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých vědomostí, dovedností a návyků. Ústní i písemný projev může mít menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

3 – dobrý

Žák plní výstupy a klíčové kompetence z předmětů s podporou a dopomocí vyučujícího a s podporou přiznaných podpůrných opatření. V činnostech je méně aktivní, méně tvořivý, ne zcela samostatný a pohotový. Projevuje částečný zájem o výuku. Plnění zadaných úkolů často vykazuje nedostatky. Vědomosti, dovednosti a návyky využívá při výuce jen částečně. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky.

4 – dostatečný

Žák plní výstupy a klíčové kompetence z předmětů s výraznou dopomocí vyučujícího a s podporou přiznaných podpůrných opatření. V činnostech je nesamostatný, málo aktivní a tvořivý. Zpravidla projevuje malý zájem o výuku. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Jeho ústní i písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je málo estetický a má větší nedostatky.

5 – nedostatečný

Žák neplní výstupy a klíčové kompetence z předmětů ani s podporou a dopomocí vyučujícího a s podporou přiznaných podpůrných opatření. V činnostech je převážně pasivní. O výuku a rozvíjení osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se zpravidla nepřipravuje. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností, při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev má vážné nedostatky a chyby.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva, očekávaných výstupů a klíčových kompetencí daných školním vzdělávacím programem nebo IVP

1 - ovládá bezpečně
2 - ovládá
3 - podstatně ovládá
4 - ovládá se značnými mezerami
5 - neovládá

b) úroveň myšlení

1 - je pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - uvažuje celkem samostatně
3 - je méně samostatný v myšlení
4 - je nesamostatný v myšlení
5 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

1 - vyjadřuje se výstižně, poměrně přesně
2 - vyjadřuje se celkem výstižně
3 - vyjadřuje se nedostatečně přesně
4 - vyjadřuje se s obtížemi
5 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

1 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
2 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
3 - s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští

4 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení
1- je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2- učí se svědomitě
3- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
4- projevuje malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5- nereaguje na pomoc a pobízení k učení

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Slovní hodnocení žáka musí obsahovat tyto oblasti:
- posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji
- ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání
- naznačení dalšího vývoje
- zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat

6. 7. CELKOVÉ HODNOCENÍ ŽÁKA

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo ve 2. pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení slovo **uvolněn.**

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo ve 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo **nehodnocen**.
Celkové hodnocení žáka se vyjadřuje stupni:

Prospěl s vyznamenáním

Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., §14 odst. 2.,

Prospěl

Není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl

Je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

Nehodnocen

Není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. 8. POSTUP DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU, OPAKOVÁNÍ ROČNÍKU

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.

Do vyššího ročníku postoupí žák prvního nebo druhého stupně, který již v rámci prvního nebo druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch žáka.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do června školního roku. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

V období měsíce září žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů po vydání vysvědčení, požádat ředitele o přezkoumání výsledků hodnocení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení, dále se postupuje dle § 69 odst. 9, 10, 11 a 12, zákona č. 561/2004 Sb.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl, nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a z důvodů uvedených v žádosti.

6. 9. KOMISIONÁLNÍ ZKOUŽKY - OPRAVNÉ ZKOUŠKY A PŘEZKOUMÁNÍ VÝSLEDKŮ HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. Pokud je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

předseda, kterým je ředitel školy, popř. jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popř. jiný vyučující daného předmětu,
přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti.

O komisionální zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni konat zkoušku pouze z jednoho předmětu. Konkrétní obsah a rozsah stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Výsledek zkoušky již nelze napadnout, výsledek stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci.

Opravné zkoušky

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. V jednom dni může žák skládat jen jednu opravnou zkoušku.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ředitel školy může ze závažných důvodů žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následující školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Přezkoumání výsledků hodnocení žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 69 odst. 9, 10, 11 a 12, zákona č. 561/2004 Sb.

Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá zákonný zástupce krajský úřad. Komisionální zkouškou je také zkouška žáka, který plní povinnou školní docházku podle § 38 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění - tj. plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky nebo v evropské škole. Tato zkouška se vykonává na základě písemnéžádosti zákonného zástupce.

6. 10. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ A HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

I) Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření. Podle závažnosti provinění mohou být žákům uložena některá z těchto kázeňských opatření:

a) napomenutí třídního učitele
b) důtka třídního učitele
c) důtka ředitele školy

Jako doplňující možnost škola využívá předvolání zákonných zástupců před výchovnou komisi k řešení přestupků žáka, jsou-li k tomu vážné důvody.

Napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele

Uděluje se za drobné přestupky proti školnímu řádu a pravidlům slušného chování. Mezi tyto přestupky například patří:

- opakovaná nepořádnost
- opakované zapomínání domácích úkolů a pomůcek
- opakované neuposlechnutí pokynů učitele
- pasívní postoj k vyučování (žák se věnuje jiné činnosti, než kterou má dle pokynů vykonávat)
- vulgárnost vůči spolužákům
- pozdní opakované příchody do vyučovacích hodin
- vyvolávání konfliktů v žákovském kolektivu (provokace, nadávky)

Důtka ředitele školy

Ředitelské důtce nemusí předcházet napomenutí či důtka třídního učitele. Uděluje se za závažné nebo opakované přestupky proti školnímu řádu a pravidlům slušného chování. Mezi tyto přestupky patří následující aj. (taxativní výčet není možný):

- pokračování v přestupcích, za něž byla udělena třídní důtka (nedošlo k nápravě),
- poškození majetku školy,
- úmyslné poškození majetku spolužáka či jiného žáka školy, zaměstnance školy,
- hrubé chování vůči zaměstnancům školy (vulgárnost, drzost, urážky, napadání),
- hrubé chování k jiným žákům (vulgarismy, násilí, ublížení, vyvolaný fyzický konflikt),
- kouření v prostorách a na akcích školy.

Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku třídního učitele; udělení důtky je třeba neprodleně projednat s vedením školy.

Udělení důtky ředitele školy je v kompetenci ředitele školy a je projednáno v pedagogické radě.

Zákonní zástupci jsou o výchovném opatření informováni písemnou formou třídním učitelem (ředitelem školy).

Výchovné opatření se zaznamenává do třídního výkazu, nezaznamenává se na vysvědčení.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

II) Hodnocení chování

Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, a to zejména s těmi, kteří ve třídě vyučují. Schvaluje je ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Podat návrh na hodnocení chování v pedagogické radě mají možnost i další vyučující.

Kritériem pro hodnocení chování je dodržování obecných pravidel chování včetně dodržování školního řádu školy během klasifikačního období.

Při hodnocení chování se přihlíží k věku a k morální a rozumové vyspělosti žáka.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy, méně závažných přestupků se dopouští pouze ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je již v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků (například narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob apod.).

stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

Poznámka

Je třeba od sebe oddělovat výchovná opatření a hodnocení (klasifikaci) chování. Snížená známka z chování není výchovným opatřením (trestem), ale ohodnocením chování žáka za klasifikační období. Jinak také řečeno, klasifikace chování na konci klasifikačního období musí brát v potaz, zda žák obdržel během roku například důtku, ale rovněž závažnost provinění či jaké bylo žákovo chování po udělení výchovného opatření. Klasifikace chování bude vždy posuzována individuálně.

Přehled průřezových témat v Charakteristice ŠVP

Osobnostní a sociální výchova OSV									
	1.stupeň					**2.stupeň**			
Název tématického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání OSV1	ČJ, M, PRV, HV, PČ, VV, TV	ČJ, M, PRV, HV, PČ, VV, TV	AJ, ČJ, M, PRV, HV, PČ, VV, TV	AJ, M, VV, VL, ČJ, INF	AJ, M, VV, VL, ČJ, INF	PŘ; HV, AJ, PČ, ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	PŘ; HV, AJ, PČ, ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	HV, CH, AJ, PČ, ČJ, TV D, OV, Z	HV, CH, PČ, ČJ, TV, TČ, D, OV
Sebepoznání a sebepojetí OSV2	ČJ, PRV, HV, TV, VV	ČJ, PRV, HV, TV, VV	AJ, ČJ, PRV, HV, TV, VV	AJ, PŘ, VV, ČJ, INF, TV	AJ, PŘ, VV, ČJ. INF, TV	INF, PČ, ČJ, D, VKZ, OV	INF, PČ, ČJ, D, VKZ, OV	INF, PČ, ČJ, D, OV	AJ, INF, PČ, ČJ, CV INF, TČ, D, OV
Seberegulace a sebeorganizace OSV3	ČJ, M, HV, TV	M, HV, TV	AJ, M, HV, TV	AJ, TV	AJ, TV	AJ, INF, PČ, ČJ, VKZ, OV, Z	AJ, INF, ČJ, VKZ, OV	INF, PČ, ČJ, OV, Z	INF, ČJ, CV INF, OV
Psychohygiena OSV4	ČJ, HV, TV	HV, TV	HV, TV	PČ, PŘ, TV	M, PŘ, PČ, TV	HV. PČ, VKZ, OV	HV, PČ, VKZ, OV	HV, PČ, OV	HV, PČ, TČ, OV
Kreativita OSV5	M, PČ, HV, TV, VV	M, PČ, HV, TV, VV	PČ, HV, M, TV	PČ, VV, INF	M, VV, PČ	HV, INF, PČ, ČJ, D, VKZ, OV, Z	HV, INF, PČ, ČJ, D, VKZ, OV, Z	HV, INF, PČ, ČJ, D, OV, Z	HV, INF, PČ, ČJ, CV INF, TČ, D, OV

Sociální rozvoj									
Poznávání lidí OSV6	PRV, TV	ČJ, TV	AJ, PRV, ČJ, TV	AJ, ČJ	AJ, ČJ	HV, ČJ, VKZ, OV, Z	HV, ČJ, VKZ, OV, Z	ČJ, OV, Z	AJ, NJ, ČJ, OV
Mezilidské vztahy OSV7	ČJ, PRV, TV	ČJ, PRV, TV	TV, PRV, ČJ	VV, VL, ČJ, INF	VV, VL, ČJ, INF	HV, AJ, ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	HV, AJ, INF, ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	PŘ; HV, AJ, INF, ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	HV, AJ, NJ, INF, ČJ, TV, CV INF, D, VKZ, OV, Z
Komunikace OSV8	ČJ, PČ, HV, TV, VV	ČJ, PČ, HV, TV, VV	AJ, ČJ, PČ, TV, VV, HV	AJ, ČJ, INF	AJ, ČJ, INF	AJ, INF, ČJ, D, VKZ, OV, Z	AJ, NJ, INF, PČ, ČJ, D, VKZ, OV, Z	AJ, NJ. INF, ČJ, D, OV, Z	AJ, NJ, INF, PČ, ČJ, CV INF, TČ, D, OV
Kooperace a kompetice OSV9	M, PČ, TV	M, PČ, TV	AJ, TV, PČ, M,	AJ, INF, TV	AJ, INF, TV	PČ, ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	ČJ, TV, D, VKZ, OV, Z	PČ, ČJ, TV, D, OV, Z	ČJ, TV, D, OV
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV10	M	M	AJ, M	AJ, M	AJ, M	INF, PČ, TV, D, VKZ, OV, Z	INF. PČ, TV, D, VKZ, OV, Z	CH, INF, PČ, TV, D, OV, Z	CH, INF, PČ, TV, CV INF, TČ, D, OV

Hodnoty, postoje, Praktická etika OSV11			AJ	AJ, PŘ	AJ, PŘ, ČJ	PČ, ČJ, D, VKZ, OV, Z	HV, PČ, ČJ, D, VKZ, OV, Z	HV, CH, PČ, ČJ D, OV, Z	HV, CH, PČ, ČJ, TČ, D, VKZ, OV, Z

Výchova demokratického občana VDO									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Název tématického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola VDO1	PRV	PRV	PRV	VL	AJ, VL	AJ, ČJ, TV, D, OV	AJ, ČJ, TV, D, OV	AJ, PČ, ČJ, TV, D, OV	AJ, PČ, ČJ, TV, D, OV
Občan, občanská společnost a stát VDO2			PRV	VV	VV	D, OV	D, OV	PŘ, PČ, D, OV	PČ, D, OV, Z
Formy participace občanů v politickém životě VDO3						D, OV	D, OV	D, OV	PČ, D, OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO4				VL	VL	D, OV	D, OV	D, OV	D, OV

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS									
	1.stupeň					**2.stupeň**			
Název tématického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Evropa a svět nás zajímá VMEGS1		PRV	AJ, ČJ	AJ, PČ, ČJ	AJ, PČ, ČJ	AJ, D, OV	NJ, D, OV, Z	PŘ; HV, AJ, NJ, D, OV, Z	PŘ; HV, AJ, NJ, D, OV, Z
Objevujeme Evropu a svět VMEGS2	PRV	ČJ		VL	M, VL	D, OV	AJ, D, OV, Z	D, OV, Z	D, OV, Z
Jsme Evropané VMEGS3			PRV	VV	VV	D, OV	D, OV, Z	HV, PČ, D, OV	HV, D, OV, Z

Multikulturní výchova MV									
	1.stupeň					**2. stupeň**			
Název tématického okruhu									
Kulturní diference MV1		PRV	AJ	AJ, HV, VV, VL, ČJ	AJ, HV, VV, VL, ČJ	PČ, ČJ, D, VKZ, OV	HV, ČJ, D, VKZ, OV	HV, ČJ, D, OV	HV, NJ, ČJ, D, OV, Z
Lidské vztahy MV2	PRV, TV, VV	PRV, TV, VV	TV, VV, ČJ, PRV	VL, ČJ	VL, ČJ	ČJ, TV, D, VKZ, OV	ČJ, TV, D, VKZ, OV	ČJ, TV, D, OV	AJ, ČJ, TV, D, OV, Z
Etnický původ MV3				ČJ	ČJ	D, VKZ, OV, Z	D, VKZ, OV	PŘ, D, OV	D, OV, Z
Multikulturalita MV4	HV, VV	HV, VV	AJ, VV, HV	AJ, HV, ČJ	AJ, HV, ČJ	AJ, ČJ	HV, AJ, NJ, ČJ	HV, AJ, NJ, ČJ	HV, AJ, NJ, ČJ, Z
Princip sociálního smíru a solidarity						D, VKZ, OV	D, VKZ, OV	D, OV	D, OV, Z

MV5									

Environmentální výchova EV									
	1.stupeň					**2.stupeň**			
Název tématického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7 ročník.	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy EV1	PRV, VV	PRV, VV	PRV, VV	VV	VV	PŘ, OV, Z	PŘ, OV, Z	Z	PŘ, Z
Základní podmínky života EV2			PRV	PČ, PŘ	PČ, PŘ	PŘ, Z	PŘ, PČ	PŘ	PŘ, PČ, TČ, Z
Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV3				PŘ, VL	PŘ, VL	PČ, D, VKZ, OV, Z	PČ, D, VKZ, OV, Z	CH, PČ, ČJ, OV, D	PŘ, CH, AJ, PČ, ČJ, TČ, OV, D, Z
Vztah člověka k prostředí EV4	PRV, PČ, TV, VV	PRV, PČ, TV, VV	PČ, HV, TV, PRV, VV,	AJ, PČ, INF, TV	PČ, TV	PŘ, PČ, ČJ, TV, Z	AJ, PČ, ČJ, TV, OV, VKZ	PŘ, CH, AJ, PČ, ČJ, TV, OV, VKZ, Z	PŘ, CH, AJ, PČ, ČJ, TV, TČ, OV, VKZ, T

Mediální výchova MEDV									
	1.stupeň					**2.stupeň**			
Název tématického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Receptivní činnosti									

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEDV1				VL, INF	VL, INF	PŘ, AJ. INF, ČJ, D, VKZ, OV, Z	AJ, NJ. INF, ČJ, D, VKZ, OV, Z	PŘ, CH, AJ, NJ, INF, PČ, D, OV, ČJ, Z	PŘ, CH, AJ, NJ, INF, ČJ, Cv INF, D, OV, Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEDV2				INF		ČJ, D, VKZ, OV, Z	INF, ČJ, D, VKZ, OV, Z	HV, ČJ, PŘ, D, OV, Z	HV, INF, ČJ, PŘ, CV INF, D, OV, Z
Stavba mediálních sdělení MEDV3				INF		ČJ,	INF, ČJ	AJ, ČJ, OV	AJ, INF, ČJ, CV INF, OV
Vnímání autora mediálních sdělení MEDV4				INF		ČJ, OV	INF, ČJ, OV	ČJ, OV	AJ, ČJ, OV
Fungování a vliv médií ve společnosti MEDV5				INF		ČJ, VKZ, OV	AJ, INF, ČJ, VKZ, OV	HV, AJ, ČJ, PŘ, OV	HV, AJ, INF, ČJ, PŘ, CV INF, OV, D, Z
Produktivní činnosti									
Tvorba mediálních sdělení MEDV6				INF	INF,	INF, OV, Z	INF, OV, Z	OV, Z	INF, CV INF, OV
Práce v realizačním týmu MEDV7					INF	INF, TV, D, VKZ, OV, Z	INF, TV, D, VKZ, OV, Z	CH, TV, D, OV, Z	CH, TV, D, OV